

KURJER POZNANSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 322

Poznań, piątek dnia 17 lipca 1931

Rok XXVI

Obóz narodowy a masy robotnicze

Pisaliśmy niedawno na tem miejscu, że w obecnym ciężkim przesileniu gospodarczym masy robotnicze na szczęście nie pędzą — z pewnemi oczywiście wyjątkami — bezkrytycznie w szeregi wywrotowych podżegaczy, lecz raczej zwracają się z zaufaniem ku żywiołom politycznie opozycyjnym a społecznie umiarkowanym, szczególnie ku obozowi narodowemu.

Tłumaczy się to życiowem doświadczeniem naszego robotnika, że demagogia, wrzask i obelgi nie dają ani pracy ani chleba, i tłumaczy się świadomością, że zło nie może być usunięte taką czy inną łataniną, lecz wymaga gruntownej, zasadniczej naprawy naszych stosunków gospodarczych u podstaw, a robotnik nasz zdaje sobie z tego sprawę, że do głębokiej reformy zmierza od lat właśnie obóz narodowy i że ma on w społeczeństwie siłę po temu, by tę zmianę zasadniczą przeprowadzić, skoro znajdzie się u steru nawy państwowej. To też oczy mas robotniczych coraz bardziej zwracają się na Stronictwo Narodowe i Obóz Wielkiej Polski.

Nakłada to na nas wielkie, ciężkie obowiązki w warunkach nawet niebezpiecznych, ale dla dobra mas robotniczych i całego naszego życia społecznego nie wolno nam się od nich uchylić.

Obowiązki wielkie i ciężkie, bo wiemy, jak szerokiem łózyskiem płynie fala bezrobotnych, a zarazem, ile zachodu i trudu wymaga dzisiaj znalezienie pracy i zarobku choćby dla jednego pracownika. Nie potrzebujemy też podkreślać, że nasi działacze nie mogą iść drogą obiecywania złotych gór, a zarazem budzenia klasowej nienawiści, lecz, przeciwnie, apelować muszą do trzeźwego rozsądku i społecznego umiarkowania oraz przeciwstawiać się stanowczo i bezwzględnie podżegaczom komunistycznym i socjalistycznym.

Podżegacze ci atakują obecnie na swych zebraniach szczególnie namiętnie obóz narodowy, widząc w nim zapórę wychodzenia bezrobotnych „na ulicę” i popełniania przez nich gwałtów publicznych. Bardzo pod tym względem pouczające były wystąpienia agitatorów czerwonych na wtorkowym zebraniu bezrobotnych w Bydgoszczy, a szczególnie komunistycznego radnego miejskiego Waliszewskiego, który krzychał: „O. W. P. na ulicę nie wyjdzie, bo ci nie chce przelewać krwi bratniej. Gdyby była solidarność i zrozumienie wśród wszystkich bezrobotnych, gdyby nie dali się wciągać do O. W. P., dawno byłoby już rozruchy, których ci panowie tak się boją”. Znamienne szczególnie tego zebrania znajdują Czytelnicy w poniższym referacie.

Powiedzieliśmy, że obowiązki obozu narodowego względem rzeszy robotniczych są nietylko wielkie i ciężkie, ale, że spełnienie ich odbywa się i będzie się odbywać w warunkach niebezpiecznych. Doczekaliśmy się bowiem takich stosunków, że są czynniki, które pracują nad tem, by obóz narodowy skompromitować rozruchami bezrobotnych.

Paryż decydującym czynnikiem w udzieleniu pomocy Niemcom

Nowe nadzieje uzyskania porozumienia z Francją — „Spisek paryski” w ocenie prawniczej prasy niemieckiej

Berlin, 17. 7. (PAT.) Wiadomości o odroczeniu wizyty ministrów brytyjskich w Berlinie, o spodziewanym w dniu jutrzejszym wyjeździe kanclerza Brüninga i min. Curtiusa do Paryża, oraz o zwołaniu na poniedziałek konferencji dyplomatycznej do Londynu, wywarły tu olbrzymie wrażenie.

Według informacji dzienników, te nagłe decyzje były wynikiem żywej wymiany zdań, odbytej w drodze dyplomatycznej w ciągu ostatnich 24 godzin.

Wiadomości te wywołują tu jaskrawą zmianę nastrojów, tak, iż ogłoszone wczoraj w nocy finansowe zarządzenia doraźne siłą faktu schodzą na dalszy plan.

Prasa demokratyczna z faktów tych czerpie nowe nadzieje na uzyskanie porozumienia z Francją, wyrażając przypuszczenie, że nowe spotkanie mężów stanu odciążą sytuację.

Socjalistyczny „Abend” wyraża przypuszczenie, że zaproszenie ministrów do Paryża doszło do skutku po uprzednim wysondowaniu opinii rządu francuskiego.

„Berliner Tageblatt” wita z zadowoleniem decyzję kanclerza Brüninga w sprawie wyjazdu do Paryża. Dla kanclerza niemieckiego będzie to, zdaniem dziennika, droga trudna i wymagająca dużej odwagi. Paryż jednak oceni słusznie gotowość rządu niemieckiego do porozumienia.

„Germania” podkreśla, że ponowne wezwanie do odwiedzenia Paryża ministrów niemieckich jest symptomatyczne dla oczekiwań łączonych z przeprowadzeniem bezpośrednich rozmów z Francją. Dziennik podkreśla, że zawsze uważał bezpośrednie skomunikowanie się z Paryżem za drogę najbardziej wskazaną. Tylko ze względu na zbyt jednostronny — zdaniem „Germanii” — program życzeń Francji, Niemcy sądziły, że droga okólna poprzez Londyn i Waszyngton byłaby chwilowo skuteczniejsza.

W przeciwieństwie do tych głosów prasa prawicowa w najwyższym stopniu jest skonsternowana z powodu niedojścia do skutku wizyty ministrów brytyjskich. Dzienniki prawicowe

we uderzają na alarm z powodu wizyty niemieckich ministrów w Paryżu, twierdząc, że cały program doraźny rządu niemieckiego, do którego opinia nacjonalistyczna w Niemczech przykłada tak wielkie znaczenie, gotów pójść na marne.

„Deutsche Allgemeine Zeitung” pisze o „bezsensownych planach podróży”, aranzowanych przez Paryż. Niepowetowaną szkodą dla Niemiec jest fakt, że ministrowie brytyjscy nie będą mogli jeszcze przed konferencją londyńską przekonać się naocznie o sytuacji niemieckiej. Brüning nie ma powodu — zdaniem dziennika — tak pośpiesznie wybierać się do Paryża.

Podobne poglądy wyrażają pozostałe dzienniki nacjonalistyczne, a „Deutsche Zeitung” mówi „o spisku paryskim”.

Berlin, 17. 7. (PAT.) Według informacji „Berliner Tageblatt”, niemieckie koła rządowe uważają za rzecz pewną, iż kanclerz Brüning i minister Curtius wyjadą w ciągu dnia dzisiejszego do Paryża. Dokładna godzina wyjazdu ministrów nie jest znana.

Wyjazd ministrów niemieckich planowany był pierwotnie już w dniu wczorajszym, musiał jednak być odłożony, ponieważ kanclerza Brüninga zatrzymuje w Berlinie szereg ważnych spraw. O ile nie nastąpi w ostatniej chwili zmiana programu, ministrowie niemieccy przyjadą do Paryża w sobotę popołudniu, a w poniedziałek w towarzystwie ministrów francuskich, angielskich, włoskich oraz Stimsona, wyjadą do Londynu, celem wzięcia udziału w zapowiedzianej na poniedziałek konferencji ministrów.

Paryż, 17. 7. (PAT.) „Le Temps” pisze: Odnosi się wrażenie lekkiego odprężenia w kryzysie niemieckim. Niemcy jednak nie wydają się zrezygnować z pomocy zewnętrznej. Wydane wczoraj dekrety czynią bowiem wrażenie paljatywów.

Całe zainteresowanie koncentruje się obecnie w Paryżu, gdzie zapowiedziane rozmowy z udziałem ministrów niemieckich pozwalają przewidywać ewentualność odprężenia.

Oświadczenie amer. podsekr. stanu Castle'a

Waszyngton, 17. 7. (PAT.) W Białym Domu sądzą, że sytuacja Niemiec w dniu wczorajszym była bardziej pocieszająca. Podsekretarz stanu Castle oświadczył, iż Stany Zjednoczone nie chcą mieszać się do kwestyj politycznych, związanych z udzieleniem pomocy gospodarczej Niemcom, a Federal Reserve Bank nie rozważa wcale sprawy udzielenia samodzielnie kredytów dla Niemiec, chyba tylko łącznie z wszystkimi innymi bankami centralnymi w tej liczbie i z Bankiem Francuskim. Castle dodał, iż trzeba, by bankom światowym wykazano, że Niemcy czynią wszystko możliwe, ażeby zaprowadzić u siebie porządek, zanim banki zbadały plany przyścia im z pomocą. Wreszcie Castle zaznaczył, iż rząd francuski również oświadczył, że nie żądał bezpośredniego ustępstw politycznych od Niemiec w związku z zamierzona pomocą finansową.

(Ciąg dalszy na str. 3)

Opinia zaś publiczna będzie na równi miała na oku: prowokatorów „sanacyjnych” i agentów komunizmu.

Wspomniane przez nas wtorkowe zebranie bezrobotnych w Bydgoszczy miało przebieg następujący:

Zebraniu przewodniczył prezes Komitetu Bezrobotnych fizycznych, p. Krysiak. Po zreferowaniu przez p. Benedykta Butlera przebiegu konferencji, odbytej w dniu poprzednim z inicjatywą prezydenta miasta z udziałem przedstawicieli przemysłu, handlu, rzemiosła i bezrobotnych, Komitet poprosił o zabranie głosu red. „Gaz. Bydg.” p. Zbigniewa Łukaczyńskiego, który w dłuższym przemówieniu oświecił

przyczyny groźnego w Polsce bezrobocia i wskazał źródła zdobycia funduszy na uruchomienie prac zarówno samorządowych jak i państwowych. Przemówienie przerywano częstemi burzliwemi oklaskami, darząc mówcę zupełnem zaufaniem.

Po red. Łukaczyńskim przemawiali krótko pp. Ganswindt, przedstawiciel bezrobotnych pracowników umysłowych, oraz sekretarz P. P. S. Dereziński. Mętne a demagogiczne ich przemówienia nie trafiły do przekonania zebranych.

Następnie zgłosił się do głosu znany warchoł komunistyczny, radny miejski Waliszewski, któremu przewodniczący nie chciał udzielić głosu. Sprowadzona przez niego specjalnie bojówka komunistyczna usiłowała wszcząć tumult. W czasie tumultu Waliszewski zaczął przemawiać. Charakterystyczne że całe jego krzykliwe wywody skierowane były wyłącznie przeciw Obozowi Wielkiej Polski, na co sala reagowała okrzykami: „Precz z komunistą!”, „Wyrzucić pacholka Moskwy!” it. d., it. d.

Specjalnie podkreślić należy niektóre ustępy jego przemówienia. Użył mianowicie m. in. słów: „Mówi się, że trzeba przyjąć bezrobotnym z pomocą, aby nie było rozruchów. Ja mówię, że rozruchów nie będzie, gdyż dopóki nie będzie solidarności pomiędzy bezrobotnymi i zrozumienia naszych dążeń, nie może przyjść do rozruchów. Panowie z Obozu Wielkiej Polski i ich przedstawiciel p. red. Łukaczyński, przestrzega robotników przed komunistami i t. zw. żywiołami wywrotowymi. O. W. P. na ulicę nie wyjdzie, bo mówi, że nie chce przelewać krwi bratniej. Gdyby była solidarność i zrozumienie wśród wszystkich bezrobotnych, gdyby nie dali się wciągać do O. W. P., dawno byłoby już rozruchy, których tak się ci panowie boją.”

Po tych i kilku jeszcze dalszych, ginących wśród wrzawy zdaniach na skutek odebrania Waliszewskiemu głosu przez przewodniczącego Krysiaka został on usunięty ze sceny przez podkomisarza P. P. Sobkowskiego.

Po nim zabrał jeszcze głos komunistą Najdrowski, który zaczął przemawiać również w sposób prowokacyjny, wobec czego przewodniczący i jemu odebrał głos.

Potem komuniści wszczęli piekielną wrzawę. Robotnicy znecierpliwieni zachowaniem się czerwonych agitatorów zaczęli usuwać ich siłą ze sali. W tym czasie ponownie zabrał głos red. Łukaczyński, apelując do zdrowego rozsądku bezrobotnych. Sala się natychmiast uspokoiła, poczem mówca zbił demagogiczne i nieuzasadnione inwektywy pod adresem władz miejskich Komitetu Bezrobotnych i Obozu Wielkiej Polski, wzywając następnie do uchwalenia odpowiedniej rezolucji. Bezrobotni rozeszli się spokojnie.

Jak się dowiadujemy, tego samego dnia wieczorem policja aresztowała Waliszewskiego za podburzanie do gwałtów i odstawiła do dyspozycji sądziego śledczego.

Wycieczka polska z Ameryki przyjeżdża dziś do Poznania

Gdynia, 17. 7. (Tel. wł.) Wycieczka wydziału oświatowego Związku Narodowego Polskiego w Ameryce w liczbie 40 osób opuściła Gdynię i po cięgiem przez Bydgoszcz udała się do Poznania, gdzie przybyć ma dzisiaj o godz. 17.21. S. B.

Oficer szpieg przed sądem

Warszawa, 17. 7. (Tel. wł.) Proces Demankowskiego rozpoczyna się przed wojskowym sądem doraźnym. Dzisiaj rano przewodniczyć będzie przewodniczący sądu okręgowego pułkownik Maresz, przy udziale 4 prokuratorów. Oskarżenie wniósł prokurator podpułkownik Zieliński. (w)

Kryzys zaufania w Niemczech

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Berlin, 16 lipca.

Zamknięte banki i kasy oszczędności, wstrzymanie obrotu zagranicznych przekazów pocztowych, wakacje giełdowe, wreszcie pustki w sklepach a nawet w piwiarniach wskazują, że tym razem Niemcy w rzeczywistości przechodzą ciężki kryzys, którego powody są natury niezmiernie skomplikowanej. Pierwszorzędni finansisci starali się zbadać w czym leży zło, a definitywna diagnoza nie będzie wydana ani dziś ani jutro.

Wczoraj właśnie ogłoszono znany już z depeš bilans handlowy, wykazujący stałą nadwyżkę od marca 1930 r. Z cyfr porównawczych za lata 1930 i 1931 wynika niemal, że stały wzrost nadwyżki eksportowej. Również i statystyka bezrobocia dowodzi o stopniowym polepszeniu się koniunktury ekonomicznej. Od tegorocznego punktu kulminacyjnego bezrobocia zmalało o 1 milion, to znaczy 1/5 maksymalnej cyfry.

Zapewne, iż 4 miliony bezrobotnych stanowią poważny ciężar dla społeczeństwa i przedstawiają groźne niebezpieczeństwo w chwilach kryzysu. Trzeba jednak wziąć pod uwagę, że podczas gdy bezrobocie w Anglii i Ameryce przybiera na rozmiarach, a w Polsce stosunkowo ulega nieznacznym korzystnym przesunięciom, pozostającym w związku z odmienną od niemieckiej strukturą ekonomiczną naszego kraju, — znaczna poprawa położenia na obszarze Rzeszy nie jest bynajmniej jedynie sezonową, jak starają się wykazać propagandiści „biedy niemieckiej”.

Mimo tych dodatnich okoliczności przechodzą Niemcy ciężkie chwile. Już ekspert tej miary, co Parker Gilbert, wskazał w swoim zeszłorocznym raporcie jeden z powodów groźącego wówczas kryzysu, a mianowicie ogólny nieład i złą gospodarkę finansową. Czytelnikom przyzwyczajonym do pewnego rodzaju szacunku dla planowości organizacji niemieckiej doradzamy pobyt w tym kraju, a wyzbycie się tego usprawiedliwionego przed i w czasie wojny przekonania będzie kwestią dni. Przeciwnemu obserwatorowi życia niemieckiego wydaje się, iż Niemcy przechodzą okres „piatiletki” nieporządku i biurokratycznego zamieszania, pod którego wpływem najzdrowszy naród może popaść w fatalny kryzys wewnętrzny.

Nie to jest jednak głównym powodem przejść, których jesteśmy świadkami. Naszym zdaniem źródło zła leży w obecnej umysłowości niemieckiej, którą zatruwano planowo w celach propagandowych, aż spowodowano k ryzys zaufania, graniczący z katastrofą.

Jak odbywało się owo samozatrucie społeczeństwa niemieckiego? Przez propagandę na temat „biedy niemieckiej” i niemożliwych do znie-

sienia „haraczy”, nałożonych przez „dyktat wersalski”. Społeczeństwo powoli traciło wiarę we własne siły, bo i poco pracować, jeżeli niema mowy o ratunku bez zmienienia planu Younga.

Tezę tą rozwijała prasa wszelkich odcieni dosłownie codziennie, pokrywając się autorytetem kierujących mężów stanu i finansistów niemieckich. Tak myślał czytelnik pism „demokratycznych”, jak n. p. „Berliner Tageblatt” i „Vossische Zeitung”. Nacjonalista, czytający prasę hitlerowską lub hugenbergowską, żył nad stan, spodziewając się z dnia na dzień fałszywostwskiej rewolucji i wojny z Polakami, Francuzami i innymi narodami. „Siegreich wollen wir Polen schlagen”, a później nastąpi era dobrobytu i spoczynku na laurach, których brak daje się dzisiaj dotkliwie odczuć. Komunista, czytający „Die Welt am Abend” lub „Rothe Fahne”, cieszy się z czasów kryzysowych, przybliżających datę rewolucji i zaprowadzenia rządu sowieckiego w Niemczech, przyczem nie należy zapominać o sprzyjaniu obecnych nastrojów rozwojowi idei Marksa i Lenina. Jak z powyższych przykładów widzimy, Niemcy wzmócili w siebie bledę, starając się ją zagranicą wykorzystać, a teraz nie wiedzą jak przywrócić wewnętrzna równowagę umysłów i pozyskać zaufanie obcych, przed którym niemal, że się chwalili nadchodzącym bankructwem.

Należy przytoczyć inny jeszcze powód rozstroju nerwów, którym Niemcy tak widocznie grzeszą. Stałe między sobotą a poniedziałkiem odbywają się pod wpływem patryjotycznych mów i alkoholu mniejsze lub większe manifestacje, zakończone strzelaniną. Nie pomaga to bynajmniej w poważnej pracy nad odbudowaniem finansów Rzeszy. Podobnie zgubny wpływ mają na spokój umysłów zorganizowane w wielkim stylu prowokacje, jak drezdeńska lub wrocławska.

Prasa przyczynia się w dużej mierze do wywoływania niebezpiecznych nastrojów, i tak n. p. wczoraj 15 lipca „demokratyczne TEMPO” zamieściło fotografię oddziału wojsk polskich nad granicą i zaopatryło nagłówkiem, iż była to parada w rocznicę bitwy pod Grunwaldem, którą wojska polskie w celach prowokacyjnych odbyły blisko granicy. Jakżeż to dokonano tego cudu, że o 2-giej popołudniu opublikowano w Berlinie fotografię, zdjętą na granicy tego samego dnia? Również wczorajsze pisma rozwodzą się nad manewrami Reichswehry na Pomorzu. Nawet zazwyczaj „pacyfistyczny” von Oertzen zachwyca się w „Vossische Zeitung” tą zabawą wojenną.

Wywołując tego rodzaju nastroje wewnętrzne i zewnętrzne, Niemcy muszą wyłącznie sobie przypisać obecny kryzys.

M. N.

ku Niemca władającego językiem polskim przyjmują na posadę z reguły Żyda. W tym wypadku jest to zrozumiałe, jest wyraźny cel, lecz jak nazwać postępowanie Polaków?

Olbrzymie trudności, z jakimi walczą nietylko robotnik śląski, ale również i urzędnik lub pracownik, zatrudniony w przemyśle i handlu, uniemożliwiły niemal całkowicie tej warstwie ludności zaopatrywanie się w przedmioty pierwszej potrzeby, zwłaszcza w odzież w miejscowych sklepach chrześcijańskich, bo ich właściciele, obarczani haraczem podatkowym i skutkiem przesadnej nieraz ostrożności fabrykantów, zwłaszcza żydowskich w stosunku do kupców chrześcijan, nie mogą dawać towaru na kredyt długoterminowy, nie mówiąc już o obawie przed ryzykiem. Kupców tych zastępuje skutecznie pokątny handlarz żydowski, który nie ma lokalu handlowego, nie wykupuje patentu, nie płaci podatków i dlatego jest w stanie dostarczać towaru wprawdzie po cenie nieco wyższej, wprawdzie naogół tandety, ale zato na raty, według życzenia klienta. Tak więc nieroztropna polityka czynników administracyjnych przyczynia się do przyspieszenia bankructwa polskiego kupca na Śląsku i pozbawia skarb śląski i państwa wpływów podatkowych już i tak zmniejszających się z gwałtowną szybkością.

A jakie następstwa tej inwazji widzimy pod względem narodowym? Otóż przedewszystkiem to, że język niemiecki rozbrzmiewa coraz bardziej i coraz głośniej na ulicach miast górnośląskich, bo Żydzi posługują się nim demonstracyjnie. Poza tem żydostwo chodzi tłumnie na przedstawienia niemieckie w teatrze, a bojkotuje przedstawienia teatru polskiego. W ostatnim czasie Żydzi katowicki, do



Proszek Regera tylko kupuje

Za inne proszki serdecznie dziękuję. Gdy proszku Regera polecać nie będziesz, To swej klienteli szybko się pozbędziesz. Pw 5168/9-R 1743/1413

niedawna jeszcze względnie lojalni — przynajmniej na pozór — i zachowujący się dość przyzwoicie w stosunku do Polaków, pozwalają sobie na drobne szykany szczególnie w stosunku do biednej ludności. Wypadków dokuczania biednym lokatorom Polakom przez zamykanie dopływu wody, przez rozmyślnie zanieczyszczanie wejść do mieszkań itp. szykan można by wymienić mnóstwo. Wreszcie nadmienić trzeba jeszcze wzmogłą w ostatnich dniach działalność prowodyrów komunistycznych, przeważnie Żydów, których zauważyć można podczas licznych obecnie na terenie Śląska demonstracji bezrobotnych.

W takich oto zarysach przedstawia się następstwo inwazji żydowskiej na ziemię Śląską. Jest ona o wiele groźniejsza, aniżeli zdają sobie z tego sprawę miejscowe czynniki wojewódzkie. F. K.

Zaludnienie Anglii

Wielki spadek liczby urodzeń

W Anglii ogłoszono obecnie (6 bm.) wyniki zwykłego co dziesięć lat spisu ludności, który odbył się tym razem o północy w niedzielę, 26 kwietnia r. b. Spis ten obejmuje ludność samej tylko wyspy angielskiej (Anglija z Walią i Szkocją), a bez Irlandji. Wyniki są tym razem bardzo znajmienne.

Ogólna liczba ludności wynosi 44.790.485 dusz (w czem 4.842.554 przypada na Szkocję), a ta liczba ogólna jest 5 razy większa niż w roku 1801, gdy rozpoczęto spisy ludności, 3 razy większa, niż przed 100 laty w r. 1831, około 2 razy większa, niż w r. 1861.

Przyrost ogólny w ciągu dziesięciolecia 1921 — 1931 wynosi 2.061.232 osób. Jest to (z wyjątkiem dziesięciolecia wojny 1911 — 1921) najmniejszy przyrost dziesięciolecia od r. 1861, kiedy jednak liczba ludności wynosiła tylko połowę obecnej. A zatem znacznie mniejsza ogólna liczba ludności (około 25 milionów) dawała lat temu 70 czy 60 czy 50 większy przyrost, niż liczba obecna (ponad 40 milionów). Procentowo wynosi ten przyrost tylko 5,52 proc., czyli najniższa cyfra procentowa od czasu rozpoczęcia spisów ludności, t. j. od r. 1801. Jest to procent przyrostu najmniejszy, jaki istnieje w jakimkolwiek kraju z wyjątkiem Szwecji.

(W związku z tem przypomnieć można wywody R. Dmowskiego w jego ostatniej książce „Świat powojenny i Polska” o zmniejszającym się przyroście ludności krajów z ludnością germańską, uwzględniające także Anglię i Szwecję, podobnie jak Niemcy).

Kierownik spisu ludności p. S. P. Vivian w sprawozdaniu, towarzyszącem ogłoszeniu wyników spisu ludności mówi wyraźnie:

„Względnie najniższą cyfrę procentową przyrostu ludności w ostatnim dziesięcioleciu przypisać należy w całości ogromnemu zmniejszeniu się liczby urodzin w ostatnim dziesięcioleciu.

W rzeczy samej śmiertelność nietylko się nie zwiększyła, ale zmniejszyła się bardzo znacznie, mianowicie w porównaniu z dziesięcioleciem 1911—1921 o 20 proc. (poza zgonami w czynnej służbie wojennej), a w porównaniu z dziesięcioleciem 1901—1911 nawet o 30 proc., co jest pomyślnym dowodem ogólnej żywotności ludności.

Natomiast liczba urodzeń zmniejszyła się istotnie bardzo niepokojąco. Jest to tembardziej uderzające, że liczba małżeństw wogóle, a w młodym wieku w szczególności utrzymała się całkowicie w dotychczasowym stanie, a szczególne powody wojenne zmniejszenia liczby urodzin przestały działać w tem dziesięcioleciu. Jest to zatem zupełnie wyraźne unikanie u rodzin licznych potomstwa.

Liczba urodzin w dziesięcioleciu 1921—1931 jest około 1 milion 250 tysięcy mniejsza, niż nawet w wojennem dziesięcioleciu 1911—1921, czyli o 16,3 proc. mniejsza, a o blisko 2 miliony 250 tysięcy mniejsza, niż w ostatnim zwykłym dziesięcioleciu 1901—1911, czyli o 25,4 proc., co jest rzeczywiście zmniejszeniem się ogromnem. Liczba ta wynosi zaledwie 16,3 urodzin na każde 1.000 ludności. Jest to tylko 2/3 liczby urodzin na 1.000 ludności w okresie bezpośrednio przed wojną 1890 do 1910, a zaledwie 1/2 liczby urodzin na 1.000 ludności w okresie przed r. 1890.

Wedle obliczeń urzędu spisu ludności i sprawozdania p. S. P. Viviana potrzebna jest w Anglii liczba urodzin przynajmniej 19,4 na 1.000 ludności, na to, aby liczba ludności nie zmniejszała się w przyszłości. W ciągu najbliższych lat 20 do r. 1950 można oczekiwać jeszcze pewnego przyrostu ogólnego ludności z powodu przewagi urodzin nad zgonami w dziesięcioleciach poprzednich. Ale od r. 1950, w razie, jeśli liczba urodzin się nie podniesie, i to znacznie, należy oczekiwać zmniejszenia się ogólnej liczby ludności w Anglii, jak zapowiada p. Vivian.

Z innych danych można zaznaczyć, że liczba mężczyzn wynosi 21.469.711, a liczba kobiet 23.325.774, czyli przewaga kobiet o 1.670.243, gdy w r. 1921 wynosiła (po wojnie) 1.736.221, ale w r. 1911 jeszcze tylko 1.179.276, czyli że i przewaga kobiet wzrasta.

Gęstość zaludnienia wynosi 685 na kwadr. milę ang., czyli więcej, niż w jakimkolwiek kraju z gęstą ludnością, może z wyjątkiem Belgji, a dwa razy więcej, niż w krajach z przeciętną gęstością zaludnienia.

Z ludności tej 80 proc. żyje w miastach (25 proc. w 30-tu większych miastach), a tylko 20 proc. na wsi, przyczem w samym Londynie z obwodami żyje ponad 8 milionów, t. zn. 1/5 całej ludności Anglii. St. St.

Szykany niemieckie

Do stacji granicznej Zduny, przybył robotnik rolny Stanisław Groniek z żoną i czworgiem dzieci. Od roku 1910 pracował z rodziną na folwarku u hr. Worn w majątku Porshendorf w powiecie Stadtrode (Turyngja). Nie spodziewanie dostał nakaz opuszczenia granic w przeciągu 24 godzin. Po upływie terminu wydano go przez policję, nie dając nawet czasu na sprzedanie mebli, które musiał pozostawić na miejscu.

Wydalonymi zaopiekował się magistrat w Zdunach, dając wygnanom pożywienie i bilety jazdy do Osieka pow. wieluńskiego, dokąd chcieli się udać.

Skutki inwazji żydowskiej na Górnym Śląsku

(Korespondencja własna „Kurjera Poznańskiego”)

Katowice, 15 lipca.

O kwestji żydowskiej na Górnym Śląsku prasa polska niewiele pisze, a tymczasem napływ Żydów na G. Śląsk jest coraz większy. Zabiegamy wszelkimi sposobami i z wszelkich sił od szeregu lat o utworzenie silnego wału ochronnego na kresach zachodnich, staramy się paraliżować każdy odruch irredenty niemieckiej, lecz zapominamy o cichych spymierzeniach Niemców — o kilkutyśięcznej rzeszy żydostwa, które z chwilą wcielenia tej ziemi w granice państwa polskiego niczem stado sępów przyleciało na Śląsk i po dziś dzień napływa jeszcze całemi partjami i pojedynczo. Żydostwo tolerowane początkowo, a w ostatnich latach nawet wyraźnie faworyzowane przez czynniki odpowiedzialne za politykę narodowościową, w tej bezustannie zagrożonej dzielnicy Rzeczplitej, zagarnęło już przeszło połowę handlu hurtowego i więcej niż jedną trzecią handlu detalicznego i pozajmowało spory odsetek posad w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych. Conajmniej jedna czwarta część wszystkich domów mieszkalnych w Katowicach jest dziś w posiadaniu Żydów sosnowieckich, będących i krakowskich, którzy oczywiście każde opróżnione mieszkanie oddają skwapliwie swoim. W stolicy województwa śląskiego istnieją ulice, gdzie

lokatorzy we wszystkich niemal domach odznaczają się rysami wybitnie semickimi.

Oczywiście, że odpowiedni do tego jest też obraz uliczny naszych Katowic. Co czwarty, czy piąty przechodzień jest Żydem, niezależnie od tego, czy spaceruje w długich butach i chałacie, czy też w ubraniu, jakie zwykli nosić cywilizowani Europejczycy. W dni targowe cała masa brudnego, niechlujnego żydostwa zalewa targowicę katowicką i królewsko-hucką, przywoząc ze sobą artykuły żywnościowe. Wprost zrozumieć nie można, że przyzwyczajeni do higieny Górnoślązacy — nie mówiąc już o elemencie napływowym polskim — kupują produkty żywnościowe w brudnych cuchnących straganach żydowskich, w których obsługuje niechlujna, cuchnąca czosnkiem i potem Żydówka.

Nietylko prawie wszyscy fabrykanci i hurtownicy żydowscy w Polsce biorą na swych przedstawicieli tylko „swoich”, ale również wielu fabrykantów Polaków z Poznańskiego i... z samego Poznania! Widocznie i ci są zdania, że przedstawiciel — Żyd, jest cenniejszą siłą dla propagowania i zbytu towarów, aniżeli Polak. Nie można się dziwić, że tej zasady przestrzegają sumiennie fabrykanci i hurtownicy Niemcy, którzy, mając do wyboru pomiędzy Niemcem i Polakiem, z bra-

Paryż decydującym czynnikiem w udzieleniu pomocy Niemcom

Niemieckie pieniądze w bankach warszawskich

(Ciąg dalszy ze str. 1)

Warszawa, 17. 7. (Tel. wł.). W bankach warszawskich stwierdzono wczoraj coraz liczniejsze objawy pozostawiania w Polsce sum terminowych, które miały być przekazane do Niemiec, a nawet do Szwajcarii i Holandji. (w)

Banki nie wypłacają na prywatne potrzeby

Berlin, 17. 7. (Tel. wł.). Wczoraj — po trzech dniach banki niemieckie otworzyły swe kasy. W całym kraju, przed gmachami instytucji finansowych wyczekują w długich ogonkach tłumy na swą kolej, by móc dostać się do kas. Nastroje przypominają ciężkie czasy wojenne.

Na podstawie jednak wydanych przez rząd surowych przepisów, banki mogą wypłacać tylko tym, którzy udowodnią, że podejmują pieniądze na wypłaty pensyj urzędniczych lub zarobków robotniczych. Prywatnych potrzeb banki nie uwzględniają. Niesłychanie ostre zarządzenia rządu, nie liczące się z ewentualnością

stawiania w Polsce sum terminowych, które miały być przekazane do Niemiec, a nawet do Szwajcarii i Holandji. (w)

możliwego wygłodzenia społeczeństwa pozbawionego środków pieniężnych, mają na celu sztuczne podtrzymanie kursu marki i wydobyć ukrytych zapasów walut obcych.

Wstrzymanie wypłat na prywatne potrzeby zmusi bowiem — zdaniem rządu — posiadaczy obcych walut do zamiany ich na marki.

Rozgoryczenie wywołane takim stanem rzeczy jest olbrzymie, gdyż zaledwie 10 procent zgłaszających się do banków o drobne kwoty posiada rzeczywiście w ukryciu obce waluty — reszta zaś znajduje się wprost bez środków do życia.

Z polecenia Hoovera Stimson weźmie udział w konferencji londyńskiej

Paryż, 17. 7. (Tel. wł.). Jak donosi Havas z Waszyngtonu, prezydent Hoover polecił sekretarzowi stanu

wziąć udział w konferencji ministrów w Londynie.

Pożyczka francuska pod gwarancyjny zastaw cel niemieckich

Paryż, 17. 7. (Tel. wł.). Według ostatnich wiadomości mają Niemcy otrzymać na propozycję Francji pożyczkę w wysokości 500 milionów marek, spłacalną w ciągu 10 lat. Jako zastaw gwarancyjnego Francja rzą-

da jednak zabezpieczenie pożyczki wpływami niemieckich cel.

W udzieleniu pożyczki powyż. zainteresowane byłoby banki francuski, angielski oraz bank stanowy w Nowym Jorku.

Postanowienia gabinetu francuskiego

Paryż, 17. 7. (PAT.) Rada Min. omawiała sytuację wytworzoną w Europie wskutek kryzysu finansowego niemieckiego. Premier Laval złożył sprawozdanie o rozmowach członków rządu ze Stimsonem i Hendersonem, min. Briand zaś zawiadomił o zamierzonym wyjeździe Brüninga i Curtiusa do Paryża.

Po rozmowach, jakie będą miały miejsce pomiędzy min. francuskimi i niemieckimi, rozpoczyna się w sobotę rozmowy między przedstawicielami wszystkich zainteresowanych rządów.

Rada Min. zastanawiała się nad środkami, których inicjatywę podjęła Francja, w celu przywrócenia zaufania w Europie, jak również omawiała kwestję gwarancji finansowych i odprężenia politycznego, które winno towarzyszyć tym środkom.

Paryż, 17. 7. (PAT.) Rada Min., która obradowała wczoraj wieczorem powzięła doniesienie postanowienia, które niezawodnie wywarą doniosły wpływ na zażegnanie kryzysu niemieckiego. Rada Min. po długiej dyskusji przyjęła za podstawę propozycję, które mają być uczynione Niemcom.

Memoriał zredagowano w części politycznej według wskazówek Briand'a i Berthelota, sek. gen. min. spr. zagr. Co się zaś tyczy części finansowej, przez min. Flandina.

Memoriał ten zaznacza na wstępie, że bankructwo Niemiec nie może być przypisywane daninie odszkodowawczej, lecz wadliwej polityce niemieckiej. Dalej memoriał wskazuje na możliwość zastosowania 2 środków, będących w stanie ułatwić poprawę sytuacji finansowej Niemiec a mianowicie: 1. bank francuski, angielski, amerykański Federal Rez. Bank, przy współudziale emisyjnych banków Holandji, Szwajcarii, Skandynawji i Włoch, oddadzą do dyspozycji Bankowi Rzeszy kredyt w wysokości 500 milionów dol., aby pozwolić Niemcom na utrzymanie kursu marki. 2. niezależnie od tego Francja, St. Zjednoczone, Anglia, Włochy i Belgja udzieli Niemcom 10-letniej pożyczki w tej samej wysokości co powyższy kredyt. Pożyczki te zagwarantowane będą przez niemieckie wpływy celne. Ustawiony zostanie Komitet gwarancyjny, złożony z przedstawicieli 5 państw udzielających pożyczki. Komitet ten otrzyma atrybucje istniejącego za czasów planu Dawesa Komite-

tu t. zw. zastawionych dochodów. — Kontrolowane będzie nie tylko użytkowanie dochodów z wpływów celnych, lecz również wszelkie późniejsze operacje pożyczkowe Rzeszy zarówno wewn. jak i zewnątrz, z których żadne nie będzie mogła mieć miejsca bez wydania przez Komitet swojej opinii. Rzesza niemiecka będzie musiała zobowiązać się, że wznowi wypłaty z tytułu planu Younga po upływie rocznego moratorium Hoovera tj. 1 lipca 1932 roku. Dochody z wpływów celnych obrócone będą na te wypłaty.

Co się tyczy udzielonych kredytów w wysokości 500 milj. mk., zwrócone one będą w terminie średnim w miarę ustabilizowania kursu marki. Po ustaleniu powyższych warunków finansowych, zaaprobowanych przez Radę Min. memoriał wskazuje następnie na konieczność otrzymania od rządu Rzeszy niemieckiej gwarancji, że nie będzie ona powiększała swoich wydatków na cele wojenne, że zaniecha budowy pancernika „B” jak również myśli o unji celnej z Austrią. — Wreszcie jako warunek o charakterze ogólnym, Niemcy powinny zobowiązać się, że zachowają rodzaj rozejmu politycznego w ciągu 10 lat dla zwrotu udzielonej im pożyczki i że nie będą rozpoczynały żadnych działań zaczepnych przeciwko swoim sąsiadom. — Francja ze swej strony powzięłaby te same zobowiązania.

Paryż, 17. 7. (PAT.) Według wiadomości, które obiegają wczoraj późnym wieczorem środowiska finansowe, przyjęcie opracowanych przez Berthelota i Flandina zasad udzielenia pomocy finansowej Niemcom, nie poszło na Radzie Min. bardzo łatwo. Kilku min., zajmujących wybitne stanowiska w Radzie, podniosło przeciwko tym zasadom poważne obiekcje wskazując m. in., że Francja w pożyczce dla Niemiec sięga już powyżej 4 miljardów fr., sumy ogromnej jak na obecne czasy, wobec trudności gospodarczych, z któremi Francja ma również do czynienia.

Ostatecznie jednak Radzie Min. udało się dojść do porozumienia wobec konieczności sformułowania warunków jasnych i możliwości, które byłyby kamieniem probierczym dobrej woli Niemiec i ich chęci wejścia na tory polityki, ożywionej duchem prawdziwie europejskim.

Paryż, 17. 7. (PAT.) Według wiadomości, które obiegają wczoraj późnym wieczorem środowiska finansowe, przyjęcie opracowanych przez Berthelota i Flandina zasad udzielenia pomocy finansowej Niemcom, nie poszło na Radzie Min. bardzo łatwo. Kilku min., zajmujących wybitne stanowiska w Radzie, podniosło przeciwko tym zasadom poważne obiekcje wskazując m. in., że Francja w pożyczce dla Niemiec sięga już powyżej 4 miljardów fr., sumy ogromnej jak na obecne czasy, wobec trudności gospodarczych, z któremi Francja ma również do czynienia.

Ostatecznie jednak Radzie Min. udało się dojść do porozumienia wobec konieczności sformułowania warunków jasnych i możliwości, które byłyby kamieniem probierczym dobrej woli Niemiec i ich chęci wejścia na tory polityki, ożywionej duchem prawdziwie europejskim.

„czarnych koszul” jest wyrazem kultu dla chleba, kariery i życia.

Druga deklaracja zaprzecza zapewnieniom zawartym w odezwie Akcji Katolickiej do zagranicy, że masoni osiągnęli najwyższe godności w szeregach partii faszystowskiej.

Dyrektorjat oświadcza, że zawsze czuwał nad tem, by uniemożliwić dawnym niedobitkom z czasów masonsko-liberalnych podjęcia i rozwinięcia jakiegokolwiek działalności, nawet poza ramami obecnego ustroju. Dyrektorjat zarzuca Watykanowi — sojusz z masonami.

W trzeciej deklaracji dyrektorjat faszystowski broni działalności organizacji wychowawczej dla młodzieży „Ballilla”.

Rzym, 17. 7. (PAT.) „Osservatore Romano” w dodatkowym wydaniu wczorajszym podaje tekst oświadczenia dyrektorjatu partii, zaznaczając, iż dotyczy ono kwestyj, pozostających na marginesie encykliki, a więc sądzić można, że co do reszty najwidoczniej nie znaleziono nic do powiedzenia.

Absurdem jest — pisze dziennik watykański — zarzucanie solidarności pomiędzy masonerją a Watykanem.

Lotnicy węgierscy przebyli Ocean

i wylądowali pod Budapesztem.

Budapeszt, 17. 7. (PAT.) Dwóch lotników węgierskich, którzy na samolocie „Sprawiedliwość dla Węgier” odbyli lot z Ameryki, wylądowało koło Bicske o 40 km. od Budapesztu z powodu braku benzyny. O g. 19.45 lotnik Maguar poinformował lotnika Matgasfoeld, że lotnicy są zdrowi, lecz jedno koło i śmigło samolotu jest przez lądowanie uszkodzone. Na wiadomość o tem, że samolot się zbliża do Budapesztu, posiedzenie Rady Min. zostało przerwane a członkowie Rządu udali się na lotnisko.

Po powitaniu lotników, prezes Rady Min. hr. Bethlen zaprosił lotników do pałacu Prezydium Rady Min., gdzie podejmowani byli przez członków rządu. Odległość Harbour Grace do Bicske przebyli lotnicy w 25 g. Następnie członkowie rządu prowadzili z lotnikami serdeczną rozmowę, w czasie której lotnicy dali dokładny opis swojego lotu. Trasa lotu wynosiła 5.600 km. a Ocean przebyli lotnicy w rekordowym czasie 11½ g.

Usiłowane zabójstwo z zemsty.

Katowice, 17. 7. (PAT.) Onegdaj w Knurowie strażnik kopalniany Czapla, usiłował wystrzelać z rewolweru pozbawić życia inż. Nahredeckiego.

Powodem zamachu była zemsta za przesunięcie go na niższe stanowisko. Inż. Nahredecki odniósł 2 rany.

Przeciw monopolowi wychowania przez państwo.

Paryż, (KAP) 16. 7. (Tel. wł.). — Odbywający się w Nowym Jorku kongres katolickiego związku szkolnego uchwali między innymi złożenie Stolicy Apostolskiej oświadczenia, w którym w sposób stanowczy podkreśla się przyrodzone prawa rodziny i Kościoła do wychowania młodzieży i protestuje przeciw „wszelkim formom absolutyzmu i autokracji” dążącym do zmniejszenia tych praw. Państwowy monopol na wychowanie jest pogwałceniem tych praw, a zatem przeciwny zasadom chrześcijańskim.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 9.11 zł.; w Gdańsku na Warszawę — zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu, płać dziś za 100 mk. n. w dewizach — do — zł., gotówką — zł., za 100 guld. gd. w dewizach 171.41 do 171.67 zł., gotówką 171.07 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, d. 17. 7. 1931 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była niejednolita.

Z papierów państwowych obniżyła się 5% pożyczka konwersyjna, za którą płacono 42%, również w placeniu była 4% pożyczka inwestycyjna po 82,— lecz bez notowania. Papiery lokacyjne P. Z. K. wykazywały tendencję zniżkową, mianowicie obniżyły się 8% listy dolarowe (stare), które notowały początkowo 90½%, w końcu 90%, w zaofiarowaniu, również ofiarowano 4% listy konwert. po 33.50, oraz 6% listy żytnie po 14,— do 13.50 i po zamknięciu giełdy i niżej.

Akcje bankowe wzgl. przemysłowe bez obrotu.

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominalu):

5% Pożyczka konwersyjna 42% P.
8% dol. listy Pozn. Z. Kred. 90½—90% O.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 33½% O.

(kurs w złotych)

6% listy żytnie Pozn. Ziem. Kredyt. 14—13½,— O.
Tendencja niejednolita.

Urzędowa cedula

Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, d. 17. 7. 31 r.

Warunki: Handel hurtowy, parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standardy: a) żyta 692.5 gr. (117.9 f. w. h.), b) pszenicy 735.5 gr. (124.8 f. w. h.), c) jęczmienia przeładowanego 667.0 gr. (113.1 f. w. h.), d) owsa 464.5 gr. (77.5 f. w. h.).

„Ceny orientacyjne”

parytet Poznań

Zyto	23.75—24.25
Usposobienie słabe.	
Pszenica	24.50—25.00
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień zimowy	19.00—20.00
Usposobienie spokojne.	
Owies pastewny	27.50—28.50
Usposobienie spokojne.	
Mąka żytnia 65% wł. work.	39.50—40.50
Usposobienie spokojne.	
Mąka pszena 65% wł. work.	40.00—43.00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie	14.50—15.50
Otręby pszenne	13.50—14.50
Otręby pszenne (grube)	15.00—16.00
Rzepak	28.00—29.00
Ogólne usposobienie spokojne.	

Tranzakcje na odmiennych warunkach: żyta 90 tonn, pszenicy 225 tonn.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, d. 17. 7. 31 r.

Spędzono: wołów 2, buhai 8, krów 18, świń 762, cieląt 153, owiec 45, razem 988 zwierząt.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 17. 7. 1931 r.

Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn. tr.: 9.10; sp.: 9.12; kup.: 9.08.

Dewizy:

	trans.	sprzed.	kup
Nowy Jork czek	8.925	8.945	8.905
Nowy Jork kabel	8.929	8.949	8.909
Londyn	43.33	43.44	43.22
Paryż	35.07	35.16	34.98
Wiedeń	125.49	125.80	125.18
Praga	26.45	26.51	26.39
Włochy	46.70	46.82	46.58
Belgia	124.72	125.03	124.41
Szwajcaria	173.50	173.93	173.07
Holandja	359.95	360.85	359.05

Tendencja mocniejsza.

Papiery wartościowe i obligacje:

4% poz. inwest.	82.75	83.00
3% poz. bud.		33.75
10% poz. kol.		104.00

Akcje w złotych:

Bank Polski	116.00—117.00
Częstocice	0.00—32.50
Lilpop	0.00—16.25
Modrzejów	0.00—6.00
Ostrowiec	0.00—33.00
Starachowice	0.00—9.50

Tendencja mocniejsza.

Komentarz.

Dla papierów państwowych tendencja niejednolita, dla akcji i listów zastawnych mocniejsza. Z akcji bankowych mocniejsze Bank Polski, z cukrowych mocniejsze Częstocice. Z metalurgicznych nieco słabszy Ostrowiec, mocniejszy Lilpop, Modrzejów i Starachowice.

PLÓDY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg. reszta za 100 kg.

Berlin, d. 17. 7. 31 r.

Pszenica march. od st. załad.	
75—76 kg.	253.00—254.00
Tendencja cicha.	
Żyto march. od st. załadow.	
70—71 kg.	187.00—192.00
Ogólna tendencja cicha.	
Nowy jęczmień zimowy	151.00—159.00
Tendencja cicha.	
Owies march. od stacji zał.	161.00—167.00
Tendencja utrzymana.	
Mąka pszena	30.75—37.00
Tendencja utrzymana.	
Mąka żytnia	27.00—29.75
Tendencja utrzymana.	
Ospa pszena	12.75—13.00
Tendencja mocniejsza.	
Ospa żytnia	11.35—11.75
Tendencja mocniejsza.	
Groch Victoria	26.00—31.00
Groch pastewny	19.00—21.00
Bób polny	19.00—21.00
Wyka	24.00—28.00
Łubin niebieski	18.00—20.00
Makuchy rzepakowe	9.30—9.80
Makuchy lniane	13.80—14.10
Wytłoki suche paryt. Berlin	7.60—7.80
Śróty Scya	13.00—13.50
Ogólna tendencja spokojna.	

Dyrektorjat faszystowski przeciw Watykanowi

Rzym, 17. 7. (Tel. wł.). „Agenzia Stefani” ogłosiła uchwały dyrektorjatu partii faszystowskiej w związku z ostatnią encykliką Ojca św., składającą się z trzech deklaracji, a zarzuca-

jące Watykanowi ni mniej ni więcej, tylko — sojusz z masonami!

W pierwszej z nich dyrektorjat faszystowski protestuje przeciw zarzutom encykliki papieskiej, że przysięga-



W pierwszych 10-ciu latach
winna każda matka dziecko swe myć
i kąpać tylko za użyciem czystego
łagodnego

MYDŁO
DLA DZIECI **NIVEA**

Dziecko będzie jej za to wdzięczne,
gdyż zaoszczędzi sobie w przyszłości
wiele kłopotów o zachowanie dobrej
cery. Mydło Nivea jest wyrabiane
według przepisów lekarskich specjalnie
dla wrażliwej skóry dziecka.

Cena: Zł. 1.50



Tak oto musicie kąpać się w słońcu i powietrzu!

Przed wystawieniem ciała — suchego, a nigdy mokrego — na działanie promieni słonecznych trzeba się dobrze natrzeć i wymasować

**KREM
OLEJKIEM**

NIVEA

Oba środki zawierają — jako jedyne w swym rodzaju — Euceryt, ten specyfik pokrewny naturalnym składnikom skóry, działający sam w sobie pielęgnująco na skórę. Oba środki zmniejszają niebezpieczeństwo zapalenia słonecznej skóry, oba dają ciału cudowny kolor brzozy — nawet przy zachmurzonym niebie. Krem Nivea działa pozątem w dni upalne przyjemnie i ochładzająco. Olejek Nivea zaś chroni podczas niesprzyjającej pogody przed zbyt silnym ochłodzeniem, co łatwo powodować może przeziębienie — wobec czego dana jest sposobność kąpania się w powietrzu, świetle i wodzie też w chłodne i ponure dni letnie.

Krem Nivea: Zł. 0.40 do 2.60 / Olejek Nivea: Zł. 2.00 i 3.50

Wyrób krajowy firmy PEBECO, Sp. Akc. w Poznaniu

P.W. 5 179-N. 1.161

Z poznańskiej Izby Rzemieślniczej

Kryzys w rzemiośle odbija się na Izbie — Za mało zwalczane partactwo — Ciężary podatkowe — Słuszne postulaty posła Górczaka — Opieka dla czeladzi

W czwartek, 16 b. m., odbyło się w Poznaniu na sali „Strzechy Budowlanej” plenarne posiedzenie Izby Rzemieślniczej.

Obrady zagał p. prezydent Stopa, witając przedstawicieli władz i prasy. Na asesora wybrano pp. Drażewskiego z Pleszewa i Lesińskiego z Poznania, a do pióra powołano p. Trawczyńskiego z Poznania. P. prezydent Stopa wygłasza sprawozdanie z działalności Izby w II kwartale r. b.

Na wstępie wspomina o śmierci radcy Izby ś. p. Leonie Eckercie, którego pamięć uczczono przez powstanie, poczem referuje:

W czasie od 1 kwietnia do 30 czerwca r. b. wpłynęło do Izby ogółem 4.435 spraw, co w stosunku do pierwszego kwartału, w którym było 6.052 sprawy oznacza zmniejszenie o 1.617. W porównaniu z tym samym okresem z roku 1930, w którym było 4.636 spraw, widzimy nieznaczne zmniejszenie o 201. Spadek spraw w drugim kwartale jest jednak normalnym objawem w pracach Izby, w której największy napływ prac koncentruje się w pierwszym i czwartym kwartale roku.

W pierwszym półroczu można zauważyć od dłuższego czasu stały wzrost spraw wpływających do Izby, których było w roku 1929 — 8.678, w roku 1930 — 9.936, a w roku bieżącym 10.487. Co do rodzaju załatwianych spraw należy zaznaczyć, iż obecnie w związku z akcją kontrolną wszczętą przez władze przemysłowe I. instancji, otrzymuje Izba Rzemieślnicza bardzo dużo spraw z Urzędu Wojewódzkiego do zaopiniowania, co do udzielania dyspens z art. 146 prawa przemysłowego, które to opinie Izba Rzemieślnicza zasadniczo udziela dopiero po zaciągnięciu informacji ze strony właściwego cechu.

Ciężkie położenie ekonomiczne rzemiosła zaczyna uwypuklać się również w dochodach Izby Rzemieślniczej i to nie tylko z powodu zmniejszenia się zgłoszeń do egzaminów mistrzowskich i czeladniczych, lecz również z powodu niemożności uiszczenia tak egzaminacyjnych. Główne źródło dochodów Izby — taksy egzaminacyjne — dało w drugim kwartale prawie o 50 procent mniej aniżeli w pierwszym, albowiem tylko 23.632,70 zł wobec 41.632,70 zł w pierwszym kwartale. Dochody z druków, zwrotu portoryj itp. obniżyły się w drugim kwartale nieznacznie z 3.360,40 zł na 3.038,45 zł, a dochody z rejestracji umów uczniowskich wykazują nieznaczny wzrost, gdyż wynoszą 2.588 zł. Rozchód wynosił w pierwszym kwartale 30.458,62 zł a w drugim kwartale 37.049,41 zł więc o 6.590,79 więcej, z czego główna część, bo 4.602,30 zł przypada na wydatki za druki.

Faktyczne dochody Izby za czas od 1 stycznia do 30 czerwca 1931 r. wynoszą 77.026,01 zł, wobec wydatków 67.408,03 zł tak, że plus pierwszego półroczu wynosi 9.637,98 zł.

Do egzaminu mistrzowskiego przystąpiło w okresie sprawozdawczym 150 kandydatów, z czego 81 do egzaminu normalnego, a 64 do egzaminu ulgowego. Nie zdało egzaminu mistrzowskiego 5 kandydatów.

W czasie od 1 kwietnia do 30 czerwca 1931 r., przystąpiło 602 terminatorów do egzaminu czeladniczego, z których zdali egzamin 587. Wobec pierwszego kwartału widzimy ubytek 115 kandydatów.

W czasie sprawozdawczym wpłynęło 71 wniosków o dopuszczenie do normalnego egzaminu mistrzowskiego, 26 do ulgowego egzaminu mistrzowskiego, a 956 do egzaminu czeladniczego. Uczniów nowych, zarejestrowano w Izbie 125.

Z ważniejszych spraw przeprowadzonych w ubiegłym kwartale zasługu-

je na wyszczególnienie podjęta przez Izbę akcja w sprawie obniżenia norm średniej dochodowości przy wymiarze podatku dochodowego. Dnia 30 maja r. b. zwróciła się Izba Rzemieślnicza z memorjałem do Izby Skarbowej w tej sprawie, a na podstawie materiału, udało się dla czterech zawodów uzyskać obniżenie norm od 1 — 5 punktów, przeciętnie po 3 punkty. Z liczebniejszych zawodów obniżono normy średniej zyskowności w rzemiośle szewskim, stolarskim, budowlanym, piekarskim i malarskim.

Projekt statutu Związku Izb Rzemieślniczych, opracowany przez komisję według wytycznych, uchwalonych przez ostatnie plenarne zebranie, został przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu przyjęty jako podstawa do dyskusji, tak, że poprzedni projekt nieprzyjęty przez naszą Izbę temsamem upadł. Celem omówienia poprawek wysuniętych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu odbyła się 5 maja r. b. konferencja Izb Rzemieślniczych ziem zachodnich z współdziałaniem przedstawicieli Min. Przem. i Handlu oraz delegatów Izby Warszawskiej. W rezultacie uchwalono na tej konferencji, że po uzgodnieniu projektu przez Izby małopolskie, ostatecznie zrehabilitowany projekt statutu Związku Izb Rzemieślniczych zostanie przesłany Izbie w Poznaniu do orzeczenia się.

Izba przyjmuje sprawozdanie prez. Stopy do wiadomości, a w krótkiej dyskusji podnosi p. Drabętowicz, że władze zbyt słabo zwalczają nieprawne uprawianie rzemiosła przez ludzi nieposiadających ku temu kwalifikacji. P. poseł Górczak stwierdza, że ponieważ załatwianie odwołań od podatków tak przemysłowego jak i dochodowego trwa w Wielkopolskiej Izbie Skarbowej często od 3 — 6 lat, należy domagać się powołania do czynności dalszych komisji odwoławczych (gdzie jedna nie może podjąć), gdyż niezadowolone odwołania są to przeważnie odwołania rzemieślników i załatwianie ich jak gdyby na kolanie, naraża rzemiosło na ogromne straty. — Dalej stwierdza p. poseł Górczak, że duża krzywdę wyrządzają rzemiosłu członkowie komisji szacunkowej z grona rzemieślników, którzy nie zadają sobie trudu zapoznania się z ustawą i nie znają swoich praw i obowiązków, temwięcej, że zdarza się, że niektórzy naczelnicy urzędów skarbowych przedkładają komisjom szacunkowym w przeciagu kilku zebrań całe stosy spraw szacunkowych, a wskutek tego — szacowanie i-dzie wprost w zawrotem tempie z krzywdą oczywiście dla podatnika i nawet Państwa, ponieważ rujnowane przez to przedsiębiorstwa likwidują się zupełnie.

Wywody p. Górczaka spotkały się z uznaniem całej Izby i wobec tego postanowiono zwołać przez Izbę w najbliższym czasie zebranie rzemieślników członków komisji szacunkowych, celem poinformowania się wspólnego w tych sprawach.

W końcu uchwalono wysokości różnych opłat administracyjnych oraz zryczałtowanie kosztów przewodniczących kom. egzam. Prócz tego wzywa jeden z członków Izby, by się zaopiekowała czeladzią i interwenjowała u miarodajnych czynników z tem, że uniemożliwia się jej pracę w innych dzielnicach przez czeladź miejscową. Poczem po załatwieniu drobniejszych spraw, solwuje p. prezydent zebranie. (td)

Echa „imienin“

Donoszą nam ze Zdun:

Podczas galówki dn. 19 marca r. b. w Zdunach, pod presją niektórych domy były udekorowane sztandarami, między innymi i dom przy ul. Sienkiewicza, gdzie mieszka p. L., prezes miejscowego „Sokoła”. Właściciel tego domu Niemiec przez gorliwość również udekorował swą nieruchomością sztandarem, lecz tak niefortunnie, że z powodu obluźnienia się sznurka, sztandar opadł się do połowy masztu. Zauważył to starszy posterunkowy Kociołek, oraz prezes „Strzelca” Maraszek i wlot „domyślili” się, że to jest „intryga” endecka i że to p. L. naumyślnie wywiesił ów sztandar w tak „prowokacyjny” spo-



sób. To też wymieniony posterunkowy Kociołek zrobił protokół, następnie dochodzenie etc., aż sprawa oparła się o sąd, który, rzecz prosta, p. L. uniewinnił.

Obecnie p. L. skierował sprawę do sądu przeciw Kociołkowi o fałszywe oskarżenie.

Echa odwołanego zjazdu Młodych

Gnieźno, 15 lipca.

Jak wiadomo, Obóz Wielkiej Polski zamierzał urządzić w Gnieźnie, dnia 12 lipca rb. okręgowy zjazd Młodych. Według ustalonego programu miał się odbyć pochód z boiska „Sokoła” do bazylik św. Wojciecha na nabożeństwo przez umówione ulice.

Zgodnie z ustępem 1 artykułu 7 ustawy o stow. z dnia 19 kwietnia 1908 Dz. R. Niem. strona 151 — wydział ekonomiczny w Gnieźnie wniósł podanie do starostwa grodzkiego w Gnieźnie dnia 2 lipca rb. o zezwolenie na pochód, podając równocześnie dokładny program zjazdu.

Starostwo grodzkie w Gnieźnie pismem z dnia 10 lipca rb. za Lp. 683-31-I-a nie uwzględniło wniosku na pochód, uzasadniając swą odmowę ustępem 2 artykułu 7 z uwagi na groźbę zakłócenia bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz tem, że tutejszy Wydział Młodych nie podał na żądanie starostwa grodzkiego w Gnieźnie swego czasu składu zarządu oraz że nie przedłożył statutu.

Wobec tego należy stwierdzić:

1. że niepodanie składu zarządu oraz statutu nie podpada wogóle pod ustęp 2 artykułu 7, przepis bowiem prawny wymienionego artykułu tego nie przewiduje;
2. argument o groźbie zakłócenia

Komu więcej powinszować?

Artykuł posła „sanacyjnego” p. Jeszkego przeciwko pismu naszemu zamieszczał, jako „komunikat”, „Orędownik Powiatu Gostyńskiego”. Nie wiemy, komu więcej powinszować: p. Jeszke, czy „Orędownikowi Powiatu Gostyńskiego”...

Z Stronnictwa Narodowego

Zebranie Koła Jeżyce

Mimo letniej, wakacyjnej pory, zwołał zarząd Koła zebranie miesieczne do salki p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego. Zagaił obrady ruchliwy prezes Koła p. Pawłowski.

Po odczytaniu protokołu z zebrania czerwcowego, oraz po załatwieniu komunikatów nadesłanych od zarządu m. Poznania, wygłosił ciekawy i aktualny referat, na temat: „Stosunek Rzeszy niemieckiej do Polski”, red. p. Adam Piotrowski.

W dyskusji przemawiali pp. Krucho, Holasz, przew. Pawłowski, p. Filip oraz jako ostatni prelegent.

Następne zebranie odbędzie się w sierpniu, ponieważ zebrani na odroczenie zebrania do jesieni się nie zgo-

dzili. Duch w Kole jeżyckim panuje dobry, dzięki nieustrudzonej pracy dzielnicowego zarządu. Udział członków mógłby być nieco liczniejszym. Nie dajmy zawstydzić się kołom innych dzielnic. (gr)

Wiele w Obrzycku.

Dnia 12 lipca odbył się w lokalu p. Króla wiec Str. Narodowego wobec 400 członków Koła i publiczności z okolicy.

Wiece zagaił prezes miejscowego Koła S. N. p. St. Bruch pochwaleniem Pana Boga, udzielając głosu p. posłowi dr. Wróblowi z Wolsztyna, który w półtoragodzinnym referacie przedstawił zebranym obecne położenie polityczne w Polsce i przyczyny ogólnej biedy w kraju, oraz wskazał środki, które byłyby zaradziły biedzie, gdyby były znalazły posłuch u czynników miarodajnych.

Za rzeczowo i jasno wygłoszony referat wyraziła publiczność p. posłowi podziękowanie przez gromkie oklaski.

Po dyskusji przemówił delegat Młodych Obozu Wielkiej Polski z Szamotuł, zachęcając młodzież tutejszą do wstępywania w szeregi O. W. P., poczem przewodniczący wznosił okrzyk na cześć Rzeczypospolitej. W końcu odśpiewano „Boże coś Polskę”.

Skrzynka redakcyjna

— W Pan M. D. w Poznaniu, Wywody obszernych przeciwko artykulowi p. dr. Jeszkego nie zamieszczamy. Czy warto temu tyle uwagi poświęcać?

KREM DO ZĘBÓW „TLEN“

będąc antyseptycznym, jest najlepszym środkiem przeciwko psuciu się zębów.

nr 11564

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Według stawu grobla, czyli o budownictwie

Wiemy teraz, jakimi mniej więcej sumami będziemy dysponować w r. b. na cele budowlane. Wiadomośc ta jest równocześnie: i aktualna i spóźniona. Jest aktualna, bo teraz dopiero ogłoszono, jakie sumy stoją w r. b. do dyspozycji dla celów finansowania budownictwa; z drugiej zaś strony wiadomośc ta jest spóźniona, przychodzi bowiem w połowie lipca, a więc w kilka miesięcy po właściwym terminie, w którym powinna była być opublikowana, aby umożliwić podjęcie ruchu budowlanego zawczasu.

Ale: stało się. Nie mówmy więc o opóźnieniu, a ludźmy się nadal nadzieją, że może w przyszłym roku sezon budowlany rozpocznie się we właściwym czasie. Otóż, w r. b. kredyty budowlane wynoszą 97,5 milj. złotych, na co przypadają z funduszy państwowych, uruchomionych przez B. G. K., a niewykorzystane w ub. r. — 21,8 milj. zł; z lokat i zakupu papierów, uszczelnionych w r. 1930 przez zakłady ubezpieczeń społecznych i in. instytucje — 3,6 milj. zł, z tych samych źródeł w r. 1931 — 24,7 milj. zł; z akcji mieszkaniowo-budowlanej własnej zakładów ubezpieczeń społecznych 38,7 milj. zł; na budownictwo drewniane 5,3 milj. zł, wreszcie dla warszawskiej spółdzielni mieszkaniowej — 1,7 milj. zł.

Jest to niedużo, bo niespełna 100 milj. złotych. Ale, jak mówi przysłowie: lepszy rydz, jak nic! Jesteśmy dalecy od setek milionów preliminowanych corocznie przez różnych specjalistów od budownictwa mieszkaniowego, zato jesteśmy bliżej rzeczywistości.

Na szczególną uwagę zasługuje kwota 5,3 milj. zł przeznaczona na cele budownictwa drewnianego. Przyznajemy, że nie jest miłą rzeczą preliminarować miliony złotych na budowę domów drewnianych, a więc niehigienicznych i nietrwałych. Z drugiej jednak strony uświadamiamy sobie, że przecież do tej pory murowanych budynków mamy w Polsce zaledwie... 20 procent, podczas gdy reszta to domy drewniane, nie mówiąc o pewnej ilości glinianek.

Nie ma to oczywiście znaczyć, abyśmy wiecznie żyć mieli przeważnie w domkach drewnianych. Każdy dobry Polak, za wzorem Żeromskiego, marzy o cudownych domach ze szkła, przeskakując etap domów murowanych... Ale są to marzenia. Twarda rzeczywistość uczy nas, że chwilowo nie stać nas nawet na skromne mury. A ponieważ nędza mieszkaniowa w całej prawie Polsce jest okropna, i winna być czempredziej usunięta, dla względów higienicznych i socjalnych, więc nasz program budowlany musimy dostosować do naszych bieżących możliwości. Dałby Bóg, aby za lat kilkanaście można było zastąpić rudery drewniane nowoczesnymi budynkami mieszkalnymi. Chwilowo jednak dziękujemy i za te izby, które „jaskinowcom” podwarszawskim i innym bezdomnym dadzą prowizoryczny dach nad głową.

Jest wtem coś wysoce symptomatycznego. Kryzys otworzył nam oczy. Obecna generacja tyle już przecierpiała i tyle jeszcze ma zadań do spełnienia, że nie może tak wydajnie pracować na rzecz przyszłych pokoleń, jakby tego pragnęli niektórzy fanatycy, nawet w fotelach ministerjalnych zasiadający. Nad wejściem do ministerstwa skarbu winien widnieć napis — dewiza: „Według stawu grobla”.

Krótkie informacje gospodarcze

— Jak donosi „Lietuvos Aidas”, eksport litewski w porównaniu z rokiem ub. zmniejszył się o 14 proc., import zaś o 7 procent.

— Cena na benzynę zagraniczną w Estonii wzrosła w ostatnim miesiącu przeszło o 50 proc. Zwyżka cen tłumaczy się utworzeniem trustu benzynowego, który w swych rękach niemal całkowicie zmonopolizował sprzedaż.

— General Motors Corporation sprzedała w Czerwcu r. b. ogółem 111 660 samochodów wobec 153 730 w maju r. b. Z powyższej cyfry przypada 100 270 (136 780) na zbyty wewnętrzny, reszta zaś na eksport.

— Departament rolnictwa w Waszyngtonie szacuje tegoroczny obszar zasiewu bawełny na 41 491 000 akrów, co stanowi 90 proc. obszaru z roku 1930 (45 091 000 akrów).

Zaprowadzić walutę złotą w Gdańsku!

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Gdańsk, w lipcu. Bankructwo banków niemieckich odbiło się nadzwyczaj silnie na bankach gdańskich. Tak samo jak w Niemczech, banki gdańskie zawiesiły wypłaty i urządziły tak nazwane „święta bankowe”. Tak samo, jak marka niemiecka, zachwiał się gulden gdański. W wolnym mieście Gdańsku panuje popłoch i zupełna dezorganizacja gospodarcza. Od marek niemieckich i guldenów gdańskich wszyscy się odwracają, tembardziej, że gdański bank emisyjny, „Bank von Danzig”, ma ulokowane pokrycie swoich banknotów w niemieckim „Banku Rzeszy”. Waluta gdańska, chociaż zewnętrznie oparta jest na relacji do funta angielskiego, w rzeczywistości bazuje na walucie Niemiec, podlegającej dzisiaj nadzwyczajnym wstrząsom i wahaniom.

Ten stan rzeczy jest niedopuszczalny w Gdańsku, który należy do polskiego obszaru celnego i gdzie ogniskują się interesy, handlu zamorskiego Polski. Zaburzenia gospodarcze, obserwowane teraz w Gdańsku, z tej racji, że „wolne” miasto rozmyślnie bojkotowało przez całe lata ekonomiczną unję z Polską i dla celów politycznych Niemiec było pod każdym względem tylko ekspozyturą Berlina, godzą w byt Polski i winny być, przy naszym czynnym współudziale, jaknajprędzej usunięte.

Kardynalnym warunkiem gospodarczego uzdrowienia Gdańska jest zlikwidowanie waluty gdańskiej, która uległa załamaniu, i zaprowadzenie waluty złotej. Gdańsk na podstawie traktatów ma służyć polskim interesom ekonomicznym. Obecny krach bankowy i walutowy spowodował w Gdańsku zamieszanie i naraża Polskę na wielkie szkody, ba zamknięcie banków gdańskich i załamanie waluty gdańskiej, której zabezpieczenie spoczywa w niepewnym dzisiaj Berlinie, paraliżuje nasz wywóz i przywóz przez gdańsk, oraz podrywa zaufanie zagranicy do tego polskiego portu. Zagraniczną klientelę Gdańska pocenien będą przez obecny bieg wypadków, że „wolne miasto” Gdańsk należy identyfikować z Niemcami. Transakcje na polskie produkty eksportowe, zawierane na guldeny gdańskie, mogą ulec zawieszeniu, bo gulden w Gdańsku już się chwieje i nikt nie chce wymienić go —

po kursie oficjalnym — ani na złote polskie, ani na funty, ani na franki.

Sfery gospodarcze Polski, zainteresowane w stosunkach z Gdańskiem, domagały się oddawna, żeby rząd nasz przyspieszył proces wyrugowania z Gdańska nieżywej waluty guldenowej i spowodował zaprowadzenie waluty złotej. Żądania te pozostawiono bez odpowiedzi, przeciwnie nie uczyniono nic, żeby przeciąć nici, które łączą Gdańsk z Berlinem. Rezultat tego jest wiadomy.

Nie tylko jednak gospodarcze sfery Polski pragnęły zaprowadzenia waluty złotej w Gdańsku. Również część kupiectwa gdańskiego wyrażała oddawna opinię, że niecelowe są dwie różne waluty na jednym terenie gospodarczym. Głosy te, zagłuszone zostały w Gdańsku przez nacjonalistów i odwetowców, którzy nawet w największej katastrofie gospodarczej upatrują możliwości zrealizowania swojej polityki. Również w tym wypadku oficjalne czynniki polskie pozostały bierne i nie podały ręki rozsądnej części kupiectwa gdańskiego.

Dzisiaj sytuacja jest zupełnie inna. Marki niemieckiej w Gdańsku nie kupuje żaden bank i żaden kupiec, nawet w sklepie, nie przyjmie jej jako zapłatę za towar. Przeciwnie, złoty polski jest poszukiwany i przy wyższym kursie jest nawet przedmiotem spekulacji. Kupiectwo gdańskie nie wierzy teraz w guldena i markę. Ten stan faktyczny należy niezwłocznie wykorzystać. Gdańsk jest z Polską w unji celnej od lat dziesięciu i tedy kieruje się w świat transakcje polskiego handlu zamorskiego. Gdzie jak gdzie, ale w Gdańsku złoty polski, zupełnie zabezpieczony i niezależny od kombinacji Berlina, ma całkowitą rację bytu.

Finansowo jest rzecz do przeprowadzenia z tego powodu, że obieg guldenów gdańskich wynosi tylko około 70 milionów złotych. Obecny pieniądz gdański, za marką niemiecką, stacza się wdół. W mocy naszej leży zatrzymanie guldena na poziomie realnego pokrycia, to znaczy ustabilizowania go stosownie do jego właściwej wartości i wystąpienia wówczas z naszą walutą, którą już teraz samo życie narzuca Gdańskowi. Ten proces winien być ujęty w ręce Polski i dać w rezultacie triumf złotego polskiego w Gdańsku.

F o b.

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) Częściowa zmiana taryfy celnej. W Dzienniku Ustaw nr. 61 poz. 495 znajduje się rozporządzenie ministrów skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej. Zmiany odnoszą się do cel: do wosku, parafiny, wazelin, świec, świeczek, pochodni knotów nasyconych do lampek, ropy naftowej w stanie naturalnym, kilkunastu preparatów chemicznych, waty z jedwabiu sztucznego, odpadków z jedwabiu sztucznego, nieczesanego i czesanego, barwionego i niebarwionego i t. p.

Z KRAJU

(k) Ustalenie cen sprzedażnych wódki czystej monopolowej o mocy 35 proc. Rozporządzeniem min. skarbu z dnia 22 czerwca (Dz. U. nr. 61 poz. 494) ustalono detaliczną cenę sprzedażną czystej wódki monopolowej o mocy 35 proc. łącznie z butelką w następującej wysokości: za wódkę zwykłą 1 litr — 4,80 zł, 0,5 litra — 2,50 zł, 0,25 l — 1,30 zł, 0,1 l — 0,55 zł. Rozporządzenie to weszło w życie z dniem ogłoszenia.

(k) Okólnik głównego inspektora pracy o łagodzeniu skutków bezrobocia. Główny inspektor pracy p. M. Klott wydał okólnik do okręgowych i obwodowych inspektorów pracy, zawierający wskazówki o zwalczaniu bezrobocia. Podkreślając trudności kryzysu ekonomicznego przypomina główny inspektor potrzebę łagodzenia ostrych przesilenia nawet kosztem znacznych ofiar. Dotyczy to tym razem szerokiego rzesz robotniczych. Dla zatrudnienia jak największej pozbawionych pracy proponuje główny inspektor porozumienie robotników i organizacji zawodowych celem zastosowania podziału pracy umożliwiającego zatrudnienie większej liczby robotników. Miałoby się to dziać w ten sposób, że dotąd pracujący godziliby się dobrowolnie na ograniczenie czasu pracy, aby w pozostałej części tygodnia można dać zajęcie innym robotnikom. Przedsiębiorstwa, które w związku z zastosowaniem podziałem pra-

cy zatrudnia większą liczbę robotników będą uszczelniały należności za świadczenia przemysłowe w stosunku do liczby robotników zatrudnionych poprzednio.

(k) Katastrofalny spadek zużycia nawozów sztucznych w Polsce. Zużycie nawozów grupy azotowej zmniejszyło się w sezonie wiosennym o 57 proc. w porównaniu z sezonem wiosennym 1929/30 r. i o 74 proc. w porównaniu z wiosną 1928/29. Dla grupy potasowej spadek wynosił w stosunku do wymienionych sezonów 55 proc. i 77 proc., dla grupy fosforowej 48 proc. i 74 proc. Porównanie wyników całego świeżo ukończonego roku nawozowego z obu latami poprzednimi wykazuje zmniejszenie dla azotu o 42 proc. w stosunku do r. 1929/30 i o 59 proc. w stosunku do r. 1928/29, dla tlenu potasu 48 proc. i 67 procent, dla kwasu fosforowego 36 proc. i 51 proc. Ogólna wartość użytych nawozów w r. 1930/31 stanowi zaledwie 52 proc. wartości, osiągniętej w r. 1929/30 i 38 proc. wartości, osiągniętej w r. 1928/29. Jeszcze jaskrawiej wypada porównanie wartości zbytu w samym sezonie wiosennym 1930/31 r. z analogicznie obliczoną wartością zbytu w obu poprzednich sezonach wiosennych: stanowi ona zaledwie 37 proc. w porównaniu z wiosną 1929/30 r. i 20 proc. w porównaniu z wiosną 1928/29.

(k) Polskie pismo propagandowe w Argentynie. Istniejące w Buenos Aires czasopismo „Polonia Economica y Cultural”, poświęcone polskiej propagandzie gospodarczej i kulturalnej na terenie Argentyny, zostało obecnie zreorganizowane. Zwiększony został nakład wydawnictwa oraz zwrócono uwagę na zewnętrzny wygląd pisma. Czasopismo „Polonia” powinno spełniać niezmiennie ważną rolę na argentyńskim rynku zbytu, na który Polska eksportuje rocznie swe towary na sumę przeszło 1 miliona dolarów. Z tego względu pismo to zasługuje na uwagę polskich instytucji handlowych i przemysłowych, zamierzających wprowadzić swe towary lub rozszerzyć ich zbyty na rynku argentyńskim. Celem rozwinięcia naszego eksportu do Argentyny konieczne jest prowadzenie usilnej propagandy. W tej dzie-

dzinie znaczne usługi polskim sferom gospodarczym oddać może pismo „Polonia Economica y Cultural”, którego zastępczo na Polskę objęła Izba Handlowa polsko-lacińsko-amerykańska w Warszawie ul. Hortensja 6.

Z ZAGRANICY

(z) Losy pożyczki niemieckiej w Belgji. Powrócił do Brukseli dyrektor Banku Narodowego Franck, udzielając natychmiast wyjaśnień rządowi co do losów pożyczki 100 milionów dolarów, udzielonych uprzednio Niemcom, i której termin płatności zbliża się. Termin ten został Niemcom przesunięty o trzy miesiące.

(z) Cła ochronne Rzeszy niemieckiej na nawozy azotowe. Na podstawie upoważnień, zawartych w drugim dekrete prezydenta Rzeszy, rząd niemiecki ogłosił cła ochronne na przetwory azotowe i azotowe nawozy sztuczne. Odnosne rozporządzenie wprowadzone zostało w życie z 15. b. m. Data ta zbiega się z dniem podjęcia narad w Lucernie w sprawie międzynarodowego porozumienia przemysłu azotowego. „Berliner Tageblatt” wyraża przypuszczenie, że ogłoszenie tych cel ma jedynie na celu wywarcie nacisku na przebieg tych rokowań.

(z) Nowy strajk włókienniczy w Anglii? Widmo nowego strajku zarysowało się bardzo poważnie w przemyśle włókienniczym okręgu Yorkshire, naskutek uchwały związku przemysłowców wełnianych w sprawie redukcji płac robotniczych o 11,7 proc. Zniżka ta, która wejść ma w życie z dniem 18 bm., motywowana jest przez przemysłowców koniecznością przeprowadzenia szeregu zamierzeń oszczędnościowych, prowadzących do obniżenia kosztów produkcji. W odpowiedzi na to związek robotników przemysłu wełnianego podjął uchwałę niezwłocznego rozpoczęcia strajku na wypadek, gdyby pracodawcy nie zrezygnowali do 18. z wprowadzenia wspomnianych redukcji płac. Sytuacja jest mocno naprężona, gdyż przemysłowcy nie chcą zrezygnować z obniżki płac.

(z) Podstawy austriacko-węgierskiego traktatu handlowego. W sobotę ogłoszony został tekst traktatu handlowego austriacko-węgierskiego. Traktat wejdzie w życie po ratyfikacji z 15 lipca i obowiązować będzie do 30 czerwca 1932 r. Układ dodatkowy wyklucza premie wywozowe w każdej formie bez uprzedniej zgody drugiego kontrahenta. Zwrot cel, uszczelnionych przy wywozie na wypadek ponownego wywozu, nie jest uważany za premie wywozowe. Ze strony austriackiej cła zostały zmienione w następujących pozycjach: pszenica, żyto, jęczmień i owies nie będą związane stawkami cłami. Na mąkę i produkty młynarskie z pszenicy i żyta nałożony będzie dodatek 3,50 szyl. do każdorazowego cła za 200 kg odpowiedniego gatunku zboża. Cło od bydła rzeźnego, które wynosiło dotychczas 8,50 wzgl. 10 koron w złocie ustalone zostało jednolicie na 9 koron w złocie. Stawka ta została przyznana dla ilości rocznej eksportu w wysokości 30 proc. przywozu bydła rzeźnego z Węgier w r. 1930. Przy bydlę użytkowym i rozplodowym podwyższono cło z 30 na 70 koron w złocie, przy bydlę młode 35 na 50 koron w złocie, przy cielętach z 6 na 8 koron w złocie o dsztuki. Co do świń mięsnych podwyższona została górna granica wagi ze 110 na 150 kg, dotychczasowe cło w wysokości 18 koron w złocie przyznane będzie nadal ilości 50 proc. rocznego austriackiego importu świń z Węgier w wadze od 40—110 kg, przyczem za podstawę przyjmie się import w r. 1930. Świnie tłuszczone ponad 150 kg będą wolne od cła (dotychczas cło wynosiło 3 korony w złocie). Co do koni roboczych, pozostały w mocy dotychczasowe stawki celne. Konie rzeżne są wolne od cła. Jako konie rzeżne uważa się konie w wieku ponad 2 lata, odsyłane wprost z kolei do rzeźni, lub n arynek konsumpcyjny koński. Cło od drobiu będzie wynosiło 8 koron w złocie, o dęsi 12 koron w zł., od ryb świeżych (z wyjątkiem ryb morskich i pstrągów) — 20 kor. w zł. (dotychczas 5 kor.), jaja w skrzyniach lub beczkach — 20 kor. w zł. (dotychczas wolne od cła), smalec świński (slonina) — 30 kor. w zł. (dotychczas 3,80). Cło od świń bitych i wieprzowiny ustalone zostało jednolicie na 26 kor. w zł. dla ilości rocznej, wynoszącej 50 proc. austriackiego przywozu z Węgier w r. 1930. Cło od wnetrznosci wynosić będzie 10 koron w złocie (dotychczas 7) o dcielęcy 20 kor. w zł. (dotychczas 12), od sera 4 kor. w zł. (dotychczas wolne od cła). Przewidziany w traktacie kontyngent celny dla wołów rzeźnych, będzie niezależny od wagi wołu, natomiast podstawą kontyngentu celnego od sztuki dla świń będzie waga przeciętna 72 kg. Do układu dołączona jest także konwencja weterynaryjna. Dotychczasowe postanowienia są naogół utrzymywane, natomiast przywóz zwierząt użytkowych i rozplodowych (rაციowych i drobiu), będzie zależny na przyszłość od specjalnych pozwoleń. Przepisy obserwacyjne przy przywozie zwierząt użytkowych i rozplodowych rozciągnięte będą także i na drób. Traktat zawiera ponadto umowę co do przywozu i co do stosowania wzajemnych ułatwień taryfowych i kredytowych.

KTO KUPUJE TOWARY ZAGRANICZNE, ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM POLSKIM!

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Pod znakiem wielkiego miłosierdzia

Samarytańska działalność Komitetu Tanich Kuchen

W lokalu przy ul. Fr. Ratajczaka 31 odbyło się walne roczne zebranie Komitetu Tanich Kuchen im. Ks. Kardynała Dalbora. Obradom przewodniczył ks. radca Putz.

Sprawozdanie ilustrujące żywotną działalność Komitetu złożyła p. prof. Niklewska. Dowiadujemy się z niego, że przez cały rok były czynne cztery kuchnie, a mianowicie: kotłowne u ss. Elżbietanek na Jeżycach i na Zagórzu, u ss. Szarytek w zakładzie św. Józefa, oraz dla ubogich Solacza, Urbanowa, Winiar, Gołęcina i Grudzieńca, otwierając z dniem 1 kwietnia r. b. kotłową kuchnię przy ul. Urbanowskiej. We wspomnianych kuchniach dożywia się poleconych, względnie opłacanych przez magistrat, Caritas i Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo, oraz ubogich, za których płaci komitet „Tanich Kuchen”. W kuchni jeżyckiej wydano ogółem 27 tys. porcyj, w górczyńskiej 24 tys. porcyj, w lokalu własnym przy ul. Fr. Ratajczaka 31 — przeszło 9 tys. płatnych, a około 4.600 gratisowych obiadów. Dla ubogiej młodzieży z różnych uczelni wydano około 3 tys. płatnych i 300 gratisowych, a dla młodzieży z bursy rzemieślniczej — przeszło 8 tys. porcyj. Dla uczestników kursu higienicznego wydano 1000 porcyj płatnych i 1.400 gratisowych. Z polecenia Caritasu wydzielono ubogiej inteligencji 2 tys. porcyj, a bezrobotnym umysłowym w lutym i marcu

2.300 porcyj. Oprócz tego wydano dzieciom ochronki farnej 4 tys. obiadów, płatnych przez Kółko Ziemianek.

Następnie szafarka p. L. Czubkowska przedstawiła sprawozdanie gospodarcze: Kasa wydała w ciągu roku 67.791,14 zł na zakup prowiantów. Komitet otrzymał również dary w gotówce, prowiantach oraz innych przedmiotach ogólnej wartości 8.591,10 zł. Kasa wydała na poszczególne konta jak remontu, utrzymania kuchen, oraz inwentarza, na druki, przewóz, opał, ubezpieczenia, wsparcia itd. około 19 tys. złotych.

W imieniu komisji rewizyjnej p. dyr. J. Kuczyk wyraził uznanie Komitetowi za wzorowe prowadzenie ksiąg i kasy oraz umiejętną gospodarkę.

Przy końcu sprawozdania p. prof. Niklewska złożyła podziękowanie ks. radcy Putzowi za gorliwą opiekę, p. dyr. J. Kuczykowi za ofiarną pracę kontrolną kasy, wieloletnim siostrą za sumienną pracę i zmuśny trud w kuchniach kotłowych, paniom miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Główniej i Solacza za pomoc przy wydawaniu obiadów, Paniom z solidacji, które na apel pośpieszyły z ofiarną pomocą w czasie kongresu eucharystycznego.

Bardzo gorliwie pracują w Komitecie panie, które nie szczędzą trudu, ani czasu, wytrwale niosąc pomoc biednym i bezrobotnym. Niezwykle to poślanictwo spełniane z zapałem, docenia należycie władza kościelna. W tych dniach J. Em. Ks. Prymas udekorował p. prof. Niklewską w pałacu arcybiskupim orderem „Pro Ecclesiae et Pontificae”. Taką samą godność uzyskały już inne panie z komitetu prof. Mieczkowska i p. Czubkowska. (z)

KOMUNIKATY RÓŻNE

Dzieci w salankach inowrocławskich. Stojące do dyspozycji Starosty Krajowego wolne miejsca w Uzdrowisku Solankowym dla dzieci im. Marsz. Focha w Inowrocławiu są wykorzystane, wobec czego dalszych wniosków Starostwo Krajowe uwzględnić nie może.

Do ogółu młodzieży akademickiej W związku ze śmiercią zasłużonego profesora naszej Wszechnicy ś. p. dr. Stanisława Dobrzyckiego wzywamy ogół młodzieży akademickiej do wzięcia gremjalnego udziału w pogrzebie, który odbędzie się w sobotę dnia 18 bm. o godz. 10,15 i wyruszy z domu żałoby przy ul. Matejki 53. Poznański Komitet Akademicki.

K. P. H. 10 drużyny urzędują w niedzielę 19 bm. wielki uroczysty kiermasz w Solaczu Dochód przeznaczony na wyjazd harcerzy do Kłodzka na obóz. Wstęp wolny.

Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Poznań-Główna urzędują 19 bm. o godz. 12,30 trzeci doroczny bieg okrężny z startem i metą koło kościoła. Zbiórka zawodników w lokalu p. Koczorowskiego. Zgłoszenia przyjmuje dr. Sliwiński Aleksander Poznań, Główna, ul. Gnieźnieńska 16.

Kolo Przyj. Harcerzy przy XII drużynie urzędują w niedzielę, dnia 19 bm. tradycyjny wieniec na dziedzińcu szkolnym przy ul. Palacza i Kosynierskiej w Górczynie. W dożynkach występuje około 100 osób. Początek o godz. 15. Czysty zysk przeznacza się na kolonje harcerskie.

KRONIKA MIEJSCOWA

Rad w klinice uniwersyteckiej. Imieniem Poznańskiego Komitetu Wojewódzkiego dla uczczenia 10-lecia Niepodległości Polski, który utworzony w październiku 1928 r. wydał odezwę do społeczeństwa, prosząc o składanie ofiar na żywy pomnik 10-lecia Niepodległości Polski, składam niniejszem wszystkim Ofiarodawcom najserdeczniejsze podziękowanie za ofiary złożone na fundusz na zakup radu dla Kliniki chirurgicznej Uniwersytetu Poznańskiego. Fundusz ten wynosił w dniu 30 czerwca br. zł 91.264,84 i 1 akcję Banku Polskiego. Z tej sumy zakupiono 75 igieł platynowych zawierających 144 miligramy radu (RE) za cenę 10.198 dol. co uczyniło po doliczeniu kosztów przekazania 91.064,84 zł. Do dyspozycji Komitetu pozostało zatem 200 zł i jedna akcja Banku Polskiego. Klinika chirurgiczna Uniw. Pozn. przystąpi w najbliższym czasie do leczenia chorych radem, zakupionym dzięki ofiarności społeczeństwa, skoro tylko potrzebne do tego urządzenia zostaną zmontowane. Koszta założenia tego urządzenia wyniosą około 4.000 zł. Jestem przekonany, że społeczeństwo nie omiejsza złożyć jeszcze tej drobnej kwoty, aby rozpoczęte dzieło doprowadzić jak najprędzej do końca.

(—) Prof. Niezabitowski, przewodniczący Wojewódzkiego Komitetu dla zakupu radu dla Kliniki chirurgicznej Uniwersytetu Poznańskiego.

Zaginął. W środę 15 bm wyszedł z domu uczeń gimnazjum Marii Magdaleny Mieczysław Żurowski, urodz. 4 grudnia 1915, zamieszkały przy ul. Wielkie Garbary 43, wzrostu około 1,65 m., szatryn z czesaniem pod górę. Ubrany był w czarne półbuty, długie czarne pończochy, brązowe spodnie sportowe, ciemno-szara marynarka i sportowa kurtka bez czapki. Chłopiec wyszedł z domu o godz. 18 i po sześciu godzinach nie został widziany. Odąd wszelki ślad po nim zaginął. Osoby, któreby wiedziały cokolwiek o zaginionym zechcą o tem donieść pod adres: Feliks Żurowski, Wielkie Garbary 43, I. piętro fr.

Z targu. Dnia 17 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 3,80—4,40 zł; masła mleczarskiego 4,40—4,80 zł; twarogu 0,80—1,20 zł; miodu 1,50—1,60 zł; litr śmietany 1,60—2,00 zł; litr mleka pełnego 28—30 gr; za mięso: 1 kg słoniny świeżej 2,00 do 2,40 zł; słoniny wędzonej 2,40—2,60 zł; wieprzowiny 2,00—2,60 zł; wołowiny 1,60 do 2,80 zł; cielęciny 1,20—2,80 zł; skopowiny 2,00—2,60 zł; koziny 1,40—1,60 zł; smalcu 2,00—2,60 zł; za drobi: 1 para kurcząt 2,50—3,50 złotych; kura 3,50 do 6,00 zł; perlica 3,00—4,00 zł; kaczka 3,00 do 5,00 zł; gęś 8,00—11,00 zł; para gołębi 1,60—1,90 złotych; królik 3—4 złotych; za ryby: 1 kilogram karpia 4,00—4,40 zł; lina 2,40—3,20 zł; okonia 2,00—2,40 zł; karpasie 2,30—3 zł; białych ryb 0,80—1,60 zł; 1 kg węgorza 4,40—4,60 zł; 1 kg sandacza 4,60—5,00 zł; 1 kg leszcza 3,00 zł; 1 kg suma 4,00 zł; 1 kg szczupaka 3,40—3,60 zł; Za ryby śnięte płacono 60—80 gr mniej. Płacono za jarzyny: 1 kg młodych ziemniaków 15—20 gr; cebuli 0,70—1,00 złotych; szpinaku 40 groszy; 1 kg jarmużu 30—40 groszy; 1 kilogram bobu 1,20 złotych; pecek rzodkiewek 10—15 gr; główka zielonej sałaty 5—10 gr; rabarbaru 20—30 gr; 1 kg młodej fasoli 40—60 groszy; główka włoskiej kapusty 15—30 gr; białej 20—40 groszy; 1 mendeł ogórków 30—50 groszy; 1 kalafior 0,20—0,80 zł; wiązka młodej marchewki 10—15 gr; 1 kg agrestu 1,00 do 1,40; czereśni 1—2,00 zł; truskawek 1,30—2,00 zł; pomidorów 2,00—2,40 zł; groszku w strączkach 70 gr; 1 kg kurków 1,20—1,40; 1 ltr poziomik 0,80—1,00 zł; czarnych jagód 40—50 gr; 1 kilogram malin 1,20—1,30 zł; 1 kg porzeczek 0,80—0,90 zł; 1 kg wisien 1,00—1,30 zł; mendeł raków

Uczucie przepełnienia, nieprawidłowa fermentacja w jelitach, uczucie pełności i wzdęcia w wątrobie, zastójne żółci, bóle w bokach, ucisk w piersiach i bicie serca, usuwa użycie naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa, zmniejszając zbytnie przekrwienie mózgu, ucisk w oczach, sercu i płucach. Żądać w apt. i drog. nw 4444

0,60—2,25; 1 mdl. ziel. orzechów 0,80 do 1,00 zł; 1 kg jabłek 60—80 gr; 1 kg gruszek 0,80—1,40 zł. — Dowoży duże. Targ bardzo ożywiony. — Podrożalo mięso wieprzowe. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

Z Warty pod Międzychodem wyłowiono zwłoki kobiety, w której rozpoznano 44-letnią Katarzynę Majchrzak z Lutomia (pow. międzychodzki). Przyczyny zgonu nie stwierdzono, a wiadomo jedynie, że denatka cierpiała przez długi czas na zaburzenia umysłowe. Jest przypuszczenie, iż popełniła ona samobójstwo (k)

Śmierć wskutek najeżdżenia przez wagon. Podczas przecaczania kolejki powiatowej w Witkowie dostał się pod koła wagonu 45-letni robotnik Emil Grams z Witkowa. Obrażenia były tak niebezpieczne, że Grams zmarł jeszcze tego samego dnia w szpitalu. (k)

Świątokradziewo w kościele w Puszczykowie. Jednej z ostatnich nocy nieznani złoczyńcy włamali się do kościoła parafialnego w Puszczykowie, wybijając szybę. Złodzieje rozbili skarbnikę zabierając ich zawartość. (k)

Śmiertelny wypadek przy pracy. Jak donieśliśmy w tych dniach z budowl przy ul. Dąbrowskiego 165 spadł z drabiny pracownik ślusarski p. Józef Kaczmarek (Knapowskiego 27). P. Kaczmarek doznał złamania czaszki, a obrażenia były tak ciężkie, że zmarł w lecznicy miejskiej. (k)

KRONIKA POLICYJNA

Kradzieże i włamania. Przy ul. Knapowskiego 35 włamano się do mieszkania p. Stefana Czarnieckiego i zabrano walizkę z żaglowego płótna, brązową walizkę skórzaną, ubranie smokingowe, rewolwer systemu „Drese”, chustki znaczony monogramem S. C., większą ilość bielizny (wartości 2 tys. zł. — Z mieszk. nia p. Władysława Lecińskiego (Marsz. Focha 176) niewyśledzeni włamywacze zabrali gramofon szafkowy, nakrycia na łóżka i leżankę, obróz adamaszkowy (na 12 osób) i stołowy zegar, wartości 500 zł. — Z biur fabryki p. Pionki na Zagórzu skradli nieznani włamywacze 2 maszyny do pisania marki „Ideal” C nr. 52 585 i „Continental” nr. 105861 wartości 1.600. — Przy ul. Piaskowej okradziono p. Wacława Reimana z Piotrowa (pow. szamotulski). Niewyśledzeni złodzieje kieszonkowi zabrali mu 300 zł. — Z garażu samochodowego p. Oskara Marchlewskiego przy ul. Jakóba Wujka 1, porwano koło do samochodu, 2 dętki i pompkę wartości 300 zł. — Systematycznej kradzieży narzędzi ślusarskich i stolarskich dopuszczano się w warsztacie p. Jana Bielawskiego przy ul. Dąbrowskiego 83/85. Aresztowano pewnego podejrzanego osobnika. (z)

Bezwartościowe zęby. P. Jan Lubicki (Wielkie Garbary 13) doniósł policji, że niejaki Kędziora (Wielkie Garbary 54) pobrał od niego 100 zł za wprawienie zębów. Po kilku dniach zęby te wypadły. Okazało się, że p. Kędziora nie jest dentystą. (z)

Pod zarzutem kradzieży drabiny aresztowano poszukiwanego już 4-krotnie przez sądy Maksymiliana Koniecznego bez stałego mieszkania. (z)

Miejski Urząd Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego ostrzega przed Stanisławem Daroszewskim, który nieprawnie sprzedaje broszurki przeciwgruźlicze oraz pobiera składki na rzecz Komitetu „Dni Przeciwigruźliczych” w Poznaniu. W razie pojawienia się Daroszewskiego należy oddać go w ręce policji.

O niezwykłej kradzieży doniósł policji p. Tadeusz Przepiężński z Ludwikowa (pow. ostrowski). Z jego mieszkania przy ul. Dąbrowskiego zrabowano meble, a mianowicie: łóżko dębowe z materacem, 2 stoliki dębowe, szafę dębową do zegara, mechanizm zegarowy, kredens z lustrem, obrazy i 600 paczek pasty. Ponadto z wypróżnionego całkowicie mieszkania pobierano również inne drobniejsze przedmioty. (k)

JARMARKI

Oborniki. Jarmark kramny i na konie odbędzie się 4 sierpnia. Wsułek panującej pryszczycy spęd hydła i świń zakazany.

Z WIELKOPOLSKI

Budzyń. (Introdukcja duszpasterza parafii budzyńskiej). W ubiegłym roku nastąpiła introdukcja nowego duszpasterza ks. prob. Stanisł. Łakoty, który objął parafię budzyńską z dniem 1 marca r. b. Po południu zebrały się delegacje miejsc. tow. ze sztafarami oraz liczne rzesze wiernych przed probostwem, skąd ruszono procesją do pięknie w zieleni przybranego kościoła. U jego bram oddał ks. dziekan ks. proboszczowi Łakocie klucze, poczem po odmówieniu modlitw udano się do ołtarza celem wręczenia dokumentu instytucyjnego władzy proboszczowskiej

Orkiestra symfoniczna

Osiągnięto pełne porozumienie z zarządem miasta. — Przed sezonem koncertowym.

Wczorajszy „Dziennik Poznański” doniósł, że rokowania między miastem a orkiestrą Teatru Wielkiego o utworzenie orkiestry symfonicznej zostały rozbite.

Na podstawie autentycznych informacji możemy stwierdzić, że wiadomość ta jest zupełnie nieprawdziwą. Warunki pracy zostały już między orkiestrą a czynnikami miejskimi omówione i ustalone, przyczem orkiestra okazała zupełne zrozumienie warunków finansowych, w jakich znalazło się miasto z powodu kryzysu gospodarczego.

Organizacja orkiestry symfonicznej w zupełności już przygotowana, przejdzie w najbliższych dniach przez deputację teatralną i przez magistrat, tak, aby sezon koncertowy mógł rozpocząć się wkrótce po ferjach, jak to jest zresztą w planie.

KALENDARZYK

Piątek, 17 lipca 1931.

Słońce: wschód 3,94 — zachód 20,07 — długość dnia 16 godzin 18 min.

Księżyc: wschód 5,47 — zachód 21,38 — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn. Piątek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza umiarkowana plus 15 st. C., pochmurno, wiatr zachodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 152 mm. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 20 st. Cels., najniższa 14 st. Cels., ilość opadu 5 mm.

Przepowiednia pogody: Nadal wietrzno, zachmurzenie zmienne, przelotne deszcze możliwe.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu dzisiaj plus 0,16 m.

Kal. rzek.: Aleksy — jutro Szymon.

Kal. słow.: Dzierżykraj — jutro Unisław.

Nocna służba aptek

Śródmieście: Apteka św. Marcina, ulica Fr. Ratajczaka 12.

Apteka pod Białym Oriem, St. Rynek.

Apteka św. Piotra, ul. Półwiejska 1.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Kraszewskiego 12.

Lazarz: Apteka p. Plucińskiego, ulica Marsz. Focha, nar. Niegolewskich

Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda 61.

W innych dzielnicach pełnią nocną służbę apteki tamtejsze.

KRONIKA KOŚCIELNA

Ks. Stefanowi Kaczorowskiemu, wikariuszowi przy kościele św. Marcina w Poznaniu, powierzyła władza duchowna z dniem 1 sierpnia br. parafię na Winiarach w miejsce ks. prob. Żuchowskiego, który obejmuje beneficjum w Madrem. (z)

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy śp. Tadeusza Kłosa odbędzie się staraniem członków Sodalicji Pań Miejskich w sobotę dnia 18 b. m. o godz. 8,30 w kościele św. Marcina.

W dniu św. Wincentego w niedzielę 19 bm. o godz. 8 odprawi mszę św. ks. prał. Taczak w kaplicy św. Józefa na intencję biednych, zostających pod opieką Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego parafii św. Marcina. W czasie nabożeństwa wspólna Komunia św. członków czynnych wraz z biednymi, następnie wspólne śniadanie w zakładzie św. Józefa. O liczny udział w uroczystości prosi Zarząd.

Z Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo parafii Farnej. Msza św. w intencji Stow. odprawiona zostanie w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 8 nie przy ołtarzu Matki Boskiej, tylko przy wielkim ołtarzu.

OSOBISTE

25-lecie pracy zawodowej w straży pożarnej obchodzi dziś sierżant ognioy p. Stanisław Kędziński. Rano o godz. 7 odbył się gen. apel na dziedzińcu straży pożarnej przy ul. Masztalarskiej 3. W nieobecności przebywającego na wakacjach komendanta straży wręczył Jubilatowi tradycyjny złoty zegarek zastępca ogniomistrz p. Szware, ofiarowany przez korpus straży, oraz medal i dyplom 25-lecia pracy od Wielkopolskiego Związku Straży pożarnej. Jubilatowi w dalszej pracy „Szczęść Boże”!

ŻYCIE SOKOLE

Sokół Śródmieście. Zwiedzenie Wystawy Armji Błękitnej odbędzie się w sobotę 18 lipca o godz. 7 wieczór. Ceny znizowane (30 gr. od osoby) Zbiórka przed gmachem Wystawy Słowackiego 19/21. Prosimy członków o przybycie z rodzinami.

Sokół Luboń urzędują w niedzielę, 19 bm. zabawę latową na własnym boisku. Podczas zabawy gry towarzyskie.

Sokół gniazd Bugaj, Biskupice, Jankowo. Połroczne walne zebranie gniazda „Sokola” odbędzie się w niedzielę 19 b. m. o godz. 1,30 w sali ćwiczeń w Bugaju, na które z powodu ważności obrad jak wyboru całego zarządu zaprasza się wszystkich członków towarzystwa. Do społeczeństwa parafii uzarzewskiej i okolicznych wiosek sympatyzującego z ideą sokola, zwracamy się z gorącym apelem aby jak najliczniej przybyli na zebranie i gremjalnie wstępowali w szeregi sokole i tem samem zadokumentowali, że tutejsze społeczeństwo należy się do organizacji i uznaje w zupełności jej szlachetne cele państwowo-narodowe.

w nowej parafii. Ze stopni ołtarza przedstawił ks. dziekan parafianom nowego duszpasterza i wezwał ich, aby go czcili, by mu ulegali i zań się modlili, uznając jego owocną pracę w poprzedniej parafii. Ks. prob. Łakota dziękował serdecznie i w odpowiedzi zapewnił ks. dziekana i parafian, że wszelkimi siłami przy pomocy Bożej starać się będzie obowiązkowi swoim zadość uczynić i prosić parafian o zaufanie i modlitwę. Następnie odprawiono krótkie nabożeństwo do Serca Jezusowego i odśpiewano uroczyste Te Deum, poczem odprowadzono ks. prob. Łakotę na probostwo, gdzie miejscowe władze i towarzystwa składały gratulacje. (bn)

— **Drawski Młyn.** (Poświęcenie strzelnicy kolejowej). W tych dniach odbyło się poświęcenie i otwarcie strzelnicy małoskalibrowej, którą budowano z inicjatywy zaw. stacji p. Jaśnikowskiego i przy pomocy p. Stefaniaka. Aktu poświęcenia dokonał ks. prob. Lukrawski (cn)

— **Jarocin.** (Jubileusz). Dnia 17 bm. obchodzą srebrny jubileusz pożywania małżeńskiego, a zarazem samodzielnej pracy w zawodzie piekarskim p. Jan Wróblewski z Jarocina z małżonką swą Zofią z Kempniskich. Jubilat urodził się w roku 1877, jako syn rolnika w Przemęcie pow. śmigiełski (Wlkp). Od pierwszych chwil powstania bierze w niem czynny udział, jako adiutant hr. Gorzeńskiego. Już wówczas zajmują się licznymi organizacjami o charakterze narodowym, był m. in. prezesem „Sokoła”. Za zasługi położone na polu narodowym otrzymuje „Dyplom Straży Ludowej”. W czasie pobytu w Berlinie, pełni funkcję prezesa piekarskiej Polaków. W czasach Wolnej Rzeczypospolitej bierze żywy udział w życiu politycznym i społecznym, jako prezes Zw. Ludowo-Narodowego i Stronnictwa Narodowego w Jarocinie. Tow. Samodzielnych Rzemieślników, Właścicieli Domów i Nieruchomości Okręgu V. Wielkop. Zw. Kół Śpiewaczych i Kół Śpiewackich w Jarocinie, Sokoła, Rady Miejskiej, Tow. Czeladzi Polsko-Katolickiej i Podoficerów Rezerwy; — wiceprezes: Wielkopolskiego Związku Cechów Piekarskich, Bractwa Kurkowego i podstarszy cechu piekarzy w Jarocinie; członek Sejmiku Powiatowego, Komitetu Wychowania Fizycznego, zarządu i wydziału Pow. Kasy Chorych i Banku Ludowego w Jarocinie. P. Jan Wróblewski pełni funkcję radnego miasta Jarocina jako jeden z pierwszych w wolnej Ojczyźnie. Z okazji tak podniosłej uroczystości, życzymy Jubilatowi „Ad multos annos”.

— **Czarnków.** (Kradzież). W tych dniach wszeli gospodarz Fr. Mula z Śmiełkowskiej i parobek jego St. Hoher do jednego interesu celem zakupu towaru. W międzyczasie Huber dopuścił się kradzieży ulatniając się szybko. Przywołana tutejsza policja wdrożyła natychm. pościg za sprawcami kradzieży. Okazało się, że H. jest chronicznym złodziejem i że skradł towar, wracając z codziennego odbitej rozprawy sądowej o kradzież.

— (Z życia Oddz. Pow. W. T. K. R.) W tych dniach odbyło się w sali Hotelu Dworcowego przy udziale około 100 członków zebranie W. T. K. R., które zajął p. Prell poczem udzielił głosu inż. rol. p. Starzyńskiemu, który wygłosił referat na temat: „Czego nauczyliśmy się w roku ub. i czego należy się spodziewać w przyszłości”. Drugi referat na temat „o nawożeniu jesiennym” wygłosił inż. Temler. Poruszono również sprawę zniesienia powiatu, przeciwko czemu wypowiedzieli się zebrani. (cn)

— **Inowrocław.** (Najechania przez motocyklistę). W tych dniach motocyklista PZ 49 081, najechał 19-letnią p. Różę Głuszynską, która odniosła pokaleczenie. Wypadek spowodował motocyklista, który nie dawał sygnałów. (k)

Echa zjazdu katolickiego w Zbąszyniu

Prezes Komitetu Miejsowego XI. Zjazdu Katolickiego ks. prob. L. Płotka w Zbąszyniu otrzymał następujące pismo:

Wielebny ks. Prezesie! Likwidując sprawy związane z XI. Zjazdem Katolickim uważamy za pierwszy i najmilszy swój obowiązek wyrażenie szczerego uznania i serdecznego podziękowania Komitetowi Miejsowemu w Zbąszyniu. Komitet Miejsowy pracował w niezwykłych i trudnych warunkach celowo, roztropnie i nieustępliwie. Wykazał ogromną sumę energii, wytrwałość, taktu i ofiarności. Dzięki temu przygotował wszystko, co należało do zakresu jego działania, pod każdym względem dobrze.

Raczy ks. Prezes przyjąć Sam nasze uznanie i podziękowanie za poniesione trudy, troski i ofiary oraz wyrazić to samemu całemu Komitetowi i najbliższemu. Swym współpracownikom, Szej parafii i obywatelstwu miasta Zbąszynia, słowem wszystkim, którzy szczerem oddaniem się sprawie Bożej, prawdziwie staropolską gościnnością stworzyli na czas Zjazdu z miasta niejako wielki dom rodzinny, gdzie się wszyscy dobrze czuli. Miło nam zapewnić, że XI Zjazd

Katolicki przoduje między najlepiej udałymi i przynosi Zbąszyniowi zasługę, chlubny rozgłos. Największą nagrodą dla wszystkich będzie świadomość, że oddali chwałę Bożej, wielkości Kościoła i dobru Narodu dobrą usługę.

Z serdecznym pozdrowieniem i głębokim szacunkiem

Komitet Wykonawczy
XI Zjazdu Katolickiego w Zbąszyniu
(—) Prof. dr. Gantkowski, prezes.
(—) Ks. Józef Prądyński, sekr. general.

Pokrzywdzenie Poznania

W ostatniej chwili, według dzisiejszych metod, z dnia na dzień zostało zniesionych 80 pociągów, które są oznaczone w urzędowym rozkładzie jazdy, wydanym zaledwie przed dwoma miesiącami. Może były między nimi mniej potrzebne, ale zdumienie najwyższe budzić musi zniesienie najlepszego pociągu Warszawy — Poznań, wychodzącego z Warszawy o godz. 17 min. 25. Pociąg ten był zawsze pełny, co mogło p. Kühnen potwierdzić konduktorzy. Był bardzo dogodny, bowiem po załatwieniu interesów w Warszawie można było stanąć na noc (godz. 12,30) w domu. Teraz mieszkańcy Poznania będą musieli albo nocować w Warszawie, co jest rzeczą kosztowną, albo jechać nocą, by przyjeżdżać do Poznania, najniegodowniejszą porą — o pół do czwartej nad ranem. Lekceważenie interesów wielkiego miasta zaiste zdumiewające! Dziwimy się, że Poznańska Dyrekcja Kolej nie wykazała konieczności tego pociągu i w imię doniosłych interesów naszego miasta apelujemy stanowczo do władz kolejowych o przywrócenie tego pociągu.

Dramatyczny mecz o mistrzostwo świata w boksie

Ostatni mecz o mistrzostwo świata w boksie, który odbył się niedawno w Ameryce, zakończył się nieoczekiwanie. Wszystkie sympatie widzów oraz rzeszę sportowców, oczekujących z zapartym oddechem spotkania, były po stronie Striblinga. A jednak zwyciężył Niemiec Maks Schmeling. Okazało się, że jest on technicznie równy Amerykaninowi, ale od niego wytrzymałszy. Na Striblingu znać było przetrenowanie. Połowa walki była wyrównana; ale począwszy od ósmego starcia poczęła zaznaczać się coraz większa przewaga Niemca, który w 15 starciu posłał swego przeciwnika na deski, a sędziowie przerwali walkę, ogłaszając zwycięstwo Schmelinga przez techniczne k. o. Niezwykle ciekawe zdjęcia z tego obfitego w dramatyczne momenty meczu przynosi ostatni (42) numer „Ilustracji Polskiej”, jak zwykle bardzo urozmaicony tak pod względem treści ilustracyjnej, jak i tekstowej. Znajdujemy w nim interesującą korespondencję z podróży polskiego statku „Niemn” do Brazylii i przepłynięcia równika; znalazły także w tym numerze oddźwięk uroczystości mickiewiczowskie w Nowogródku, a zwolenników lotnictwa zainteresuje napewno artykuł o polskim szymbownictwie (lotnictwie bezsilnikowym), ilustrowany rysunkami i zdjęciami z szymbowiska w Bezmiechowej (Karpaty).

Wśród działów stałych wybija się na czoło powieść Jerzego Bandrowskiego, której drugi odcinek przynosi numer 42-gi „Ilustracji Polskiej”, oraz szarady, nowele, kącik dla dzieci, mody, tydzień teatralny, humor i mnóstwo aktualności. Dodać też należy, że numer kosztuje tylko 45 groszy; cena śmiesznie niska, jeżeli weźmiemy pod uwagę bogatą treść pisma.

RADJO

Programy radiofoniczne:

Sobota, dnia 18 lipca 1931 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy; godz. 14.00 komunikaty; godz. 17.15 „Humor” (wygl. Z. Noskowski, art. T. P.); godz. 18.30 koncert orkiestry Radja Poznańskiego; godz. 19.30 odczyt z cyklu o dziennikarstwie; godz. 19.45 — 20.05 „Otwarte oczy na wschód” (wygl. red. E. Swidziński); godz. 20.15 koncert muzyki lekkiej kompozytorów wiedeńskich (transmisja z Doliny Szwajcarskiej z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT, sportowe i policyjne; godz. 22.30 koncert Chopinowski (transmisja z Warszawy); godz. 23.00 muzyka taneczna (transmisja z Warszawy).

Warszawa - Raszyn (1412 m) godz. 12.10 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 15.25 „Ze stosunków kulturalnych polsko-czeskich” — dr. B. Wydra; godz. 16.00 program dla dzieci, transmisja ze Lwowa. Słuchowski dla dzieci młodszych; „O krasnoludkach i sierotce Marysi”, według M. Konopnickiej oprac. p. M. Sterb; godz. 16.30 krótki koncert dla młodzieży; godz. 16.50 „Świętność Polski w opisie Laboureaux” — p. M. Smolarski; godz. 17.15 muzyka z płyt gramofonowych; godz. 18.00 kącik dla młodych talentów muzycznych; godzina

19.20 muzyka z płyt gramofonowych; godzina 19.40 wiadomości bieżące rolnicze p. Józef Platek. Gielda rolnicza; godz. 20.15 koncert z Doliny Szwajcarskiej. W programie utwory kompozytorów wiedeńskich; Ork. Filharm. pod dyr. A. Dołyckiego, L. Messal (sopran) i I. Rosenbaum (akompaniament); godz. 22.30 utwory Chopina w wyk. Marji Barówny; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.05 i 14.00 płyty gramofonowe. 20.00 koncert orkiestry utworów Linkego pod dyr. kompozytora; **Wrocław** (325 m) 20.00 koncert pop. i **Langenberg** (472 m) 20.00 wesoly wieczór; **Rzym** (441 m) „Siostra Angelica” Pucciniego i „I Compagnacci” opera Riccietelliego jednoaktowa; **Ryga** (524 m) 19.03 transmisja koncertu orkiestry; **Budapeszt** (550 m) 19.30 muzyka wojskowa.

Niedziela, dnia 19 lipca 1931 r.
Poznań (335 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z Katedry poznańskiej. Kazanie wygl. ks. penitencjarz Kaja; chór śpiewa pod dyr. ks. dr. Gieburowskiego; godz. 12.00 — 12.05 sygnał czasu; godzina 12.05 — 12.25 odczyt rolniczy p. t. „Wskazówki przy zbiorach zbóż dostarczonych przez W. I. R.” (wygl. p. Piotr Obara); godzina 12.25 odczyt roln. p. t. „Chemiczne środki zwalczania chorób i szkodników roślin” (wygl. p. Bronisław Liebek); godz. 12.45 wykład dla gospodyń p. t. „Czy opłaca się na jesień nawożenie azotem” (wygl. inż. Karol Temler); godz. 18.15 audycja dla dzieci w wyk. p. Zyg. Noskowskiego, art. T. P.; godz. 18.45 koncert solistów; wyk.: Władysława Gogolewiczowa (mezzosopran) Antoni Warchalewski, art. op. (baryton), Stefan Drozdowski (wiolonczela), Jadwiga Komorowska (akomp.); godz. 20.15 — 22.00 koncert wieczorny (transmisja z Doliny Szwajcarskiej z Warszawy); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT, sport, i policyjne; godz. 22.15 interludium muzyczne; godz. 22.30 recital śpiewaczy (transmisja z Warszawy); godz. 23.00 muzyka taneczna z kawiarni „Espianada”.

Warszawa - Raszyn (1412 m) godz. 10.15 transmisja nabożeństwa z kościoła Najśw. Marji Panny w Krakowie; godz. 13.21 muzyka; godz. 13.40 „Co może dać Olimpiada Polse i czego wymaga Olimpiada od Polaków” — wykład; godz. 14.00 muzyka; godz. 14.10 „Między Morzem Czerwonym a Saharą” — prof. B. Skowronski; godz. 14.25 muzyka; godz. 14.35 „Ignacy Działyński” — prof. A. Czartkowski; godz. 14.50 muzyka; godz. 15.00 „Pomieszczenia i urządzenia dla drobiu” — wygl. inż. J. Czyżewski; godz. 15.20 muzyka; godz. 15.30 „Grzyby — zbiór i handel” — p. Jan Krwko (Wilno); godz. 15.50 muzyka; godz. 16.00 „Coś trzeba, o czym wiedzieć trzeba” — dyr. S. Mędrzecki; godz. 16.20 muzyka; godz. 16.40 program dla dzieci starszych „Co się dzieje na świecie” (dwutygodnik Radiowy w oprac. J. Milewskiego); godz. 16.55 program dla młodzieży; feljton p. t. „Moja pierwsza praktyka” pióra Andrzeja Iwanickiego; godz. 17.10 wesola audycja literacko-muzyczna p. t. „Imieniny” pióra Nela. w opracowaniu muz. Stanisława Nawrota; godz. 17.40 odczytanie komunikatu „Z przed stu lat”; godz. 17.45 koncert w wyk. Orkiestry Państw. pod dyr. Al. Sielskiego i Hanny Łosakiewicz (śpiew); godz. 19.20 płyty gramofonowe; godz. 19.40 skrzynka pocztowa techniczna: korespondencja i porady — kier. Wydz. Prasy i Propagandy p. W. Frenkiel; godz. 20.00 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne” albo odczyt aktualny; godz. 20.15 koncert popularny z Doliny Szwajcarskiej; wyk. Orkiestra Filharm. Warsz. pod dyr. A. Dołyckiego, Matylda Polńska - Lewicka (sopran), Andrzej Bromke (trąbka) i Władysław Walentynowicz (akomp.); w przerwie kwadrans literacki: Julian Ejsmond „Akademik smorgoński” Obrazek z życia zwierząt; godz. 22.00 p. Jeremi Wasiutyński feljton: „Półtę słońca”; godz. 23.30 recital śpiewaczy p. Ireny Downar - Zapolskiej.

Programy zagraniczne. Koenigswusterhausen (1635 m) 12.00 koncert południowy transmisja z Wrocławia. 19.00 i 20.30 transmisja z Berlina, muzyka i słuchowisko; **Langenberg** (472 mtr.) oraz **Kolonja, Akwizgran i Monastyr** (227 mtr.) 20.00 „Rogoletto” opera Verdiego; **Mediolan** (500 mtr.) 20.55 „Śmiejący się człowiek” opera Pedroliego; **Rzym** (441 m) 21.00 koncert orkiestry; **Ryga** (524 m) 19.03 koncert symfoniczny; **Wiedeń** (516 m) 20.30 „Wesoly wieczór”; **Bukareszt** (394 m) 21.00 „Nitouche” operetka Hervego.

SPORT

Motocyklizm

Niedzielne wyścigi, które odbędą się na torze w Ławicy są ze względu na charakter jazdy na przełaj bardzo mało znane. Uprawia się je natomiast intensywnie w Anglii, gdzie celują w wszechstronności motocykle i kierowcy, skutkiem tego są tam takie imprezy bardzo popularne. Stanowią one najlepszą próbę wytrzymałości motocykla w różnych miejscach i dowód sprawności kierowcy w pokonaniu tych terenów. Właśnie dla tych cech wzbudziły wyścigi te i u nas wielkie zainteresowanie publiczności na życzenie której organizatorzy urządzili przedprzedaż biletów w firmie Z. Poplewski (Plac Wolności 1).

Pięściarstwo

„Warta” B i „HCP”. W sobotę walczyć będą te zespoły o mistrzostwo drużynowe. Oba wystąpią w swym najsilniejszym skła-

dzie. Program przedstawia się następująco: (według kolejności wag): Misiorny i Wyrzykiewicz (W), Czerniak i Wdowicki (W), Wojewoda II i Sipiński (W), Wojewoda I i Łęcki (W), Witeczak i Forlański II (W), Hoffmann i Glesman (W), Zwierzyński i Zeller (W), Krajewski i Maćkowiak (W). Zawody odbędą się punktualnie o godz. 20 w sali K. S. H. Cegielski przy ul. G. Wilda 180.

Piłka nożna

Zarząd P. K. S. obsadził zawody ligowe następującymi sędziami: 19 bm.: „Pogon” i „Garbarnia” — p. Rosenfeld, „Legja” i „Czarni” — inż. Grabowski, „Lechia” i „Warszawianka” — p. Schneider. — 26 b. m.: „Warszawianka” i „Czarni” — p. M. Walczak, „Wista” i „LKS” — p. Gerblach, „Lechia” i „Garbarnia” — p. dr. Niedźwirski.

Nadzwyczajne walne zebranie ligi? W związku ze sprawą ukarania względnie zawieszenia Kossoka wybuchł zatarg pomiędzy w. g. i d. oraz zarządem ligi. Ponieważ wchodzi tu w grę interesy klubowe, gdyż w wydziale gier zasiadają przeciwnicy „Pogoni”, a zarząd zawiesił uchwałę co do Kossoka, wyrażając temsamem delikatne votum nieufności wydziałowi gier, więc należy przewidywać zwołanie nadzw. walnego zebrania ligi po miesiącach wakacyjnych.

„Olimpia” i „Sparta”. Mecz ten odbędzie się w niedzielę o godz. 11 na boisku „HCP”.

Z Teatru Wielkiego

Dziś „Księżna Cyrkówka”

Dziś w piątek, dnia 17 b. m. ciesząc się wielkim powodzeniem „Księżna Cyrkówka” z pp. Tylewską, Karstką, Grey, Raczkowskim, Warchalewskim i oczywiście Bratkiewiczem i Sendekim jako królami humoru. Szerokie pole do popisu ma zespół baletowy w układzie p. Ciesielskiego, ciekawa reżyserja p. Sendckiego. Przepiękna wystawa p. Dołyckiego, dyryguje p. Latoszewski. **Jutro ostatnie pożegnalne przedstawienie.** W sobotę dnia 18 b. m. uroczyste pożegnalne przedstawienie z udziałem całego baletu. Wystawione będzie Moniuszkowskie arcydzieło „Halka”. Przedstawienie to nabierze specjalnego uroczystego charakteru, gdyż cały zespół artystyczny weźmie w nim udział.

Niebywała sensacja

stała się w nocy z środy na czwartek.

Całe miasto poruszone, organy bezpieczeństwa publicznego w bezradnym pościgu. Za kim? Za jednym z najbardziej niebezpiecznych przywódców bolszewickich, który ma już szereg mordów politycznych na sumieniu. Nie tylko tu, ale w różnych krajach Europy. Zawsza idą za nim listy gończe. Występuje wszędzie pod nazwiskiem Wassiljewa. Brunet, przystojny, o powierzchowności podobno niezwykle ujmującej, dzięki czemu ma swe zbrodnicze zadania niesłychanie ułatwione, trafia wszędzie za pośrednictwem kobiet, które sugestjonuje poprostu swym wzrokiem.

Długo tajemniczy zbrodniarz działał i wymykał się z rąk policji. Aż oto udało się go przychwycić w Poznaniu. Organy bezpieczeństwa w warunkach zgola nieoczekiwanych zdołały go zwaćbić w zastrask i ująć. Przyczem wyszły na jaw niezwykle sensacyjne sprawy mimosne tego Wassiljewa.

Szczegóły tej całej historii znajduj Czytelnicy dziś w Teatrze Polskim, gdzie właśnie świętują tę sztukę „W nocy z środy na czwartek” wystawiają. Radzimy podążyć tam jak najliczniej, bo dziś sztukę tę ujrzyć można po raz ostatni.

Teatr Wielki

DZIŚ — „Księżna cyrkówka”. Sobota, 18. 7. „Halka” pożegnalne przedstawienie całego zespołu.

Początek o godzinie 8 wieczorem

Przedprzedaż biletów w Teatrze Polskim od godz. 10—17. Ceny biletów od 75 groszy.

Teatr Polski

DZIŚ — „W nocy ze środy na czwartek”. Sobota 18. 7. „Hiszpańska mucha”
Niedziela 19. 7. „Hiszpańska mucha”
Poniedziałek 20. 7. „W nocy z środy na czwartek”. sensacja.

Początek o godzinie 8 wieczorem

Bilety poprzednio nabyć można w kasie teatralnej.

Teatr Nowy

DZIŚ — „Spokojny komisarjat”. Sobota, 18. 7. „Spokojny komisarjat”.

Bilety wcześniej do nabycia w składzie cygar p. Zygarińskiego, narożnik ul. Gwarnej.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

FREDRO I ŻEROMSKI

W ostatnim zeszycie krakowskiego „Przeglądu Powszechnego” (lipiec, sierpień) Stefan Kołaczkowski, docent Uniwersytetu Jagiellońskiego, rozpoczął bardzo interesujące studium pt. „Osobowość i postawa poetycka Fredry”. Uderzy tam każdego czytelnika twierdzenie, że dzisiejsze poczucie literackie (gust literacki) „czyni nam bliższym w tej chwili Fredrę, niż np. Żeromskiego”. Każda epoka — mówi Kołaczkowski — ma swój „antyk”, to znaczy urządza renesans poezji, który zdawał się być zapomnianym.

Kołaczkowski jest zdania, że nam dzisiejszym podoba się artystyczna etyka Fredry, polegająca na zastosowaniu do twórczości takich cnót, jak umiar męski, moc ograniczania się i zawsze trzeźwość. Podoba nam się we Fredrę, że umiał przewyższać w sobie rozlewność (wybuchową gadatliwość) romantyczną i traktować temat z energią męską (iż mu się nie rozlażył i dobrze był zawsze skonstruowany) i że wyraził swoje myśli przedmiotowo.

Nie trudno pojąć, o co chodzi w tem rozróżnieniu. Stefan Żeromski — pomimo wszystkie pozory ultra-męskości — był typowym romantykiem. A postawa wobec życia czysto podmiotowa, pełna nieposkromionego entuzjazmu lub ciągłego na wszystko narzekania, to wielkie rozgadanie na temat nastrojów osobistych, nie dających żadnego rzeczowego oparcia dla wyobraźni czytelnika, (skazanego przez to na dzielenie losów z autorem, niespokojnym, kapryśnym, nieraz histerycznym), — wszystko to już się przejadło.

Nie wiem do czego dojdzie w swoim studium Kołaczkowski i nie mam zamiaru wchodzić w jego temat, ale warto się zastanowić nad tem zestawieniem: Żeromski-Fredro.

Fredro pochodzi przecież z czasów wczesnego romantyzmu, współczesny był Mickiewiczowi. Ale romantycy go nie lubili; dosyć przypomnieć co o nim napisał S. Goszczyński w r. 1835, odmawiając mu talentu i praw poety. Zestawienie Żeromskiego z Fredrą rzuca skośne światło na cały wiek XIX i nasuwa pytanie, czy w walce romantyzmu z klasycyzmem przyczyną wani i zjadłości był tylko kanon estetyczny, czy też wchodziły w grę różnice kultury, czy nie było tam przypadkiem zagadnienia: wschód i zachód. Goszczyńskiego (wówczas 1835) do pasji doprowadza francuszczyzna Fredry, silne oparcie się o wzory literatury francuskiej, drażnił go humor i dowcip kamedjopisarza. Goszczyński i humor! Francuz przy swoim obiektywnie zawsze był i jest klasyczny i zawsze ma humor. Pisarz słowiański, a za słowiańskiego chciał uchodzić Goszczyński, zawsze jest romantyczny i nie ma nigdy humoru.

Widzimy z tego, że nad różnicą estetyczną (literacką) bierze górę w tem oświeceniu zagadnienie rasy, raczej stopnia kultury duchowej wogóle. Na ziemiach polskich ścięły się nie same formy literackie (klasyczne i romantyczne); coś bardziej głębszego było pod spodem: ścięły się dwie postawy psychiczne Polaka, dwa style człowieka, dwie kultury. Jeden styl — to sarmatyzm stylizowany po romański, a drugi styl zasadniczy to sarmatyzm ze wschodu, dostatecznie przez cywilizację romańską niedoprawiony i bardzo wrażliwy na wpływy ze wschodu. Na czem to niedoprawienie polega? Sarmatyzm wschodni nie jest jeszcze dostatecznie opancerzony i zorganizowany wewnętrznie przez rozum, jako władzę naczelną w rzeczach twórczości. Dla tego nie jest nigdy dość realny.

Francuzi i wogóle ludzie starej kultury romańskiej na zachodzie, są bardziej obiektywni, trzeźwiejsi, oparowani, lubią posługiwać się w sztuce pojęciami konkretnymi, lepiej władają swoimi nastrojami i wogóle swoim materiałem artystycznym. Ich kompozycje są dlatego lepiej budowane i zwięźlejsze. Ponieważ są wewnętrznie oparowani i patrzą na świat spokojnie i trzeźwo, mają możność zestawiania rzeczy wielkich z małymi i widzieć śmieszności. Dla tego mają humor. Lepiej obserwują i lepiej budują, przez to łatwiej im radzić sobie z najtrudniejszym rodzajem twórczo-

ści literackiej — komedią i dramatem.

Na rozwój literatury polskiej w XIX w. decydujący wpływ musiał wywrzeć podział polityczny Polski po traktacie Wiedeńskim 1815 r. Największa część Polski znalazła się pod rządami i wpływem Rosji. Ta dzielnicą, a nie inną, mogła oddać nadawać postawę i kierunek literaturze. Okoliczność ta zapewniła przewagę romantyzmowi i długie trwanie. Romantyzm najszybciej rozkwitł na kręśach wschodnich, a potem przez odbicie emigracji oddziaływał na umysły w innych dzielnicach. Do dnia dzisiejszego subiektywny sposób tworzenia (na „jakoś-takoś”) jest u nas jeszcze w modzie, przerodzony w barok. Nie tylko w literaturze, ale nawet w życiu politycznym pretenduje on do roli kierowniczej. Przecież „piłsudczyzna” ma oparcie w tej postawie romantycznej umysłów klasy oświeconej, postawie utrwalonej przez polonistykę w szkołach galicyjskich.

Literatura mocno się splata z życiem, żłobiąc ślady trwałe w kulturze duchowej. Żeromski był romantykiem i swym żywiołem uczuciowo-nastrojowym, pomimo zawiadnięcia metodą naturalistyczną, przepajał poglądy i dążenia socjalistyczne, dalekie od romantycznego idealizmu. W miarę jak poznawał świat zachodni, męczył się na rozstajach polskich, w środku przełamany.

I on, i my czytając go nie zdawaliśmy sobie sprawy, jak wielki wpływ wywierała na niego dusza wschodu.

Fredro należał do tej grupy ludzi czołowych w Polsce, którzy w oczach napoleońskich myśleli nie o geście romantycznym na rzecz Polski, ale o rzeczowo myśleli o jej odbudowaniu państwowem. Legjony włoskie, walka z Austrią za Księstwem Warszawskim, walka o Pomorze i Gdańsk, nowy pochód na Moskwę — to było postawienie karty na los Francji, to było poczucie, że tylko w oparciu o zachód i morze, w spojeniu z dzielnicą Wielkopolską, byt Polski może być ocalony. Byli to czasy klasycyzmu politycznego, nie tylko literackiego. Czasy te znały się w dziejach nazwiskami generałów, nie literatów. Byli to czasy renesansu ducha polskiego. Skromniejsze w zdobycach literackich, tworzyły zdrowe zręby państwa polskiego. Przewodzili w tej twórczości skromny literat Wybicki i gen. Dąbrowski, obaj z zachodu Polski. Z nich ród wiedzie Fredro.

Sto lat, od r. 1830, panowały w największej dzielnicy Polski rządy literatury wschodnio-romantycznej i w piśmiennictwie i w polityce. Czemże byli powstania, jak nie piękniemi, krwią pisanemi poematami martyrologicznymi? Wojna wprowadziła do świata polskiego fakt, z którym się musi liczyć i literatura i postawa życiowa, — fakt niepodległego państwa. Weszła w bezpośrednią, naoczną dotykającą rachubę. Rzecz sama, o którą przecież i klasycy i romantycy chodzili. Dwieście lat duch polski pracuje wewnętrznie, nie bez walk, nad dojściem do równowagi. „Rzecz” wreszcie dobywa się ponad nią, ponad frazes sentymentalny i barokowy, zdobywa dla siebie uwagę i respekt. Polska operuje już nie marzeniem, lecz konkretem. Przychodzą czasy nowego realizmu.

Umysłowość powszechna pojęła cenę „Rzeczy” posiadanej, rozumie już, że w twórczości chodzi nie o pozę, gest i frazes, lecz o to, żeby rzecz tworzona była, stała dobrze na nogach i miała trwałość mocarną. Jest tu wskazanie i dla sztuki. Niech będzie skromna w zaraniu, ale niech będzie rzeczowa, silnie po męsku stawiana i zwięźle. Niech operuje konkretami, niech Rzecz dobywa się na pierwszy plan, pozostawiając twórcę z jego kłopotami duchowymi i nastrojami bez treści — za sobą. Niechaj Polak się nie wstydi, że rozum jest pierwiastkiem ważnym jego rasy cywilizacyjnej, zachodniej.

Ponieważ taka staje się dzisiaj postawa duchowa pokolenia oświeconego (a to ją zbliża do ludu lepiej niż romantyzm), więc i Fredro staje się nam droższy.

Jest to znak renesansu polskiego, nie tylko Fredry.

Zygmunt Wasilewski.
Warszawa.

ŻYCIE KULTURALNE

KONCERTY FILHARMONICZNE W STADJUM ORGANIZACJI

W miejsce przedstawień muzycznych w Teatrze Wielkim, które zostały uniemożliwione przez wymagania Związku Artystów Scen Polskich i solidaryzujący się z niemi personal Teatru Wielkiego, Magistrat i Rada miasta Poznania postanowiły, jak donosiliśmy, zorganizować dla podniesienia kultury muzycznej stałe koncerty orkiestralne.

Odbywać się one będą w gmachu Teatru Wielkiego. Komisja, działająca z ramienia deputacji teatralnej miejskiej, zajęła się tą sprawą odrazu po uchwale Rady, aby ustalić szereg wytycznych postulatów co do składu programów, składu orkiestry, ilości produkcji miesięcznych itd. Nieoceniona okazała się przy tem fachowa rada dyrektora Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu, dyr. Zdzisława Jahnkego. Świetny muzyk i organizator z obywatelską ofiarnością przebrał swe zasłużone wywczas, spędzane w Bydgoszczy, aby dopomóc miastu w tej ważnej imprezie swem bogatym doświadczeniem artystycznym i organizatorskim. Dzięki temu pierwsze prace przygotowawcze mogą już potoczyć się szybkim tempem, tak, aby sezon jesienny koncertów symfonicznych mógł być rozpoczęty w stosownym terminie.

Stworzenie Orkiestry Filharmonicznej Miasta Poznania jest czynem artystycznym, którego ogromne znaczenie dla kultury muzycznej naszego miasta jest łatwe do zrozumienia. Sprawa ta posiada wszakże i moment społeczny. Miasto Poznań, angażując orkiestrę Teatru Wielkiego jako symfoniczną, naprawia niejako szkoda, wyrządzoną członkom orkiestry przez Związek Artystów Scen Polskich, który swemi wymaganiami uniemożliwił — jak zaznaczyliśmy wyżej — przedstawienia muzyczne w Teatrze Wielkim, a temsamem pozbawił pracy naszą orkiestrę, która do Związku Artystów wogóle nie należy, a wchodzi w skład zupełnie innej organizacji, a jednak miała ponieść smutne konsekwencje walki, w której stała zupełnie na uboczu, nie inicjując jej, ani nie biorąc udziału.

Festival mozartowski w Salzburgu. Z Wiednia donoszą nam: Coroczny festival mozartowski odbędzie się w Salzburgu w czasie od 25 lipca do 30 sierpnia. Obejmie on koncerty, przedstawienia operowe i dramatyczne pod kierunkiem Maksa Reinhardta. Z głosnych dyrygentów uczestniczyć będzie Schalk, Krauss, Lucon i Dohnanyi, orkiestra dwóch filharmonij: wiedeńskiej i budapeszteńskiej, chóry La Scali, soliści opery wiedeńskiej i innych. Wykonany będzie w dziale operowym oczywiście Mozart przedewszystkiem, więc „Don Juan”, „Flet zazarowany”, „Cosi fan tutte”, „Uprowadzenie z Seraju” i „Wesele Figara”. Poza tem będą między innymi wykonani: Beethoven (Fidelio), Rossini („Cyrulik sewilski”), Donizetti („Don Pasquale”) Cimarosa („Matri-monio segreto”). W dramacie (pod golem niebem) ukaże się znów staroangielskie widowisko „Everybody” (w niemieckim przekładzie: „Jedermann”) zainscenizowane jak lat poprzednich przez Maksa Reinhardta. Koncerty symfoniczne odbywać się będą w katedrze. Mozartowi będzie poświęconych 10 koncertów, poza tem symfonicznych wykona się cztery, oraz mszę C-moll. (wr)

KRAJOZNAWSTWO

Na Wiśle i morskiem wybrzeżu. Zeszyt lipcowy grudniadzińskiego piśmka „Od naszego morza” przynosi dwa ciekawe opisy naszych okolic. Jeden, to droga statkiem po Wiśle z Warszawy do Gdyni, drugi: nasze morskie wybrzeże. Oba opisy mieszczą dość dobre wiadomości o ważniejszych miejscowościach, ich położeniu i dają krótką charakterystykę. Jest to pewnego rodzaju przewodnik i zachęta do zwiedzenia tych pięknych okolic. (J. St.)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Reklama i reprezentacja. Z Warszawy donoszą nam: Nie na żarty bierzemy się do ucharakteryzowania Warszawy na stolicę. Jakieś przedsiębiorstwo chciało postawić nowe słupy reklamowe na zbiegu Alei Ujazdowskich i placu Trzech Krzyży. Projekt poszedł do Rady Artystycznej przy magistracie i ta nie zgodziła się. Aleje Ujazdowskie — mówi — są dzielnicą reprezentacyjną, więc nie trzeba ich zastawiać reklamami, które by ten charakter jej odebrały. Ale w Alejach są już różne urządzenia reklamowe, przeważnie nie w najgorszym guście. Otóż magistrat do nich się zabierze. Potwierdził on stanowisko, przez Radę Artystyczną zajęte i postara się, aby wszystkie te niestosowności zostały stopniowo usunięte. Jest w tem niezawodnie racja. Aleje są najładniejszą częścią centralnej Warszawy i czy z reprezentacją, czy bez niej, zabrzydzone być nie powinny. A jeżeli znajdzie się na ich estetyczną dezynfekcję argument tak grzmiący, jakim jest dzisiaj „reprezentacja”, to jeszcze lepiej. (ow)

NAUKA

Fragmenty tekstów średniowiecznych i 16-towiecznych dotąd nieznane ogłosił ostatnio wielce zasłużony nasz mediewista prof. Wierczyński w ostatnim zeszycie „Pamiętnika literackiego” p. t. „Kilka nieznanych tekstów staropolskich XV i XVI wieku”. Z kodeksu biblioteki kapitulnej w Gnieźnie wydobyl kanon mszy św. z r. 1504 i modlitwy brewiaszowe, z biblioteki archidiecezjalnej w Poznaniu tekst spowiedzi powszechnej z XV w., z biblioteki kapitulnej w Plocku tekst polskiego dekalogu z połowy XV w. itd. Teksty te wydał autor w wiernych, dokładnych odpisach, wzbogacając przez to wydatnie naszą wiedzę o średniowiecznej polszczyźnie. (P.)

CO WYDAJĄ FILOLOGOWIE?

Ze Lwowa piszą nam:

Miasto nasze jest poważnym ogniskiem pracy filologów klasycznych. Tutaj mieści się Zarząd Główny Towarzystwa Filologicznego, stąd kieruje on pracą Kół roz-szanych po całej Polsce, tutaj skupiają się wszystkie prawie wydawnictwa filologiczne.

Organem Tow. Filologicznego jest czasopismo „Eos”, wychodzące od roku 1894. Początkowo wydawane było ono w językach łacińskim i polskim; obecnie wychodzi po łacińsku i francusku, a to ze względu na zagranicę, dokąd idzie znaczna ilość egzemplarzy. Rocznik 1930 „Eosu”, który się obecnie drukuje, w znacznej części poświęcony będzie dwu rocznicom: dwuty-siącznej — narodzin Wergilijusa i 50-leciu pracy naukowej prof. Zielińskiego.

Poza „Eosem” większe rozprawy wydaje towarzystwo osobno, w redagowanych przez prof. Ganszynyca „Eus Supplementa”. Z ostatnich tomów tego wydawnictwa wymienić należy pracę prof. Hahna pt. „Biblioteka filologii klasycznej w Polsce za lata 1911—1925”.

Pozatem prof. S. Witkowski wydaje rozprawy naukowe w języku łacińskim z zakresu gramatyki greckiej pt. „Studia Leopoltiana”.

Od roku 1927 prof. Ganszyniec redaguje „Kwartalnik Klasyczny”, który wobec wybitnej specjalizacji „Eosa”, znakomicie uzupełnia go, jako czasopismo odpowiadające potrzebom szkoły i dające obraz ruchu naukowego w dziedzinie filologii klasycznej.

Zjazd słowiańskich filologów w Poznaniu, w roku 1929, dał bogaty plon naukowy. Wygłoszone na nim referaty drukowane były częściowo w „Eosie”, częściowo w „Kwartalniku”. Prócz tego zebrane zostały w księdze pamiątkowej pt. „Acta Congressus”, która wyszła jako XVI tom „Eus Supplementa”. (nl)

LITERATURA

„Gorączka złota”, którą napisał na tle stosunków amerykańskich Charles H. Snow, a wydała Biblioteka Groszowa, jest bardzo niską gorączką, może parę kresków. Ściśle biorąc, jedna z głównych osób, czcigodny pastuch en gros, Cavanaugh, ma nawet coś poniżej 36 stopni, skoro nie nawidzi kopaczy złota, wie że ma kopać nie na swoim gruncie, a ani sam nie kopie, ani innym nie pozwala. Młody inżynier Mc Innes zdradza co najwyżej stan podgorączkowy i to daleko więcej w tem, iż zakochiwa się od pierwszego wejrzenia w pannę Pat, córecę wyżej wspomnianego hodowcy owiec, niż w poszukiwaniu złota, które samemu się w ręce pakuje za wskazówką pijanego metysa, na stacji kolejowej przypadkiem spotkanego. Naturalnie tę samą informację ma już kto inny, przychodzi z tym innym do sporu. Colty idą w ruch, intrygant i jego indyjski sługa zabijają się nawzajem, przystojny inżynier ożeni się z klnącą jak feldfel panna Pat, zacznie kopać i będzie miał bardzo bogate dzieci, jak każde happy end.

Bardzo byłoby ciekawe, dla kogo pisze się w Ameryce takie historyjki? Pod względem napięcia inteligencji i artyzmu zdają się one być przeznaczone dla dzieci poniżej lat czterech, a jednak lektura dla dzieci nie są. Prawdopodobnie autorzy mają na myśli te niedorozwinięte dzieci amerykańskie, które mają od lat 22 do 70 i do końca życia nie mogą dość się nacieszyć, że ktoś znalazł złoto i że ktoś kogoś zastrzelił. Powtarza się to w kółko jak świetlna reklama pasty do butów na drapaczu nieba, i zawsze znajdzie konsumenta, tak jak owa pasta. Dla nas ciekawsze są te miejsca, w których pisze autor jako o czemś rozumiejącym się samo przez się, że reprezentant wysokich władz stanowych korzysta ze swego stanowiska urzędowego, aby za łapówkę przemykać oczy na to, czego powinien pilnować i że policja aresztuje na prośbę swoich dobrych znajomych każdego niewinnego człowieka, który im w oszustwach przeszkadza. Raj na ziemi, kraina wolności, dobrobytu i jedynej niefałszowanej demokracji. (ln)

Książki nadesłane

Stanisław Przybłowski. „Chłopi pod panowaniem bolszewickim”. Notatki, wrażenia i refleksje pobytu w Rosji sowieckiej. 1930. Warszawa. Skład główny w Domu Książnicy Polskiej.

Szkolnictwo katolickie w Holandji

(KAP) Z okazji Dnia Katolickiego, jaki ostatnio odbył się w Holandji, i na którym wiele uwagi poświęcono zagadnieniu wychowania, przytaczamy poniżej kilka liczb statystycznych odnoszących się do katolickiego szkolnictwa w Holandji.

Istnieje tam 938 przeszkoli z 93 tysiącami dzieci, 2.350 szkół powszechnych z 400 tysiącami uczniów, 44 seminarja nauczycielskie z 3550 uczniów, 25 gimnazjów, 53 mniejszych i 55 większych seminarjów duchownych z 2½ tysiącami słuchaczy, a ponadto cały szereg szkół zawodowych.

Wynika z powyższego, że katolickie szkolnictwo w Holandji rozwija się znakomicie.

Walka z narkotykami

Na międzynarodowej konferencji dla ograniczenia handlu narkotykami, odbytej w czerwcu r.b. w Genewie pod auspicjami Ligi Narodów, na której reprezentowane były 53 państwa, wyłuszczył Msgr. Beaupin w imieniu „Katolickiej Unji Studjów Katolickich” stanowisko Kościoła w powyższej sprawie.

Wskazał on na konieczność traktowania zysków z handlu narkotykami za niedozwolone i ulegające konfiskacie. Podniósł fakt, że Kościół zwałcza oddawna używanie i handel opium we wszystkich krajach, a zwłaszcza w Chinach i na Dalekim Wschodzie. Kościół idzie tak daleko w tej walce ze złem, że odmawia Sakramentów św. osobom oddającym się zgubnym narkotykom. Sobór biskupów chińskich w 1924 roku nie tylko potępił handel opiumem, lecz rozszerzył zakaz na wszystkie podobne narkotyki.

Wywody mówcy o stanowisku Kościoła w tym względzie przyjęto z wielkim uznaniem oraz postawiono za wzór międzynarodowym organizacjom, dla zwalczania handlu narkotykami.

Rozbójnicy w roli sędziów

Pomimo przewrotu społeczno - politycznego, jaki dokonał się w Turcji, utrzymała się tutaj w całej pełni dawna romantyczna tradycja rozbójnictwa. Pismo tureckie „Stamboul” podaje ostatnio wiadomość o szajce rozbójniczej, złożonej z sześciu osób, którzy w prowincji Adana. Przed kilku dniami handa napadła na wioskę, którą doszczętnie obrabowała. Po dokonaniu rabunku rozbójnicy wyłonił się pomiędzy siebie czterech sędziów, polecając ludności zwracanie się do tego sui generis „trybunału” w celu osądzenia wszystkich sporów.

Dowiedziawszy się np., że mąż i żona pokłócili się i wzajemnie pobili, „trybunał” ten wezwał oboje przed swoje oblicze i zdołał doprowadzić ich do pogodzenia się. W innym wypadku „sędziowie” ogłosili nieważność zobowiązania pieniężnego, podpisanego przez jednego z wieśniaków na żądanie miejscowego lichwiarza. Za ledwie zdążyli doprowadzić oryginalną sesję do końca, usłyszeli tętent nadeżdżających żandarmów, umknęli więc czempredzej.

Odmrożenia leczyć w lecie

Odmrożenia u rąk i nóg nie należy leczyć, kiedy się pojawiają rany, lecz trzeba wówczas zastosować środki zaradcze, by zapobiec odnowieniu się odmrożenia. Najlepiej kurację taką przeprowadzić w lecie. Doskonałym środkiem są tu codzienne kąpiele dotkniętych odmrożeniem członków, na przemian zimne i gorące. Stosuje się je następująco: do jerrnego naczynia wlewa się wodę zimną, do drugiego doskonale gorącą, której o chłodzeniu zapobiega się przez dolewanie gorącej wody. Następnie wkłada się rękę czy nogę do naczynia z gorącą wodą, a potem na krótszy czas do zimnej wody i powtarza zabieg ten przez 15 minut. Przyspieszyć można skuteczność tego zabiegu przez naświetlanie słoneczne. Obnażone ręce względnie nogi wystawia się na działanie promieni słonecznych, wpadających przez otwarte okno do pokoju.

Niektórzy lekarze zalecają same tylko zanurzanie członków, dotkniętych odmrożeniem, do naczynia z zimną wodą.

W. i P.

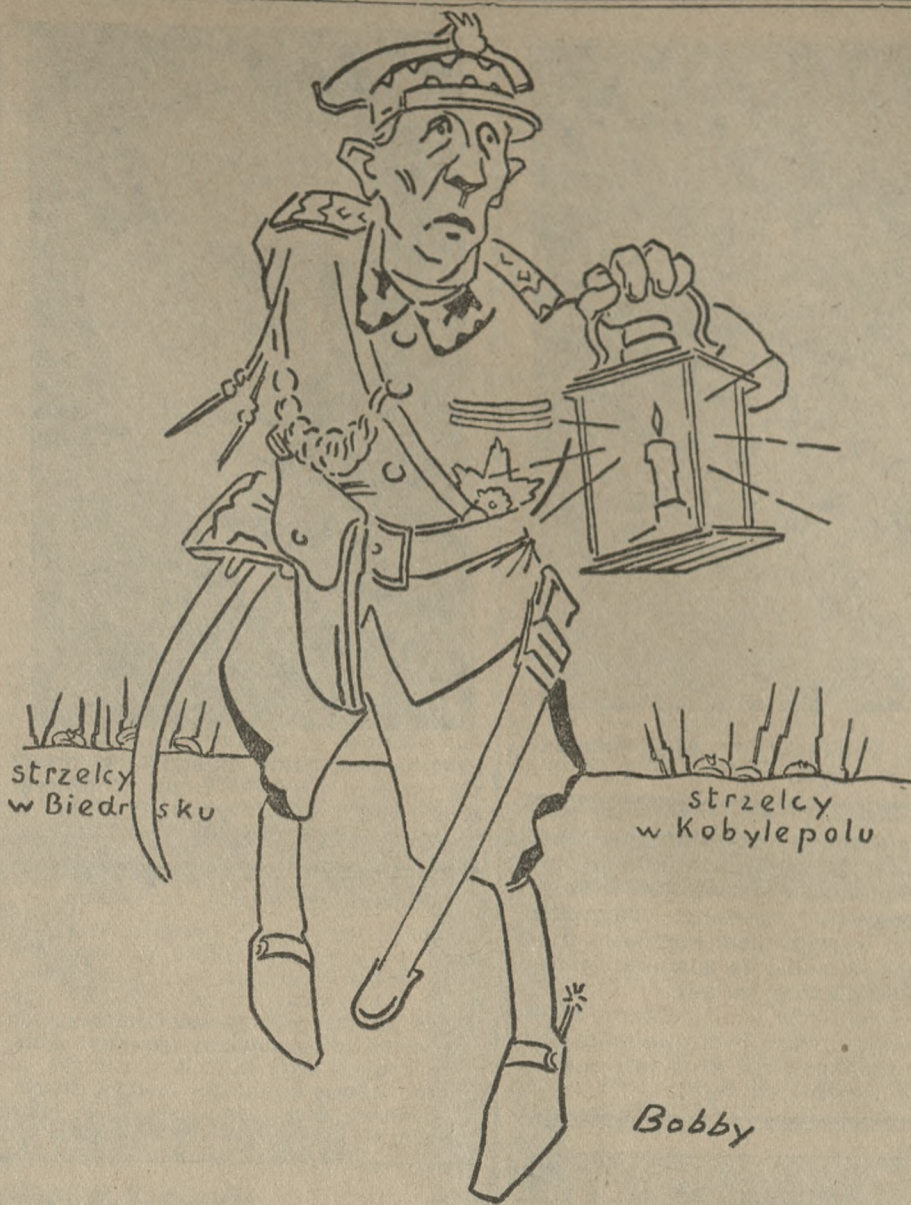
50 proc. niżkę biletów kolejowych

zaznaczyły koleje jugosłowiańskie dla podróżnych, udających się na targi w Lublanię, Zagrzebiu i Osjaku. Zniżka ta obowiązuje od 29 sierpnia do 7 września 1931 r.

Z różnych stron Polski

Lekkomyślny syn sfalszował weksle na sumę 700 tys. zł.

Właściciel znanego sklepu mebli w Warszawie, p. Franciszek Brzozowski, przed kilk. umiastkami, pragnąc wyposażyć swego syna 32 letniego Antoniego, przepisał na niego firmę oraz olbrzymie sklepy mebli przy ulicy Nowy Świat 49. Nowy właściciel sklepu rozpoczął szeroką reklamę, a przedewszystkiem ozdobił cały dom, w którym znajdowały się sklepy, efektownymi reklamami neonowymi. Interesy pozornie prosperowały bardzo dobrze. Przez cały dzień wyjeżdżały i wjeżdżały wozy z towarami i meblami. I



Gen. Dreszer w poszukiwaniu „rewolucji” w Poznaniu.

nic nie wskazywało na sensacyjny zwrot, który nastąpił we wtorek, około godz. 12 w południe, kiedy to kilku wywiadowców policyjnych z polecenia sędziego śledczego aresztowało Antoniego Brzozowskiego.

Aresztowanie nastąpiło na skutek skargi, która wpłynęła do władz policyjnych od szeregu wierzycieli Brzozowskiego. Dochodzenie w tej sprawie ustaliło, iż Brzozowski dopuścił się fałszerstwa kilkudziesięciu weksli na sumę przeszło 700 tysięcy złotych. Weksle te wystawione były przez Brzozowskiego na fikcyjne nazwiska i opatrzone fałszywymi zrami. Brzozowski prowadził handel z szeregiem firm, od których nabywał futra, lustra, aparaty radiowe i t. p., placąc za nie sfalszowanymi przez siebie weksłami.

Towary te Brzozowski sprzedawał następnie na rynku za gotówkę za połowę ceny. Gdy nadszedł termin wykupu pierwszych weksli, Brzozowski zwlekał: aby zaś wierzyciele nie mogli dochodzić swych pretensyj na meblach, znajdujących się w jego składzie, wywoził je i ukrył. Dalsze śledztwo prowadzone jest bardzo energicznie i niewątpliwie ujawni nowe nadużycia i fałszerstwa, których dopuścił się Brzozowski. Aresztowanego po pierwszym przesłuchaniu osadzono w więzieniu.

Chaim i Lejba w podróży po świecie za skradzione pieniądze.

Przed kilku dniami z polecenia prokuratora w Sosnowcu zostali aresztowani dwaj międzynarodowi oszuści, poszukiwani oddawna przez władze Chaim Parzęcki i Lejba Kelman, których dzieje ostatnich kilku miesięcy przedstawiają się niezwykle ciekawie.

Zimą br. zatrudnieni byli u łódzkiego kupca manufaktury Szmula Bluma, który w drugiej połowie marca wysłał ich z transportem towarów konno do Piotrkowa. Parzęcki i Kelman, słysząc od dłuższego czasu cudo o Paryżu, postanowili go zwiedzić. W tym celu zamiast do Piotrkowa, skierowali się przez Częstochowę do Żarek, gdzie sprzedali część towarów konie i bryczkę resztę towaru pozbyli, zdobywając kilkadziesiąt tysięcy złotych.

Zaopatrzeni w tak znaczną gotówkę wyjechali do Częstochowy, gdzie przy pomocy przemytników, za opłatą 1.500 zł. zdołali przedostać się przez granicę niemiecką do Berlina.

Pobyt w Berlinie trwał kilka dni, i zakończył się tragicznie. Policja sądząc, że ma do czynienia z handlarzami żywym towarem, przytrzymała obu i odstawiła do Polski, do Częstochowy. Tutaj jednak szczęście im sprzyjało. Wojewódzki urząd śledczy w Łodzi interpelowany przez władze policyjne w Częstochowie, wyjaśnił że przeciwko wspomnianym ptaszkom nie wpłynęło żadne doniesienie, wskutek czego obu wypuszczono na wolność.

Posiadając jeszcze znaczną ilość gotówki, kupili luksusowy samochód „Mercedes” i ponownie zdołali przejechać granicę, tym razem udając się do Paryża.

W Paryżu pobyt trwał krótko. W jednym z miejscowych kasyn gry, po przyjeździe w ciągu nocy przegrali całą posiadaną gotówkę w sumie kilku tysięcy franków, tak że zdołali uratować nieznaczną

kwotę, wystarczającą na powrót trzecią klasą pociągów moskowskim do kraju.

Mając dość zagranicy, powrócili przez Niemcy do Polski, i po przybyciu do Częstochowy zgłosili się do miejscowej policji, składając zeznania ze swego przedsięwzięcia. Po skomunikowaniu się Częstochowy z Łodzią i Sosnowcem zostali odstawieni do Sosnowca, do dyspozycji prokuratora, który przygotowuje przeciwko nim akt oskarżenia.

23-cia Loteria Państwowa

(Nieurzędowa).

W drugim dniu ciągnięcia 3-ciej klasy wygrane padły na numery następujące:

20.000 zł. na nr. 48111.
10.000 zł. na nr. 87789.
5.000 zł. na nr. 111693.
2.000 zł. na nr. 119421.

Po 1.000 zł. na nr. nr. 175904 196522.
Po 600 zł. na nr. nr. 17498 95749 166588 183765 198312.

Po 500 zł. na nr. nr. 20233 40322 55738 75995 86721 173299 182819.

Po 300 zł. na nr. nr. 11995 21279 29404 31000 43888 49706 53108 55849 55995 63848 72616 76550 83081 84170 86994 89905 95517 99890 102984 111890 122760 154351 159295 173512 176367 179290 206609.

Po 250 zł. na nr. nr. 5232 8275 9993 12415 12751 13881 16312 18390 21737 21926 23446 23971 33561 35561 35274 37279 39388 44304 46949 47261 48876 51061 56350 56625 62522 72515 73553 73654 75094 89591 99552 116409 118272 120397 126253 131752 145069 147148 147439 147542 154692 157684 165630 171886 173040 177855 179049 182861 183060 183681 185126 186422 186904 187451 187555 189179 183084 196872 197999 198346 199011 199348 204857 204978 205539 209931.

Po 250 zł. wygrali numery następujące:

383 632 874 92 1108 292 336 624 97 772 2209 360 427 34 75 703 946 3125 85 222 23 66 310 47 550 65 69 615 48 68 739 940 67 4196 254 391 401 5 546 613 60 718 955 5038 373 428 44 560 725 847 6110 342 693 706 957 7001 61 269 305 445 536 76 728 910 8103 79 273 99 459 67 655 72 748 87 9095 188 296 400 85 610 87 917 53 10054 79 177 90 220 406 25 93 569 756 74 937 41 11144 329 511 32 43 90 649 86 730 96 818 56 84 262 12086 92 177 259 368 462 527 855 13001 13 75 280 378 403 7 38 77 534 78 685 783 14140 58 90 578 798 827 964 15370 446 16044 211 24 344 47 915 45 17009 15 238 58 322 97 766 899 18029 40 53 131 401 5 530 98 666 922 19086 132 200 350 420 592 631 812 54 914 91 20403 92 603 780 21176 262 391 534 600 704 22653 83 88 917 77 23056 204 414 86 562 693 742 848 72 926 47 24251 314 533 847 943 69.

25026 995 26178 398 477 593 606 10 22 804 25 27086 235 415 88 709 85 995 28126 74 541 610 23 826 48 931 73 29073 348 467 568 630 77 745 873 909 30046 42 61 686 97 775 906 37 31047 160 74 396 448 80 589 671 821 55 32369 470 77 598 665 709 866 77 924 33005 47 128 297 395 524 757 816 950 34028 64 76 94 243 331 38 65 405 74 547 714 34 894 35026 210 382 681 923 26 36046 389 468 87 615 41 37028 62 71 158 260 462 524 26 647 710 818 944 59 38026 45 100 27 36 236 57 314 418 68 607 8 61 97 706 34 42 996 39126 271 346 93 511 40234 370 692 711 28 41076 111 398 523 29 927 85 42088 169 341 59 441 45 781 995 43038 241 311 76 84 402 17 35 522 699 939 44004 60 89 568 626 966 45121

446 918 46292 536 40 877 990 47062 94 178 293 385 98 451 88 600 56 775 899 982 48588 639 724 57 811 923 49002 50 461 531 648 74 771 94.

50063 99 236 350 54 92 745 911 51062 241 585 32 930 52000 134 462 539 622 726 890 926 46 58 53097 324 37 937 71 54495 769 958 55032 200 38 52 362 480 629 720 93 856 934 56099 102 32 221 69 94 460 548 635 51 77 775 328 50 912 57068 331 431 802 58138 246 56 316 433 67 86 88 576 99 600 756 86 850 927 59216 316 403 30 630 60393 441 97 533 868 900 21 61344 454 602 763 62036 110 57 517 34 53 649 788 824 63353 413 744 53 63 896 986 64370 76 97 493 818 82 915 54 65293 94 309 81 491 520 627 777 804 83 66172 297 370 556 59 67 641 85 899 67062 227 51 749 96 891 963 68157 282 492 69003 22 31 45 122 274 368 628 786 70021 136 340 98 531 46 94 691 71059 64 134 392 758 72066 212 355 400 503 61 94 641 704 83 92 73043 74 394 583 757 818 74086 435 39 803 61.

75076 221 353 76 07 417 519 86 01 683 731 849 71 70007 40 74 274 396 423 52 601 39 730 855 77128 284 602 703 68 872 78063 85 86 201 62 398 444 75 712 937 79049 574 610 15 27 95 780 890 911 80205 570 89 772 859 83 905 81064 178 96 253 61 65 303 91 688 788 815 939 82117 99 538 42 84 611 726 71 889 83010 164 291 486 530 634 46 80 84218 495 51 473 607 761 832 85015 150 88 383 455 842 79 86022 206 32 312 449 563 73 75 820 926 87403 626 53 970 88080 143 64 213 59 423 500 50 53 91 751 57 82 89056 97 314 419 551 648 708 963 90168 232 307 10 93 533 616 64 747 85 91114 49 217 379 493 663 72 788 872 92305 509 78 618 47 800 59 927 49 93097 157 225 36 56 66 480 548 651 703 14 42 986 94126 72 83 204 18 30 82 443 50 700 25 45 53 65 840 940 95083 141 242 474 516 694 844 955 96004 87 308 69 412 547 781 940 46 97122 79 222 543 612 74 725 944 73 98057 183 323 64 95 483 518 655 78 970 99034 41 120 68 72 419 81 512 612 943 78.

100018 58 157 338 99 411 591 734 84 826 84 826 84 86 980 101087 198 302 65899 834 994 102523 645 99 940 103008 47 72 101 48 262 302 495 808 949 104323 435 645 799 900 57 105288 450 767 868 106193 249 346 67 435 71 87 567 85 627 70 83 857 107053 140 42 84 282 326 654 710 108023 278 33 4418 534 86 109035 98 135 355 568 71 78 980 110057 104 45 90 229 394 767 82 942 82 111091 467 92 714 59 78 902 11 31 112134 301 16 50 526 60 912 87 810 933 94 113001 70 77 383 560 114084 434 68 672 784 977 85 87 115224 411 588 678 714 25 830 42 941 42 116000 155 332 809 75 910 117026 90 222 598 764 80 118132 295 437 543 878 119197 264 339 507 665 792 842 990 120016 238 494 582 722 64 874 979 89 121040 72 92 188 267 346 91 414 822 949 122026 86 450 99 628 86 840 123268 393 401 7 97 711 85 87 849 999 124070 78 92 415 513 92 647 746 77 836 991.

125221 76 78 379 491 586 898 904 126036 156 65 286 367 442 53 55 70 500 656 784 127025 37 276 419 21 701 854 84 97 995 128192 205 314 426 502 771 833 129105 338 432 58 67 607 54 813 954 130006 271 96 391 405 43 858 952 86 131006 476 718 847 75 93 924 132495 591 622 39 729 64 85 804 26 40 86 133045 54 322 28 46 68 76 99 409 41 613 780 134025 254 65 358 569 641 972 135048 54 277 424 82 98 834 136013 22 114 95 512 612 765 885 137036 87 368 76 414 76 546 667 730 33 885 87 929 138052 102 472 554 90 855 60 69 139346 650 761 140071 308 72 582 647 93 858 141319 557 603 12 955 142005 120 41 292 369 549 924 143119 693 95 754 915 144190 253 410 36 66 571 739 979 88 145011 22 39 283 397 459 501 77 686 754 829 32 70 146078 81 85 127 260 407 13 593 731 878 995 147138 60 308 499 652 824 935148006 38 115 202 03 351 413 18 584 896 149070 114 19 23 227 370 417 65 74 913 34.

150209 72 379 480 565 615 54 773 151066 164 231 642 74 702 37 60 83 152071 219 94 331 629 38 47 97 701 13 800 29 88 928 153180 255 316 447 640 727 28 842 990 154061 204 323 69 499 580 770 852 155199 227 359 60 535 92 620 811 59 930 156102 61 94 411 81 632 157173 84 214 15 317 42 546 59 603 71 958 158096 104 726 61 929 159369 472 794 820 89 999 160043 59 170 233 375 480 685 796 917 37 161094 151 73 97 251 62 338 430 70 560 801 162050 180 611 43 78 702 94 844 162229 86 309 418 510 602 26 743 64 898 164124 224 59 75 369 74 474 719 34 88 875 96 929 41 96 165003 40 213 306 32 89 495 581 897 166631 766 808 27 75 81 98 992 167149 316 25 94 507 13 46 601 81 835 907 168037 56 72 97 328 81 84 559 780 813 901 97 169011 138 79 241 56 320 98 404 525 95 665 87 937 170034 48 59 68 132 87 277 319 402 58 583 639 717 44 822 84 85 97 171109 735 93 892 979 172040 100 251 80 387 445 667 759 871 88 992 173022 162 71 93 355 59 80 543 91 658 795 939 174143 331 66 671 724 801 23 38 950.

175087 123 26 70 213 22 386 617 932 55 176179 300 27 63 589 798 971 98 177056 152 259 419 89 579 628 31 74 784 178121 28 65 352 53 450 558 67 638 45 751 73 89 847 179244 62 86 335 77 411 31 568 995 180039 206 10 17 87 369 457 590 631 181142 434 538 90 770 949 182095 102 37 210 342 52 452 693 865 921 91 183031 43 183 92 354 66 615 68 708 09 958 76 184049 56 377 402 05 597 651 719 96 849 915 55 89 185033 118 724 821 49 98 996 186111 20 224 470 732 46 83 88 898 950 187052 61 66 155 57 70 87 401 59 95 552 933 188009 98 519 79 721 97 189339 709 25 75 190180 275 320 35 72 491 858 68 191002 221 313 719 55 73 986 192026 62 64 77 269 74 315 439 41 590 601 48 77 98 759 82 96 947 193030 185 236 463 817 942 194085 142 62 68 239 360 679 84 195101 224 487 196229 379 453 513 632 705 51 71 874 915 197168 223 321 435 70 520 649 727 58 888 92 198052 99 144 351 88 439 49 72 95 507 631 79 760 865 199005 45 256 57 90 361 69 468 84 505 56 689 704 41 43 816 76 91 984.

200062 160 227 75 319 34 86 526 683 719 902 46 201018 36 108 252 70 80 354 478 596 702 936 43 75 77 202005 15 105 9



Święto Narodowe 14 lipca w Paryżu. Defilada kolonialnych wojsk francuskich na Avenue de l'Opera w Paryżu

Zebranie rzemiosła bydgoskiego

W ub. wtorek w Bydgoszczy w sali Resursy Kupieckiej z inicjatywy Tow. Przemysłowo - Rzemieślniczego, na którego czele jako prezes stoi p. Budziński, odbyło się wielkie zebranie rzemiosła bydgoskiego z referatami prezesa Zw. Tow. Przem. - Rzem. w Poznaniu, posła na Sejm Górczaka (Klub Narodowy) oraz syndyka Związku p. Tadeusza Piotrowskiego. Zebranie miało przebieg bardzo poważny. Liczne zebrani rzemieślnicy wynieśli z zebrania wielkie korzyści, co z wdzięcznością dla referentów podkreślali mówcy dyskusyjni.

Pos. Górczak obszernie omówił sytuację gospodarczą w Państwie ze szczególnym uwzględnieniem rzemiosła, które w fatalnym znajduje się położeniu. Ostrej krytyce poddał p. poseł gospodarkę przedsiębiorstw państwowych, przedstawiających olbrzymią wartość 12 miliardów zł. Przedsiębiorstwa te w ubiegłym roku budżetowym mimo niepłacenia podatków, odrzuciły zaledwie 110 milj. zł zysku, czyli 0,9 proc. Dalej referent wykazał sprzeczność wielu ustaw i dekrety, niezmiennie krzywdzących rzemiosło i wprowadzających jeszcze większy chaos w tak bardzo już przecież zagniatane stosunki gospodarcze i podatkowe.

P. syndyk Piotrowski wygłosił referat w sprawach organizacyjnych. Przedstawił m. in. świetny rozwój Zw. Tow. Przem. Rzem., który w 1928 r. liczył zaledwie 28 towarzystw i 3000 członków, a dziś posiada już 91 towarzystw i 10.000 członków. Więcej czasu poświęcił p. referent ustawie przemysłowej, szczególnie jej brakom i błędom. Ustawa ta miała korzyści, tylko szkodę przyniosła rzemiosłu. Osobno omówił p. syndyk częste okólniki ministerjalne, niezgodne z tą ustawą. Rzemiosło ma przecież prawo domagać się, aby ministrowie wydawali okólniki zgodne z prawem.

W dyskusji bardzo aktualne i w skupieniu wysłuchane przemówienie (a raczej referat) wygłosił dr. Rzepecki. Mówił on szczególnie o sprawach podatkowych i praktykach wymiarowych.

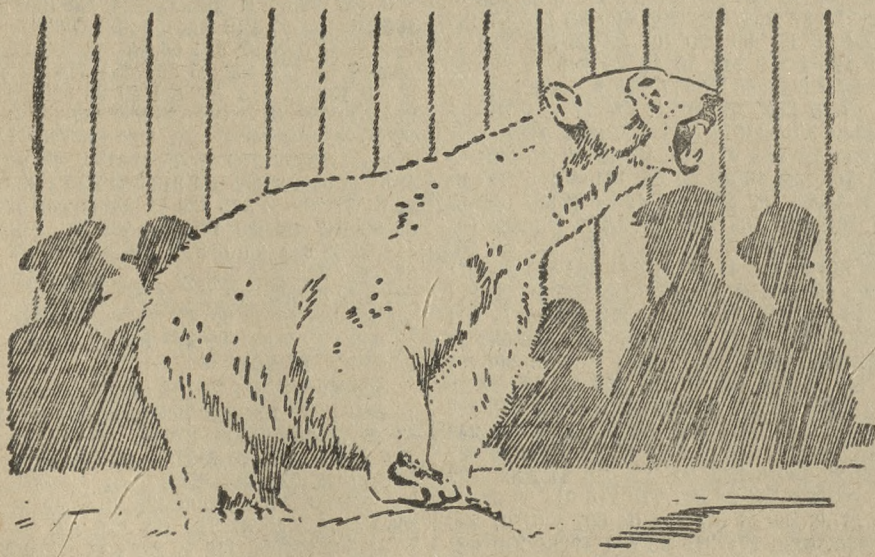
Dalej przemawiali senior rzemiosła bydgoskiego p. Ludwik Sosnowski, oraz pp. Lewandowicz, Kurdelski, Fiołka i Budziński. Wszyscy byli zgodni w tem, że Tow. Przem. Rzem. w swych szeregach skupić winno jaknajwiększe rze-

sze rzemieślnicze. Nie wolno już dłużej lekceważyć sobie organizacji ogólnorzemieślniczej! Był rzemiosła jest bowiem poważnie zagrożony. Jedynie solidarnym wystąpieniem rzemiosła zdoła utrzymać się nadal na powierzchni i uniknąć ostatecznej zagłady!

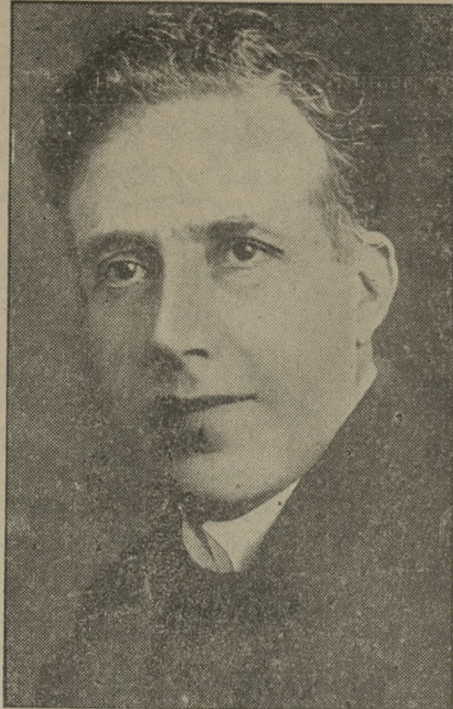
Ciekawem było, że na zebranie to silnie skonsygnowana była miejscowa policja umundurowana, a na sali znajdowali się urzędnicy — tajni.



Mąż — odpowiedzialny za bezpieczeństwo i porządek w Hiszpanji, generał-porucznik José Sanjurjo, naczelnik hiszp. gwardji cywilnej



Jedenastce tresowanych białych niedźwiedzi pokazuja codziennie w Ogrodzie Zoologicznym ucieśne sztuczki akrobatyczne. Początek przedstawień punktualnie o godz. 11,30, 15,30, 17,15, 18,40, 19,30. Po godz. 19 wstępne 50 gr dla dzieci 25 gr.



Prof. uniwersytetu Basteiro, wybrany 363 głosami przeciw 2 przewodniczącym Narodowego Zgromadzenia w Madrycie

Najmniejsze dziecko na świecie.

Stolica Pol. Afryki, Pretoria, osiągnęła szczególnego rodzaju rekord. Oto narodziło się w Pretorii najmniejsze, najdrobniejsze na całym świecie dziecko. Zarząd szpitala, w którego jednej z sal urodził się ten rekordowy przedstawiciel rodzaju ludzkiego, mający zbyt małeńkie usteczka, aby móc używać zwykłego smoczka dziecięcego, musiał posłać po smoczek dla lalki. Obecnie, po ukończeniu trzech tygodni ży-

cia, dziecko waży niecałe trzy funty. Za posłanie służy mu małeńkie pudełko wysłane wata. Lekarze i pielęgniarki pilnie czuwają nad tym szczególnym okazem, zainteresowani nadewszystko ze stanowiska nauki dalszym jego rozwojem.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgodny:

Stanisław Dobrzycki, prof. U. P., doktor filozofji 56 l. Marta Nowak, robotnica 24 l. Ignacy Ciesielski, robotnik 27 l. Berta Schule z d. Foss 74 l. Gustaw Wohlgetan, restaurator 56 l. Marja Tescherowa z d. Sliwińska 81 l. Wanda Bardfeldówna b. z. 91 l. Stefan Bak 6 l. Cezław Wolniewicz 2 l. Franciszek Morczyński, grabarz 75 l. Stanisława Pińczyńska z d. Nowacka 66 l.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

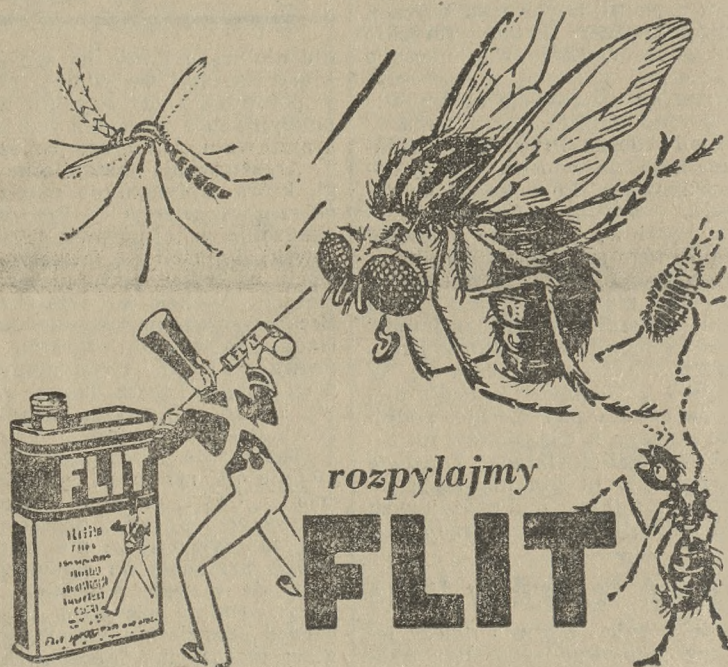
Na pomnik Serca Jezusowego: Kaniewska 3,— zł, B. S., Poznań z prośbą o wyleczenie 5,— zł; Wawrzyniak 5,— zł; Cieśliska 1,— zł; N. N. z prośbą o powrót pewnej osoby 5,— zł; Tadeusz Płotkowiak 5,— zł; St. Gabryelewicz 5,— zł; Stasiu Karlewicz z prośbą o pomoc w nauce i błogostwieństwo 2,50 zł; M. K. 20,— zł; Wł. Brokowie 5,— zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 646,50 zł.

Na ubogich parafii św. Jana. Sodaliści zamiast wieńca na trumnę starosty Tadeusza Kłosa 30,— zł; Katolickie Tow. Ochrony Kobiet w Poznaniu zamiast wieńca na trumnę śp. starosty Tadeusza Kłosa 40 zł,—

Na chleb św. Antoniego: Wawrzyniak 5,— zł, razem z poprzednio pokwitowanymi 81 zł.

Na stypendjum im. śp. prof. Stanisława Dobrzyckiego: Szczepanostwo Jeleny zamiast wieńca na trumnę 25,— zł, Zygmunostwo Gościński dla uczczenia pamięci śp. prof. Dr. Stanisława Dobrzyckiego 10,— zł.

CELEM SAMOOBRONY



Ofiary na Pomnik Najśw. Serca Pana Jezusa w Poznaniu

198

wpłacono do kasy komitetu do dnia 14. 7. 1931.

979 M P

Schneiderówna, Poznań	5,—	A. Gonia, Wydawy	2,—	Sędz. J. Urbańska,	
W. Meissnerówna, Kostrzyn	4,—	J. Wiśniewski, Poznań	10,—	Kraków zebrane:	10,—
Br. Kurczewski z prośbą o bóg.	8,—	M. Krygerowa, Leszno	5,—	Wł. St. Urbański	10,—
Maciaszyk, Poznań	25,—	Rodz. Magdziarów, Wągrowiec, na pewną intencję	10,—	J. Urbańska	10,—
W. Bankiewicz, Poznań	5,—	K. Puppel, Bydgoszcz	50,—	I. Bielewiczowa	5,—
X. J. Strojnowski, Płock	5,—	A. Makowski, Toruń	15,—	Karol B.	5,—
K. Głuska, Stanisławów	5,—	M. Knitter, Marzenin z prośbą o zdrowie dla całej rodziny	3,—	Prof. A. Pawlikowska	5,—
L. Winkowska, Jarosław	5,—	J. Bartkowiak, Brzoza	2,—	J. S.	5,—
St. Klimkiewiczowa, Inowrocław	5,—	Przeds. Robot. Kominar. skich, Tarnów	2,—	Koralska	2,—
L. P. Chodzież z podz. za odebraną łaskę	5,—	Rodz. Reszkowiczów, Koronowo	2,—	R. Sutowski	0,50
M. J. Składnicka, Kraków	5,—	E. Dąbkiewicz, Poznań	2,—	N. N.	0,50
J. Paśkowska, Olsztyn	5,—	E. Sienicka, Jaworów	2,—	Razem zł	50,—
F. Paczyński, Środa z prośbą o posadę	5,—	Kolaczek, Dziędziej	2,—		
K. Śmiśniewiczowa, Środa II. rata	5,—	X. W. Grochala, Mała	5,—		
Dr. Fr. Chałatek, Kraków	10,—	E. Sliwowa, Kraków	5,—		
N. N. Pleszew	10,—	J. Lubiatowski, Gniezno	5,—		
A. R. Tarnowski, Góry	10,—	Łg. Przybylski, Jarocin	5,—		
M. Wybieralska, Lwówek	15,—	Fr. Dorsz, Wolsztyn	5,—		
M. Sterczalowa, Poznań	3,—	E. Okoniewska, Gniezno z podz. za odebr. łaskę	10,—		
Fr. Gendera, Miedzychód	1,—	X. Proh. H. Pankowski, Przedborów od żywego Różańca Matek Polskich z Kaszchoru z prośbą o błogostwieństwo	20,—		
H. Haichowa, Poznań	5,—	Z. M. Zaremba, Jarocin za odebrane łaski	100,—		
X. Fr. Perz, Gniezno	5,—	A. Krancówna, Inowrocław	10,—		
St. Szwarc, Gniezno	5,—	M. Fabrowski, Lubliniec za odebr. łaski z prośbą o dalsze	10,—		
T. M. Zaniemyśl z prośbą o dalsze zdrowie	5,—	A. Czarnecki, Swarzędz	10,—		
M. Kolaszka, Kudniki W.	5,—	M. Miśkowska, Rogoźno	5,—		
J. Ochocki, Poznań z podz. za odebr. łaski	5,—	M. Konecka, Strzyż	3,—		
J. D. z podz. N. S. J. za otrzymane łaski z prośbą o zachowanie nieszczęśliwych domów	5,—	W. R. Pniowy z podz. za odebr. łaski za przyz. M. B. św. Teresy i św. Ignacego	3,—		
Por. Kowalczyk, Inowrocław	5,—	P. Köhn, Łabiszyn	2,—		
H. Jurkiewiczowa, Sieradz	5,—	Stawieński, Bydgoszcz	5,—		
M. Klarkowski, Bydgoszcz	5,—	Ilustr. Kurjer Codzienny, Kraków, złożone	3,—		
St. Rybicka, Nowy Tomysł	5,—	St. Torowy Wilajski, Brześć	3,—		
M. Szymański, Tarnowo Podgórne	6,—	W. Brachel, Kraków	10,—		
L. Czeszyk, Poznań	2,—	F. Malinowski, Grudziądz	10,—		
St. Olszewska, Będzin	5,—	K. Stabrowski, Zalesie przez Bank Łoz Ziem. Kredytowego	20,—		
„Elegancja Poznańska”, Poznań-Starolaka	10,—				
K. Skrobalski, Toruń	5,—				
L. Nowek, Ostrów	3,—				
J. Nowek, Ostrów	3,—				
M. Domagała, Ostrów	3,—				
A. Pawlak, Poznań	5,—				
Fr. Michałowski, Gdańsk z prośbą o zdrowie	20,—				
J. Sobkowiak, Inowrocław	3,—				

Konto P. K. O. 207470. Sekretariat Al. Marcinkowskiego 21.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Muzyczne Kolarzy w Poznaniu.** Półroczne walne zebranie odbędzie się 22 bm. o godz. 18 w kasynie Gł. Warszt. I Kl. ul. Robocza. Na porządku obrad zmiana regulaminu Kasy W. P. P.

— **Komitec Zjednoczonych Tow. Poznań-Winiarzy.** Zebranie zarządów wszystkich towarzystw dzielnicy winiarskiej odbędzie się 18 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Kaczmarskiej przy ul. św. Leonarda 2.

— **Tow. Obywateli Polaków z Obczyzny.** Zebranie odbędzie się 18 bm. o godz. 20 u p. Jarockiej Masztalarska 8.

— **Poznańskie Towarzystwo Ogrodnicze.** Posiedzenie Sekcji Samodzielnych Ogrodników Producentów odbędzie się w sobotę 18 bm. o godz. 20 przy ul. Fr. Ratajczaka nr. 10.

— **Zrzeszenie Tokarzy w przemyśle metalowym.** Zebranie odbędzie się 18 bm. o godz. 20 w sali p. Jarockiej.

— **Klub sportowy „Sparta”** urządza w niedzielę dnia 19 bm. wielką zabawę latową na boisku własnym przy wylocie ul. Grunwaldzkiej. W programie: Różne niespodzianki. Początek o godz. 16.

— **Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej.** Wycieczka do Kiekrza odbędzie się w niedzielę 19 bm. Zbiórka przy dworze głównym o godz. 9.

— **Koło Absolwentek VI. szkoły Wydz. bierze udział w wycieczce do Bolechowa,**

w dniu 19 bm. Zbiórka na dworcu głównym o godz. 7.15. W razie niepogody odbędzie się wycieczka w przyszłą niedzielę.

— **Związek Czeladzi i Podmistrzów Murarskich.** Zebranie plenarne odbędzie się 19 bm. o godz. 11.30 w lokalu p. Ograbowicza, ul. Ślusarska 6.

— **Koło śpiew. im. Dembińskiego w Poznaniu** urządza w niedzielę 19 bm. wycieczkę familijną do Kobylegopola, odjazd autobusów o godz. 8 i 14 z narożnika ul. Grębli i Mostowej.

— **Komitec Tow. Dzieln. Jeżyckiej** urządza 19 bm. wielką zabawę latową w cieniście ogrodzie p. Knasieckiego przy ulicy Bukowskiej. Czysty dochód przeznacza się na budowę pomnika ku czci poległych parafjan.

— **„Akord” tow. śpiew. Poznań-Jeżyce** obchodzi w niedzielę 19 bm. I rocznicę swego istnienia. Zbiórka towarzystw i gości o godz. 7.30 w lokalu p. Tomikowskiego przy ul. Szamarzewskiego 18 poczem wymarsz do kościoła w Jeżycach. Po mszy św. nastąpi wymarsz na uroczyste posiedzenie w sali Boulevard. Wieczorem o godzinie 20 zabawa taneczna.

— **Wydział Uczennic Cechu Krawiectwa Damskiego.** Zebranie odbędzie się 19 bm. o godz. 10 w Spółdzielni Krawieckiej przy ul. Rom. Szymańskiego 10.

— **Związek Malarzy.** Zebranie plenarne odbędzie się 19 bm. u p. Switalskiego „Pawilon” ul. Podgórna 6.

— **Zjednoczenie Pracowników Rzemieślniczych** sekcja fachowa kołodziejska. Zebranie plenarne odbędzie się 20 bm. o godzinie 20 w kasynie Domu Rzemieślniczego.

— **Sodalicia Panien Urzędniczek.** Zebranie instrukcyjne dla pp. aspirantek, odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 19.30 przy Piekarach 2, parter.

SKRZYŃKA DO LISTÓW

— **S 7.** Poradnika dla udzielających hipotek wskazać nie możemy. Prawdopodobnie takiego poradnika nawet niema. Przepisy zawiera kodeks cywilny i ustawa subastacyjna, jednak zbyt popularnie wyłożone one tam nie są. Najlepszą gwarancją jest poddanie się dłużnika natychmiastowej egzekucji co do odsetek i kapitału w akcie notarialnym. Najważniejsze, to umieścić hipotekę na dobrym miejscu, to zn. tak, aby nawet w najgorszym razie ogólna suma hipotek poprzedzających była niższa, niż najniższa wartość handlowa danej nieruchomości. Najlepiej poradzić się jakiegoś znawcy co do wartości nieruchomości. Zagwarantowanie równowartością waluty wysokowartościowej jest środkiem stosowanym często, jednak powoduje pewne trudności prawne, które w danym razie wyjaśni notariusz. (aOK)

— **P. Richter.** Jeżeli Pan nam nie powie, jaki to bank, nie możemy powiedzieć, do kogo się zwrócić w danej sprawie. Naczelnej władzy nadzorczej nad sposobem prowadzenia banków niema. (aK)

— **B. G. Zab.** Musi być i wypowiedzenie, i następnie skarga eksemplarna. (aK)

— **Nr. 1.** Zasadniczo syn nie odpowiada również, za wyjątkiem podatku przemysłowego, za który odpowiada przedsiębiorstwo i towar. (aK)

— **Jot-Ski.** Nie osiągnął Pan jeszcze granicy wieku, który upoważnia Pana do reny na starość; granica ta wynosi dla pracownika fizycznego 60 lat, umysłowego 65 lat. W sprawie renty inwalidzkiej niech Pan wyśle wniosek do Ubezpieczalni Krajowej, Mickiewicza 2; oczywiście musi Pan założyć temu dostarczyć dowody na brakujące znaczki, i niech Pan stara się o to w owym magistracie. Przyznawanie renty zależy ostatecznie od orzeczenia lekarskiego, w razie odmownej decyzji może Pan skierować sprawę do Wyższego Urzędu dla spraw ubezpieczeń społecznych. (K)

— **H. R.** Może nie żyje? Niech Pani zlecę sprawę adwokatowi. (K)

A. E. Radzimy poszukać w kalendarzu. (K)

„BACZ BY TWOIM BYŁO CELEM BYĆ I ZWIERZĄT PRZYJACIELEM”



W czwartek, 16 lipca b. r., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz ukochany syn i najdroższy brat i szwagier, ś. p.

Edmund Kaźmierczak

uczeń Gimnazjum Wlkp. w Poznaniu

przeżywszy lat 20. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 19 lipca, o godzinie 5 po południu, o czym zawiadamiają Krewnych i Znajomych

w głębokim smutku pogrążeni
rodzice i rodzeństwo.

Koźmin, d. 17 lipca 1931.

dw 626



Dnia 15 lipca 1931 r., o godzinie 5.30 rano, zasnęła w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, nasza najukochańsza, nieodżałowana i bardzo troskliwa matka, siostra, teściowa, ciocia i babcia, ś. p.

z Mazurowiczów

Michalina Juszcakowa

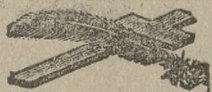
przeżywszy lat 85. Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, dnia 19 lipca b. r., o godzinie 6 po południu, z domu żałoby Wały Królowej Jadwigi 7a, na stary cmentarz archikatedralny, o czym donosi

w imieniu ciężko strapiionej rodziny

K. W. Juszcak.

Poznań, Golub, Gniezno, Rogoźno, Wronki.

zw 10 178



W środę, dnia 15 b. m., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

Dr. Stanisław Dobrzycki

Profesor Uniwersytetu Poznańskiego
Członek Honorowy Koła Polonistów U. P.

Żegnamy w Nim najlepszego przyjaciela młodzieży, nieodżałowanego wychowawcę i profesora, który zaszczerpał w naszych sercach i umysłach najszczytniejsze ideały.

Koło Polonistów.

zw 10 182



Walenty Fibig

kupiec

zasnął w Bogu, dnia 15 lipca, przeżywszy 70 lat, pozostawiając nas w głębokim smutku i żalu.

Pogrzeb odbędzie się dnia 19. b. m., o godz. 17-tej z domu żałoby, o czym zawiadamiają

żona, dzieci i rodzina.

Ostrów Poz., ul. Raszkowska 28.

nw 4452



Dnia 15 lipca 1931 r. zasnął w Bogu, po długich cierpieniach, długoletni członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Gustaw Wohlgethan

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się w sobotę, 18 b. m., o godz. 4 po poł. z zakładu św. Józefa, na cmentarz parafialny św. Wojciecha. O liczny udział członków pod sztandar uprasza

Tarząd Tow. Restauratorów

na miasto Poznań i okolice.

zw 10 184

Mieszkanie 3-pokojowe z wszelkimi ubikacjami, możliwie w budynkach nowych, **poszukiwane** od 1 września. Oferty z bliższymi szczegółami, t. j. położenie, dzierżawa i t. d. pod 1534 do Biura Ogł. Kosmos, Poznań, Zwierzyniecka 6. nw 4 465

GOSPODARSTWO 142 morgi pszennej ziemi, przy szosie, pełnem żniwem, 15 łaki, dom 5 pokoi kuchnia, wprost od właściciela na 12 lat wydzierżawi, do objęcia żywego, martwego inwentarza 10.000 zł, w tem rok dzierżawa zapłacona i 1.000 zł kaucji, morgi 2 ctr. od Poznania 25 klm.

Sowiński, Poznań, św. Marcina 22. telefon 18-97 zw 10 188

TAPETY

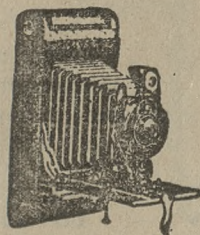
kupuje się
bardzo tanio

WALIGORSKIEGO

w Poznaniu
ul. Pocztowa 31

i w Bydgoszczy
ul. Gdańska 164

obok Hotelu pod Orłem.
Pw 5125/6-14.60/62



Możesz zdobyć fortunę!

Weź udział w Konkursie Kodaka!

**900.000 złotych nagród
za zdjęcia amatorskie!**

Aparat fotograficzny i rolka filmu. To wszystko czego potrzeba, by zdobyć fortunę. Brak doświadczenia? Nic nie szkodzi — chodzi właśnie o zdjęcia amatorskie, takie, jakie się robi podczas wakacji. Technika nie ma najmniejszego znaczenia. Tylko temat brany będzie pod uwagę, a tematów przecież nie brak podczas wakacji.

W samej Polsce rozdane będzie 61 nagród w sumie około 10.000 złotych, w tem jedna Wielka Nagroda 3.000 złotych i sześć nagród po Zł. 500. Zdjęcia nagrodzone w Polsce pierwszą nagrodą biorą automatycznie udział w Międzynarodowym Konkursie, w którym jest 6 pierwszych nagród po 1.000 dolarów dla każdej klasy i Wielka Nagroda Międzynarodowa Kodaka w postaci 10.000 dolarów i srebrnej rzeźby.

Najważniejsze warunki Konkursu:

1. Każdy mieszkaniec Polski może brać udział w konkursie, o ile nie jest fotografem zawodowym.
2. Każdy rodzaj aparatu i każdy rodzaj filmu może być użyty w konkursie. Jedynie płyty fotograficzne nie są dopuszczalne.
3. W konkursie mogą brać udział zdjęcia wykonane pomiędzy 1 maja, a 31 sierpnia 1931.
4. Zdjęcia są podzielone na następujące klasy: A. Dzieci. B. Widoki. C. Sport. D. Martwa natura, architektura i wnętrze. E. Portrety. F. Zwierzęta.
5. Fotografie nie mogą być nalepione na karton. Negatywy nie mogą być retuszowane.



W skład polskiego Jury wchodzi: Pani Ministrowa Halina Konopacka-Matuszewska, artystka filmowa p. Jadwiga Smosarska, p. Marjan Dąbrowski, poseł na sejm, p. Wacław Grubiński, autor dramatyczny, p. Stefan Norblin artysta malarz.

Dokładne informacje o konkursie można otrzymać w każdym składzie materiałów fotograficznych lub w Biurze Konkursu, Kodak, Warszawa, plac Napoleona 5.

**Międzynarodowy Konkurs Kodaka
dla amatorów-fotografów—900.000 złotych nagród!**

INNEM WIERZY SIĘ ZAWSZE WIĘCEJ.

nie będziemy więc sami o sobie mówili — głos mają nasi odbiorcy. Tysiące osób, które już wypróbowały znany od lat środek odradzający krew i nerwy „FREGALIN”, nie zaznały zawodu. Nad wyraz skutecznym okazał się „FREGALIN” przy nerwowości, ogólnym osłabieniu, zmęczeniu, zawrotach głowy i cierpieniach reumatycznych. Poradźcie się lekarza. Być może uporać się z trudnościami, z jakimi związana jest walka o byt, trzeba mieć silne nerwy i zdrową krew. Prosimy dokładnie przeczytać, co piszą do nas o działaniu „FREGALINU” osoby, których fotografie podajemy, a sami osadzicie, czym jest „FREGALIN”. W naszym archiwum znajdują się tysiące podobnych listów dziękczynnych z kraju i zagranicy, nadesłanych jako wyrazy wdzięczności i uznania. Każdy może je obejrzeć w naszym biurze. Wszystkie listy dziękczynne poświęcone są przez notariusza. „FREGALIN” można nabyć we wszystkich aptekach. Wysyłka kosztu 440 teczna Artus - Apotheke, Gdańsk. Wytwarzany pod kontrolą powag naukowych.



Bóle głowy i osłabienie.

Niederwürschnitz k. St. Ingbert, Saarg., Hauptstr. d. 8. 9. 1930. — Wielec ucieszony, uprzejmie donoszę W.Panom, że po zużyciu 9 pudełek Fregalinu czuję się zupełnie dobrze, nie odczuwam bólesci; posiadam apetyt i pracuję nadal.

Jakób Lampel.



Shyltten pod Niborgiem Prusy Wschodnie, 4. 10. 1930

Komunikuję W.Panom że wystarczy 3 paczki Fregalinu do osiągnięcia zdrowia.

Fr. Rasmus.



Weisenhorn (Schwaben) Mühlstrasse 1. dn. 6. 4. 30.

Po użyciu Fregalinu czuję się już tak dobrze jak nigdy jeszcze. Odczuwam znowu apetyt i mogę wszystko jadać, wówczas gdy dawniej jedzenie wyoływało torsję. Cierpienia kobiece, które dawniej mnie męczyły, ustąpiły całkowicie.

Barbara Schmidt.



Po zażyciu 3 pudełek Fregalinu nie cierpię więcej na bicia serca i zawroty głowy. Serdecznie dziękuję. Fregalin będzie zawsze polecał. Również z punktu widzenia sportowca cenię bardzo i polecam pastylki Fregalin.

Johann Gilges.



Nussbau b. Bretten i Baden. d. 5. 10. 30.

Komunikuję, że Fregalin uwołnił mnie od bólu w krzyżu, ręce przestały mi drżeć. Serdecznie dziękuję za Fregalin, który będę wszystkim polecać.

Ilse Bischoff.

Na żądanie przesyłamy bezpłatnie i bez zobowiązania próbną paczkę „Fregalinu” łącznie ze

Złotą Księgą Życia.

Napiszcie zaraz dopóki próby nie są jeszcze rozchwytywane pod adr.:

Dr. med. H. Schulze

J. m. b. H. BERLIN - CHARLOTTENBURG 2.3922

załączając niniejszy kupon (wysłać jako druk porto za granicę 10 gr.)

Proszę o wysyłkę bezpłatnie i bez zobowiązania próbki „FREGALIN” — środka odradzającego krew i nerwy oraz o Złotą Księgę Życia

Nazwisko _____

Zawód _____

Miejscowość _____

Ulica _____

3922

Tydzień Propagandy hasła

„Swój do Swego po Swoje“!

Staraniem:

„Hufca Młodych Rozwojowców“

Poznań, Aleje Marcinkowskiego 24 (dom ogrodowy), telefon 30-67.

zw 10180/a

WRÓCIŁEM

Dr. Michał Grobelski

lekarz specjalista w chirurgii ortopedycznej.

Przyjmuje prywatnych i kasowych w Poznańskim Zakładzie Ortopedycznym.

Tylko prywatnych na 27 Grudnia 10 (po ś. p. prof. Wierzejewskim). (Godziny przyjęć jak dotychczas).

dw 626

Towarzystwo Fabryki motorów spalinowych

„PERKUN“ W WARSZAWIE

Solidna konstrukcja — tanie ceny — szybka dostawa — dogodne warunki spłaty.

PRZEDSTAWICIEL na Poznańskie i Pomorze

Inż. W. PIEKAŁKIEWICZ

Poznań - Słowackiego 8 m. 1 - tel. 69-02.

Pw 5431-23.65

Szyny kolejkowe

szyny wąskotorowe o wysokości 80 m/m w dobrym stanie około 16 km. sprzedajemy w całości lub częściowo. Adres:

Związek Nadleśniczych Przemysłowców Leśnych Sp. Akc. Warszawa, Marszałkowska 81, tel. 754-99.

Gevaert

Nazwa Gevaert to nie tylko oznaczenie pochodzenia produktu — to także symbol jego wysokiej jakości.

BŁONY PŁYTY PAPIERY

fotograficzne GEVAERT'a to owoce 35-letniej usilnej pracy i wszechstronnych doświadczeń.

Żądajcie w składach fotograficznych.

nw 4359

Ratunek dla skórno-chorych!

Krem na skórę „HEILWUNDER” patent gdańsk Nr 1919. Niezwykła kosmetyka do pielęgnacji skóry skutkująca z powodu swoich właściwości, w rozpaczyliwych wypadkach wszystkich liszajów nawet liszajów ropnych, ranach u nóg, egzemie, przyszczech, wypryskach wszelkiego rodzaju, czerwoności twarzy i nosa, odmrożeniach itd. Przy zamówieniu b. uprasza się o eluzywność swiętowania. Jeżeli bez skutku zwrócić pieniądze. Cena 4,60 zł. Wysyłka za zaliczką. Przy wysyłce sumy 4425 bez portorium.

Chem. Kosm. Laboratorium „KLOSSIN” Gdańsk 2 Hundegasse 34.

CERATY

obrusy i z metra kupuje się bardzo korzystnie

u Waligórskiego

w Poznaniu:

przy ul. Pocztowej 31

na przeciw poczty

i w Bydgoszczy:

Gdańska 164

obok Hotelu pod Orłem

Pw 5127-40,40

Chemicznie

czyści

i naprawia wszelką garderobę

w 3 dniach — najtaniej

FR. MUSIAŁ

Grobla 27a

Do łaskawej wiadomości

podajemy niniejszem, że

pp. Szafranek i Gronowski
Poznań, ul. Pocztowa 11

nie posiadają już Reprezentacji naszej Instytucji. PP. Szafranek i Gronowski utracili zatem prawo do przyjmowania wniosków ubezpieczeniowych dla naszej Instytucji jak również do inkasowania należności ubezpieczeniowych. W wszelkich sprawach ubezpieczeniowych, załatwianych dotąd przez firmę Szafranek & Gronowski, prosimy uprzejmie odtąd zwracać się p. a.

Poznańsko-Warszawskie T-wo Ubezpieczeń

Oddział w Poznaniu, ul. Kantaka 4.

Pw 5434-28,70

AUTOBUS

16 osobowy, Chevrolet, świeżo z remontu do sprzedania. Zgłoszenia uprasza się do „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 28,33 Pw 5409-28,38

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Skarszewy rozpisuje konkurs na kierownika Kom. Kasy Oszcz. Warunki: Nieprzekroczony wiek 35 lat, dłuższa praktyka bankowa oraz kaucja 2000 zł. Pierwszeństwo mają żonaci. Wynagrodzenie według umowy. Posada jest do objęcia 1 sierpnia 1931 r. Zgłoszenia pisemne, odpisy świadectw i życiorys, należy przesyłać najpóźniej do dnia 25 b. m., na ręce Naczelnika Zarządu. dw 630

Na wniosek dłużnika Albina Glabisza, zam. w Poznaniu, ul. Składowa 4, o udzielenie odroczenia wypłat wyznacza się termin na 24 lipca 1931 r. o godz. 10-tej, pokój 23, tut. Sądu, do rozpoznania sprawy. Wierzycieli wzywa się, by przybyli na powyższy termin celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Poznań, dnia 9 lipca 1931 r. Sąd Grodzki IIa. nw 4066

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem p. ś. p. ks. Malińskiego, zwołuje się walne zebranie wierzycieli na dzień 8 sierpnia 1931 r., godz. 10, pokój 23, tut. Sądu, celem wyboru nowego zarządcy i wydziału wierzycieli jak również celem złożenia sprawozdania końcowego przez dotychczasowego zarządcę. Poznań, dnia 7 lipca 1931 r. Sekretarjat 2a Sądu Grodzkiego. nw 4065

UCHWAŁA. W sprawie zapobiegawczej nad majątkiem firmy „Materiał Budowlany” Sp. Akc. w Poznaniu ul. Seweryna Mielżyńskiego 23, otwiera się postępowanie układowe po myśli art. 37 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 6. III. 1928. Poznań, dnia 6 lipca 1931 r. Sąd Grodzki 2a. nw 4064

UCHWAŁA. W sprawie upadłościowej nad majątkiem p. Antoniego Cechmana w Poznaniu, zwołuje się walne zebranie wierzycieli na dzień 30 lipca br., o godz. 11, na pokój 23 tutejszego Sądu celem rozpatrzenia propozycji ugodowych w procesie Lohmayer przeciw powołanej masie upadłościowej. Poznań, dnia 7 lipca 1931 r. Sąd Grodzki IIa. nw 4063

POSTĘPOWANIE UPADŁOŚCIOWE. W majątek Konstantego hr. Bnińskiego w Poznaniu Plac Wolności 6 u adwokata Suchockiego wdrożono z dniem dzisiejszym tj. z dniem 3 lipca 1931 o godz. 10-tej przed poł. postępowanie upadłościowe. Zarządca masy upadłościowej mianowano p. Czesława Lauscha kupca, Poznań, ul. Pocztowa 22. Wierzytelności należy zgłaszać w Sądzie najpóźniej do dnia 16. 9. 1931. Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 172 ustawy o upadłościach, wyznaczono w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 29 lipca 1931 o godz. 10 przed poł., zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności termin na dzień 1 października 1931 o godz. 11 przed poł., pokój 23. Wszelkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadłościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nadto poleca się im, aby najpóźniej do dnia 16 września 1931 donieśli zarządcę masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem, czy przystępują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy. Sekretarjat Oddz. IIa Sądu Grodzkiego w Poznaniu. nw 4062

WYWOŁANIE. Ignacy i Wiktorja małżonkowie Wypychowie w Toruniu, ul. Klonowicza, 1. 43, zastąpieni przez pełnomoc. proc. adw. Kuszenina w Sremie, wniosli o wywołanie w celu pozbawienia mocy listu długu gruntowego dotyczącego długu gruntowego, zapisanego w księdze wieczystej Srem, tom VI. wkl. 272 w dziale III, pod liczbą 11, na kwotę 1150 marek na rzecz Banku Ludowego Spółdzielni z odpowiedzialnością nieograniczoną w Sremie. Wzywa się posiadacza dokumentu, by najpóźniej w terminie wywoławczym, wyznaczonym na dzień 18 lutego 1932 r. o godz. 12 w niżej podpisanym Sądzie w pokoju 16 zgłosił swe prawa i przedłożył dokument, w przeciwnym bowiem razie, dokument będzie pozbawiony mocy. Srem, dnia 29 kwietnia 1931 r. Sąd Grodzki. nw 4068

PRZETARG PRZYMUSOWY. Idealna połowa nieruchomości położonej w Poznaniu, Plac Działowy 3 i Św. Wojciech 10 i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Poznań Św. Wojciech tom IV, karta 147, na imię Wacława Wrześniewicza z Poznania zostanie w drodze egzekucji dnia 28 lipca 1931 r. o godzinie 11 przed południem wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 23. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 28 stycznia 1931 r. Poznań, dnia 7 lipca 1931 r. Sąd Grodzki IIa. nw 4067

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811 i t. d. = 1 słowo. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10.

1 SPRZEDAŻE

Sypialnię

jadalnię solidną, bardzo tanio sprzedaje stolarnia. Kwiatowa 6. zdw 43 134

Futro

piśmowce jak nowe tanio do sprzedania. Małackiego 23. II. Sapieha. zdw 42 979

Urządzenie

fryzjerskie korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdw 43 240

Dom

nowy przy Poznaniu 4 mieszkania, skład za gotówkę 12 000. — Oferty Kurjer Poznański zdw 43 245

Kiosk

spożywczy sprzedam, dobry. — Adres Kurjer Poznański zdw 43 232

Maszyny

do pisania z gwarancją pierwszorzędne nowe od zł 690. używane z prawm zamiany od zł 95 Skóra i S-ka. Poznań. Aleje Marcinkowskiego 23. zdw 42 142

Pszczóły - roje

10-15 złotych, miod pszczelny leczniczy blaszanka 5 kg, 16 zł 10 kg, 31 zł opłacone wysła. „Pato-ka”. Kupczyńce 6, poczta Denysów. zdw 43 358

Po łyżki, noże i widelce alpakowe, kokosowe tylko wprost do Hurtowni Porcelany. Wroniecka 24. podwórce. Tamże tanio szklanki 0.10, słoje 0.75, serwisy kawowe 8.50, garnitury umywalkowe 7.50. zdw 43 302

Zakład

fryzjerski z mieszkaniem w Poznaniu tanio oddam. Adres Kurjer Poznański zdw 43 314

Morele

zaleszczycki, pierwszej jakości skrzyneczka 5 kg, 20 zł, 10 kg, 38 zł, za zaliczeniem wysła E. Zielinska, Firma „Morela” w Zaleszczykach. „Hurtownikom oferty na żądanie. Firma posiada własne największe sady. Istnieje lat 20 zdw 40 737

Sprzedam

dom wraz mieszkaniem, piwnicą, ogród w Poznaniu. Zgłoszenia Czajka, św. Wawrzynca 25. zdw 43 392

Ogórki

świeżych 7 do 10 morg sprzedam spiesznie Oferty Kurjer Poznański zdw 42 665

Parcele

położone na Łazarzu i na Miasteczku sprzedam za gotówkę. — Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 43 436

Skład kolonijalny

z mieszkaniem przy ruchliwej ulicy sprzedam. Adres: Mikolajewski, Chwaliszewo 9. zdw 43 432

Wózek

dziecięcy tanio sprzedam. — Ul. Gen. Umińskiego 7, parter, lewo Sikorska. zdw 43 430

Zakład fryzjerski

pierwszorzędny 15 obsłg, telefon z mieszkaniem 4 pokojowym, z przynależnościami razem za 20 tysięcy złotych gotówką zaraz do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 476

Ogrodnictwo

pod Poznaniem z martwym i żywym inwentarzem okazynie na sprzedaż Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 43 473

Kasa

National 11 typowa za 150 zł do sprzedania. Dąbrowskiego 10. — sklep 3. zdw 43 470

Skład

panieru z towarami za 8 000 zł na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 463

Jadalnię

debową wykładaną orzechem solidne wykonanie tanio sprzedaje stolarnia. Bukowska 9. zdw 43 450

Mieszkanie

3 pokojowe z meblami, pokój dla służącej, łazienka, telefon, przy Placu Wolności III. piętro z powo- dny wyjazd oddam zaraz za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 443

Skład

kolonijalny dobrze prosperujący w Gnieźnie w ruchliwym miejscu, z towarami lub bez od zaraz na sprzedaż. Cena podług umowy Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 43 489

Sprzedam

dryling używany dobry strzał. — Jankowski, Orzeszkowej 2. zdw 43 505

Maszyna

szewska na sprzedaż. Mikulski, Madalińskiego 13. I. prawo. zdw 43 504

Kamienica

w Poznaniu dochód 2 700 rocznie, cena 22 000, wpłaty 15 000. Rolpol. Wrocławska 22. zdw 43 545

Motocykl

A. J. S. tanio sprzedaje. Ul. Do- ma 16. zdw 43 544

Okazyjnie

wózek dziecięcy sprzedam. Zwi- rzyńska 18. Wiciak. zdw 42 596

Willa

8 pokoi, 10 km od Poznania, duży ogród, przy dworcu, 5 pokoi wolne, sprzedam. Cena 25 000 zł, wpłaty 15 000. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 43 527

Klubowy

garnitur elegancki 260. — Ła- zienna 1c, parter, przy Grobli. zdw 43 531

Willa

7 pokoi, kuchnia, weranda, 2 morgi ogrodu, 120 drzew, przed- mięcie Poznania, własna kana- lizacja, przy kupnie cała wolna, cena 35 000, wpłaty 6-10 000 zł, reszta 4 lata. Sowiński, Poznań, św. Marcin 22, telefon 18-97. zdw 43 526

Fiat 501

po remoncie, oraz 4 opony, roz- miar 935x135, sprzedam tanio. Zgłoszenia do Kurjera Poznań- skiego zdw 43 585

Złote

ślubne obrączki, para od 16 zł, pierścionki złote od 10 zł, zegar- ki kieszonkowe od 9 zł, ręczne od 18 zł. Chwilkowski, św. Marcin 40 zdw 43 582

Biureczko

szafkowe, kanape, duża i szyf- onierkę sprzedam. Kościelna 2, mieszkanie 8. zdw 43 603

Skład

kolonijalny, mieszkaniem, maglem sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 43 602

Motocykl

z przyczepką w dobrym stanie sprzedam. Kościelna 2, mieszka- nie 8. zdw 43 604

Za bezcen

pięćdziesiąt niekompletna 8 500. — Ławica. Oferty Kurjer Poznań- ski zdw 43 616

Fortepian

sprzedam za 750. Woszek, Górna Włda 109. zdw 43 615

Uwaga

Eksport Bacon ul. Marszałka Fo- cha 158, ul. Górna Włda 106 ju- tro wielki transport taniego mie- sa. zdw 43 612

Cukiernie

przy ruchliwej ulicy sprzedam, do przejęcia 3 000 złotych. Biuro Handlowe, Kozia 12. zdw 43 618

60

morg, ziemia buraczana, zabudo- wanie I. klasy, dom 5 pokoi, in- ventarze kompletne, wpłaty 10 tysięcy. Rolpol, Wrocławska 22. zdw 43 536/7

18

morg, budynki I. klasy, wpłaty 3 000. Rolpol, Wrocławska 22. zdw 43 538/9

Dom

nowy, 4 ubikacje, morza ogrodu, cena 6 500, wpłaty 5 000. Rolpol, Wrocławska 22. zdw 43 542/3

Wózek

sportowy, mało używany sprze- dam. Gąsiorowskich 2, parter, Skotarczyk, od 3-5. zdw 43 500/1

Dom

nowy, 8 lokatorów dochód 6 700 zł, sprzedam za 50 000, wpłaty 20 000, reszta 8 lat. Kosmann, Fredry 6. zdw 43 622

Kiosk

zaprojektowany z towarami i urza- dzeniem w ruchliwej przemysło- wej okolicy sprzedam inwalidzie za 5 000 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 621

Chevrolet

oryginalna karoseria, 2 300 sprze- dam przyjmie część wpłaty, mały otwarty. Wrocławska 22, m. 4. rw 2 140

Kuchnię

westfalska, dobrze utrzymana ta- nio sprzedam. Aleja Śleszowska 23, I. rw 2 150

Mleczarnie

parowa z zabudowaniem i pięk- nym ogrodem za 18 000 zł sprze- dam. Zgłoszenia Kurjer Poznań- ski zdw 43 645

Kolonjalke

śródmieściu tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 647

Kiosk

przy ruchliwej ulicy w Poznaniu sprzedam na własność z powodu objęcia warsztatu. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 650

Fortepian

tanio sprzedam. Dąbrowskiego 45, podwórce, parter, prawo. zdw 43 640

Bernardyny

6 tygodniowe, bardzo ładne pie- ski, niedrogo odda maj. Roszko- wo p. Skoki. zdw 43 643

Maszynę

szewska sprzedam. Kreta 22, m. 2. Szymański. zdw 43 638

Dwie drykierki

dwie szlifierki tanio oddam. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 663

Jamnik

pies 4 miesięczny wysokiej rasy, czarny, tanio sprzedam. Mickie- wicza 21/25, m. 9. zdw 43 628

Okazja

Sprzedam debową umywalkę z lustrem, łóżko, nocny stolik, krze- sia. Mieloszyński, Kraszewskiego 28. jw 184

Szpica

białego, młodego sprzedam. Wi- nowicz, Marszałka Focha 36. zdw 43 553

Singera

maszynę do szycia korzystnie sprzedam. Kilisńskiego 10, m. 7. zdw 43 555

Po prezenty i nagrody alpakowe, mosiężne, srebrzone, porcelanowe, szklane, fajansowe tylko wprost do Hurtowni Porce- lany, Wroniecka 24, podwórce. Tamże kupuje się tylko tanio. — Tamże kupuje się tylko najko- rzystniej. zdw 43 534

Sprzedam

tanio 6-pokojowy domek w mie- ście powiatowym Strzelno, nada- jący dla emeryta lub interes. — Obejrzeć można: ul. Młyńska 10, Kruszyński, Właściciel Toruń, Szosa Chelmińska 1, Zieleskiński. Pw 5 429-64,213

Rower

półwysięgowy sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdw 43 565

Sprzedam

różne rzeczy. Św. Józefa 9, III. lewo. zdw 43 558

Dwie sypialnie

debowa i biała korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia: Półwiejska 3, Jankowski. zdw 43 555

Psa

duńska doge, maści czarno-białej, ładny okaz, tanio sprzedam. Da- browskiego 36, Adamski. zdw 43 551

Skład

kolonijalny w pełnym biegu z większym mieszkaniem sprzedam. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 43 572

W powiatowym mieście Poznańskiego, gimnazjum, garni- zon, sad, cukrownia, mleczarnia, ze szkołą, sprzedam lub wydzier- żać restaurację z salą, kino, ogród z kręgielnia, zjazd pod korzystnymi warunkami. Mie- szkanie 6 pokojowe z kuchnią i 2 pokoje dla służby wolne. — Ogniówka 95 000 zł, areal 2 morgi w śródmieściu. Oferty: Ryb- nik, Górny Śląsk, skrzynka pocztowa 51. zdw 43 581

Zakład fryzjerski

damsko-męski z powodu wyjazdu do sprzedania, cena 2 000 zł, mie- szkanie 4 pokoje, dzierżawa 100 zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zdw 43 588

Repozytorja

dla branży konfekcyjnej lub obuwniczej korzystnie do nabycia. Hurtownia Skór w Pozna- niu S-ka Akc., ul. Wodna 22, Nowy Rynek 5, Telefon 40-59. zdw 43 598

Skórki

blamy, ceny hurtowe. Hankie- wicz, Wielka 9 (wchód Szewska). zdw 43 597

5 KUPNA

Sypialnie

jadalnię, gabieny meskie, piani- na, garnitury klubowe w skórce i gobeliny, bibliotekę, biurka, dy- wany kupuje, placę wysokie ceny. Pozn. Dom Komisyowy, Do- minkańska 3, telefon 24-42, na- przeciw kościoła. Pw 5 404-28,28

Mydlarskie

urządzenie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 407

Kupię

parcele. Szczegółowe oferty Kur- jer Poznański zdw 43 457

Domek

kupię wpłace 8 000 zł oraz odstą- pię dwupokojowe ładne mieszka- nie. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 488

Gospodarstwo

przy Poznaniu kupię, wpłace 15 tys. Kurjer Poznański zdw 43 484

Kupię

dom lub willę blisko Poznania, wpłace 10 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 482

Kupię gospodarstwo w mieście lub we wsi — w mie- scie od 4-15 — we wsi od 15-50 morg dobrej ziemi — przy wpła- cie od 4-5 tys. zł. Zgłoszenia: Borowicz, Dalki, p. Gniezno. zdw 43 503

Samochód

kryty Fiat 503 kupię. Oferty z podaniem ceny do Kurjera Po- znańskiego zdw 43 557

Wózek

dziecięcy „Brennan” najlep- szym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 642

Szukam dostawców którzy mogliby mi dostarczyć w większych ilościach grzyby i ja- gody. Oddać przy urzędzie Her- man Zdun-Freihan Adres: Her- man Weigelt, Strebitzko. tele- fon Freihan 66. zdw 4 408/9

Cynk

placę najwyższe ceny. Roman Gruszczyński, handel żelaza i me- tali, Przemysłowa 21, tel. 73-61. zdw 43 635

Piekarnię

z mieszkaniem kupię. Spieszne zgłoszenia: Wajzy Zygmunta Au- gusta 1, m. 4. Telefon 36-94. zdw 43 548

Skład

na kolonialkę kupię Oferty Kur- jer Poznański zdw 43 552

6 KAMIENICE

Willę sprzedam Mosinie, 5 pokoi, wy- gody, piękny ogród. Adres Ku- rjerze Poznańskim zdw 43 470

Poszukuję

kupna kamienicy, wpłace 10 000 zł. Warunek większe mieszkanie wolne. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 467

7 PIENIĄDZ

Wspólnika

czynnego do koncesjonowanego przedsiębiorstwa przemysłowego w Poznaniu gotówką 20 000 zło- tych. Zgłoszenia Kurjer Poznań- ski zdw 43 225

Poszukuję

pożyczki na pierwszą hipotekę domu 3-4 tys. Łaskawe zgłosze- nia do Kurjera Poznańskiego zdw 43 478

5-10 000

wypożyczyć na I. hipotekę. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 475

1 000 zł

wypożyczyć na gwarancji książki oszczędnościowej, na 3 miesiące. Oferty do „Par”. Aleje Marcin- kowskiego 11, pod 28.63. Pw 5 432-28,68



Dobry pomysł

może przynieść wspaniałe rezul- taty. Trzeba jednak odpowiednio go zrealizować, a jest to przy- stępniejsze dla tych, którzy ko- rzystają z ogłoszeń. Wiele trans- akcyj zostało dokonanych dzięki ogłoszeniom w Kurjerze Poznań- skim, czytany przez wszystkich

Pożyczki

6 000 zł na hipotekę nieruchomości wiejskiej poszukuje Agenci wykluczeni. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 42 958

Wspólnik

do lepszego wydawnictwa w Gdańsku, 7 500 zł, za krótko- zrealizowaną pełną polską gwa- rancją kapitału potrzebny zaraz. Gwarancja miesięcznego mini- mum 500 zł. Oferty do ekspedy- cji Kurjera Poznańskiego pod zdw 43 553

15 000 — 20 000

poszukuję na 5 lat na I. hipote- kę, nieruchomości — wartości 100 000. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 590

Dam

stałą posadę za pożyczkę do 2 000 zł. Adres Kurjer Pozn. zdw 43 601

3 000 zł

poszukuję pożyczki na I. hipote- kę wartości 3 000 zł. Oferty Ku- rjer Poznański zdw 43 609

15 UZDROWISKA

Zakopane
pensjonat „Silwa” boczna Zamajskiego — Bogówka — pokoje słoneczne, weranda, las, kuchnia wyborowa, cena 7—8 złotych, nr 4417

Panienki
na letnisko przyjmuje probostwo piękna lesista okolica, ogród, — Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zdw 43 493

Zakopane
Pensjonat „Polanka”, Zamajskiego, przyjmuje tylko chrześcijan i zdrowych od 8 zł dziennie, zdw 43 523

16 OSOBISTE

List

za późno odebrałam, proszę spotkanie w poniedziałek, dnia 19. bm. o 6 na oznaczonym miejscu. Znajomość z Zakopanego, zdw 43 576

20 LICYTACJE

Licytacja przymusowa
Dnia 18 lipca o godzinie 14 ulica Pocztowa 6, wejście 6, pokój 134 odbędzie się licytacja aparatów detektorowych radiowych, słuchawek i akumulatorów. Urząd Telegraficzny, zdw 43 660

21 ZGUBY

Zgubiłem

pieniądze w portmonetce. Uczciwego znalazcę proszę o zwrot wynagrodzeniem. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdw 43 532

22 ROZMAITE

Obiady

wydaje się św. Józefa 6. I. piętro, prawo, zdw 43 624

Żaluzje

markizy, reparacje akuracie, tapicer Szafranek, Staszka 19, mieszkanie 11, telefon 6383, Pw 5 433-56.3

Kapelusze

wykonuje pierwszorzędnie, żalobne 24 godzin, Aleje Marcinkowskiego 22, mieszkanie 14, zdw 43 638



3,90 zł

prima jedwabne pończochy poleca Specjalny Magazyn pończoch J. Schubert Poznań ulica Wrocławska 3 Pp 11 576-22.102

Chiromantka

zagraniczna przepowiada z kart i z rąk codziennie, Babińskiego 7 wysoki parter, zdw 43 561

Pluskowy

wytypiam radykalnie przy wykonaniu prac malarskich, Romana Szymańskiego 2, II, prawo, zdw 43 556

Fryzjerka

manikurzystka poleca się w domu, cena przystępna, Adres Kurjer Poznański zdw 43 550

SCHUBERT ADAMCZEWSKI
Poznań, Stary Rynek 85. Spółdzielny transport czysto jedwabnych najnowszymi tkaninami po najniższych cenach: Crepe chiffon cudowne wzory wart. 25.— teraz 16 zł. Georgette ręczny druk wart. 29.— teraz 19.— zł. Toile de soie deseniowy wart. 14.— teraz 10.50 zł. Desenie zastrzeżone wyłącznie dla naszej firmy z każdego tylko po dwie suknie. Ceny obowiązują podczas sprzedaży reklamowej do dnia 18. 7. rb. Pw 5165-26.61

Filatelistom
sprzedam okazynie wielką ilość znaczków polskich różnych wydań, Oferty Kurjer Poznański zdw 43 442

Udziałem

kurs ondulacji, manicure Oferty Kurjer Poznański zdw 43 483

Obiady

na masło 80 groszy, 12—4. Nowy Rynek 14/15 m. 1, zdw 42 725

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Gorąca krew”.
Aurora: Pat i Patachon jako Dom babnkowy.
Corso: Wzięcie z Sung-Sing i „Upadek Paryża”.
Colosseum: „Krytyka”.
Edison: Bezbronna dziewczę.
Metropolis: „Szantażysta w dancingu”.
Odeon: Szlakiem hańby.
Renaissance: „Krolowie bez korony” i „Biały Kiel”.
Słońce: „Kapitan marynarki”.
Tęcza: „Skandal małżeński”.
Wilsona: Dzwonnik z Notre Dame.

23 OŻENKI

Właściciel

28 000 zł obejmie kierownicze stanowisko z możliwością ożenku z 25 letnią panią religijną i wykształconą. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 447

Akademik

koficjacy studja szuka znajomości młodej panienki z dobrego domu — muzykalnej, posażnej, — Pośrednictwo rodziny mile widziane. Dyskretnie pod słowem honoru. Zgłoszenia tylko z fotografią do Kurjera Poznańskiego zdw 43 487

Panna

lat 32, posiadająca dom pozna panów na stałym stanowisku w celu matrymonialnym. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 506

Rzemieślnik

lat 26, na stanowisku, posiadający nieruchomości wartości 15 tysięcy, pozna pannę (z niemieckim niekoniecznie) z posagiem. Poważne zgłoszenia z fotografią, która się zwraca Kurjer Poznański zdw 43 573

Wielkopolska

lat 34, szatynka, pozna pana niezależnego o wysokiej kulturze, wiek 40—45 lat. Cel matrymonialny. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 43 646

24 NAUKA

Kto

udzielił tanio lekcji języka niemieckiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 479

Potrzebny

korepetytor lacy dla ucznia 7 klasy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 456

Potrzebny

na czas wakacji korepetytor, któryby w zamian za pobyt na wsi udzielał V. klasie lekcji lacy i matematyki. Zgłoszenia: Majetność Szczerbin, p. Łobżenica, pow. wyrzyski, zdw 43 589

Francuzka

(młoda) która chciałaby spędzić wakacje na wsi za konwersację z panienkami, może się zgłosić. Oferty Kurjer Pozn. zdw 43 592

25 MUZYKA

Pianista

wolny. Guziński, Chwaliszewo 19, zdw 43 644

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Prawnik i ekonomista
ze znajomością języków i dłuższą praktyką szuka odpowiedniego zajęcia w godzinach popołudniowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 42 995

Gospodyni

w średnim wieku z bardzo dobrymi świadectwami poszukuje posady do kasyna lub do restauracji. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 108

Szofer

uczony szlusz szuka posady, — okolica obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 215

Pracznia

sumienna, szuka prania. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 281

Inteligentna

młoda panienka poszukuje posady do składu, restauracji lub do dzieci. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 353

Kucharka gospodyni

restauracyjna, dzielna w swym zawodzie, poszukuje posady. — Oferty Kurjer Poznański zdw 43 351

Młody

dypl. pom. drogerijny, dzielny w swym zawodzie, poszukuje posady miejscowości obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 309

Asystent

aptekarski poszukuje zastępstwa ewent. stałego na kilka dni tygodniowo. Oferty Kurjer Pozn. zdw 619

Inteligentna

panienka lat 21, sympatyczna, muzykalna, znająca język niemiecki, polski, haft ręczny, kochająca dzieci szuka posady najchętniej lektorki lub towarzyszącej do starszych osób. Zgłoszenia Kurjer Poznański nw 4 432

Buchalter

rutynowany rachmistrz z egzaminami Akademii Handlowej, kilkoletnia praktyka w uprzedmiotach majatkach ziemskich, posiadający poważne referencje, poszukuje posady w majatkach ziemskich jako buchalter rachmistrz lub kasjer ewentualnie w poważnym przedsiębiorstwie handlowym. Zgłaszać Kordas Słomnicki, k. Mielchowa, zdw 42 776

Książkowa bilansistka

dzielna w swym zawodzie, może zająć się domem poszukuje posady zaraz lub później również w majatku. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 426

Aptekarska

siła pomocnicza z 10 letnią praktyką, władająca językiem polskim i niemieckim, poszukuje posady od 1 września lub 1 października. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 355

Kucharka

umiejąca dobrze gotować, z doświadczeniem i referencjami, poszukuje posady, ewentualnie do wszystkich. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 416

Sanitarjusz weterynaryjny

fonaty z 11 letnią praktyką w leczeniu wszelkiego inwentarza 47-tygo, z doświadczeniem i referencjami poszukuje posady. Adres Kurjer Poznański zdw 43 435

Poszukuje

posługi na językach. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 433

Gospodyni - kucharka

restauracyjna samodzielna z doświadczeniem i referencjami poszukuje posady do restauracji lub zakładu także na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 431

Służąca

wiejska z gotowaniem do wszystkich szluzka od zaraz lub 1. 8. posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 480

Panna

z porządnej rodziny znająca szycie bielizny, róbtek, z ładnym charakterem pisma poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 474

Przyjme

posadę elewki w majatku za minimalnym wynagrodzeniem, miejscowości obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 472

Służąca

z długoletnim świadectwem poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 492

Bardzo

uczciwa i zaufana dziewczyna z średnim gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 491

Służąca

do wszystkiego do dwóch osób zaraz lub od 15. Świadectwa dobre. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 471

Ogrodnik

starszy samotny, doświadczony, poszukuje posady zaraz lub później zna się na centralnym ogrzewaniu, najchętniej wili. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 465

Gospodyni - kucharka

restauracyjna z doświadczeniem i referencjami szuka posady zaraz lub 1. 8. miejscowości obojetna. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 462

Panienka

z lepszej rodziny w średnim wieku umiejąca prowadzić gospodarstwo domowe oraz gotować poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 43 460

1 000 zł

kaucji złoży młody kelner-bufetowy ewentualnie jako ekspedient lub inną posadę. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 43 444

Kucharka

samodzielna, warszawska kuchnia przyjmie posadę od 1. 8. — Oferty Kurjer Poznański zdw 43 502

Osoba

inteligentna, religijna, lat 35, dobrej rodziny, dobre referencje, siła pierwszorzędna, przyjmie posadę samodzielnie gospodyni kucharki zaraz lub 1. 8. na probostwie, majatku, lub prywatnie w domu zamożnym lub nadleśnictwie. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 586

Zbożowiec

dzielny fachowiec, z doświadczeniem i referencjami, poszukuje posady, najchętniej jako magazynier w spółdzielni. Łaskawe zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 43 584

Posługaczka

uczciwa szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 500

Ogrodnik

kawaler, lat 25, 6 i 1/4-letnia praktyka, obeznan wszelkich galeziach ogrodniczych, zarazem w bartnictwie, szuka posady od 1. 8. W. Stanisławski, Poznań-Ze-grze, ogrodnictwo Kupsz, zdw 43 567

Były administrator

samotny, energiczny, uczciwy, z rodziny obywatelskiej, posiadający 16 lat praktyki gospodarczej, z powodu upływu meji dzierżawy, poszukuje posady administratora lub zarządzającego pod ogólną dyspozycję właściciela od 1 października ewentualnie później. Oferty proszę skierować do Kurjera Poznańskiego zdw 43 582

Posługaczka

młoda uczciwa wolna zaraz. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 43 610

Piekarz

samodzielny kawaler, poszukuje posady zaraz. Miejscowości obojetna. Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 2 151

Panienka

inteligentna szuka posady do dzieci, zna szycie, różne róbki, lub za pokojową. Miejscowości obojetna. Zgłoszenia Kurjer Poznański rw 2 147

Szofer

szlusz poszukuje posady za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 632

Gospodyni

kucharka samodzielna poszukuje posady na wsi w mieście. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 631

Posługaczka

poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 43 630

Dziewczyna

zaufana z doświadczeniem, z doświadczeniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 629

Czeladnik kowalski

Dla dzielnego poszukuje zaraz lub później odpowiedniej posady. J. Wilhelm, Miedzichowo, nw 4 456

Dziewczyna

szuka posady do wszelkich prac domowych zaraz, doświadczeniami. Śniadeckich 19, mieszkanie 3, zdw 43 520

Panienka

uczciwych rodziców, sumienna, inteligentna, poszukuje posady do dzieci lub pokojowej od 1. 8. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 43 514

Panna

uczciwa, sumienna z doświadczeniem i referencjami poszukuje posady do gospodarstwa domowego od 1. 8. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 43 513

Służąca

poszukuje posady do wszystkiego, z gotowaniem, z doświadczeniem. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 511

Magistra

farmacji, długoletnia praktyka, poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 509

Stróżowania

nocnego poszukuje bezrobotny z gwarancją na językach między ulicami Wawrzyniaka do Polnej. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 530

Kucharka

umiejąca dobrze gotować, z doświadczeniem, poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 540

Pielęgniarka

z praktyką kliniczną, poszukuje posady do niemowlęcia zaraz, miejscowości obojetna. — Oferty Kurjer Poznański zdw 43 568

Pokojowa

znająca szycie, prasowanie, roboty ręczne, poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdw 43 554

Młynarz

dzielny w swym zawodzie, obeznan z wszelkimi motorami, poszukuje posady od 1. 8. 31 r. lub później. Kazimierz Nowak, Lubasz, pow. Czarnków, zdw 43 580

Skrzypaczka

obligatka rutynowana, równocześnie śpiewaczka wolna. Bednarek, Toruń, poste-restante, zdw 43 591

Poszukuje

posługi. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 578

Biurowa

inteligentna, rzetelna, znająca również inne prace, szuka jakiegokolwiek pracy. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 43 317

50 — 100 zł

dam za otrzymanie jakiegokolwiek bądź stałej posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 322

Gospoia

w średnim wieku, samodzielna, znająca wykwinną kuchnię, zaprawę pieczenie ciast prasowanie sztywnej bielizny, poszukuje posady od 1 sierpnia na majatku lub probostwie. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 419

Apteka

Student ostatniego roku farmacji z roczną praktyką poszukuje zastępstwa od pierwszego dnia lub zaraz. Wymagania sumienne. Łaskawe oferty proszę kierować pod adresem Jerzy Smolka, Toruń, Konopnickiej 27 zdw 43 423

Dziewczyna

z wioski do wszystkiego poszukuje posady z długoletnimi świadectwami. Oferty Kurjer Poznański zdw 43 626

Pokojowa

z długoletnim świadectwem najchętniej do wszystkiego szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdw 42 627

23 WOLNE MIEJSCA

Stenotypistki

polsko - niemieckiej z doświadczeniem poszukuje od 1. 8. Oferty z świadectwami i żądaniem pensji do Kurjera Poznańskiego pod zdw 42 690

Ekspedjent

do składu ksiąg handlowych i artykułów biurowych oraz załatwiania korespondencji potrzebny zaraz. Oferty uprasza Kurjer Poznański zdw 43 308

Sześć lat

całkowite utrzymanie otrzyma każdy za trzeczmiestniczną przygodną pracę akwizycyjną. Oferty życiorys „Par” Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11, pod 55 497. Pw 5 425-55.497

Kasjerka

dzielna i sumienna, szybko się orientująca, władająca także językiem niemieckim, do interesu zbożowego na prowincję od 15 sierpnia potrzebna. Pierwszeństwo mają panie, które zajmowały już podobne stanowisko. Oferty z fotografią i odpisami świadectw (które się zwraca) i podaniem żądanego wynagrodzenia przy wolnym utrzymaniu lub bez, uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod zdw 43 422

Grawer

dzielny potrzebny. Dokładne oferty Kurjer Poznański zdw 43 071

Uczeń

piekarski z praktyką lub bez potrzebny. Piekarnia Młyńska 2, zdw 43 441

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem potrzebna 1. 8. Poznań, Górczyn, Kosynierska 18, zdw 43 439

Gospodyni

kucharka potrzebna na wiejskie probostwo. Oferty z odpisem świadectw i podaniem pensji do Kurjera Poznańskiego pod zdw 43 468

Dziewczyna

uczciwa z gotowaniem może się zaraz zgłosić. St. Langer, Poznań, Grochowe Łąki 4, zdw 43 464

Dziewczyna

do wszelkiej pracy potrzebna zaraz. Hotel Royal, św. Marcina 38, zdw 43 459

Fryzjerka

potrzebna zaraz na stałe. Marszałka Focha 189, zdw 43 452

Chłopiec

do posyłek z rowerem uczciwy zaraz, Droga Debińska 3b, biuro zdw 43 445

Chłopiec

do papierosów zgłosić. „Moulin Rouge”. zdw 43 518

Chłopiec

do posyłek od 14—16 lat potrzebny Jurkiewicz, Młyn 26, zdw 43 523

Uczeń